

HRVATSKI SABOR
Odbor za europske poslove

KLASA: 022-03/23-01/108
URBROJ: 6521-31-23-1
Zagreb, 19. rujna 2023.

D.E.U. br. 22/027

ODBOR ZA GOSPODARSTVO
Žarko Tušek, predsjednik

ODBOR ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
PRIRODE
Sandra Benčić, predsjednica

Poštovani predsjednici Odbora,

Odbor za europske poslove, na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, prosljeđuje Odboru za gospodarstvo i Odboru za zaštitu okoliša i prirode na razmatranje stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2022. godinu:

Stajalište Republike Hrvatske
o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o pročišćavanju komunalnih
otpadnih voda (preinaka)
COM (2022) 541

koje je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom KLASA: 022-03/23-07/326, URBROJ: 50301-21/06-23-2 na sjednici održanoj 25. srpnja 2023.

Predmetni Prijedlog direktive je Europska komisija objavila 26. listopada 2022., u sklopu Akcijskog plana za postizanje nulte stope onečišćenja, te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 20. listopada 2023.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Hajduković

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2022) 541
- COM (2022) 541

Na znanje: Informacijsko-dokumentacijska služba (INFODOK)

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (preinaka)

Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council concerning urban wastewater treatment (recast)

Brojčana oznaka dokumenta: COM(2022) 541 final; 2022/0345(COD)

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta) i ustrojstvena jedinica:

Nadležno tijelo državne uprave: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

Ustrojstvena jedinica: Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora

Nadležna služba u MVEP (Sektor za COREPER I):

Služba za promet, energetiku i okoliš

Nadležna radna skupina Vijeća EU:

Radna skupina Vijeća za okoliš

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EU:

Direktiva Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda je odigrala je važnu ulogu u poboljšanju kakvoće voda Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) zaštitom okoliša od onečišćenja otpadnim vodama iz gradova i određenih industrija.

Revidirani Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (preinaka) je objavljen 26. listopada 2022. Pravna osnova prijedloga je članak 192. (1) Ugovora o funkcioniranju EU-a.

Prijedlog direktive je u skladu s ciljevima europskog zelenog plana i akcijskog plana EU-a za postizanje nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla.

Klimatske promjene, onečišćenje okoliša, gubitak bioraznolikosti i neodrživo iskorištavanje prirodnih resursa, na različite načine ugrožavaju zdravlje ljudi, životinja i ekosustava. Ti rizici uključuju zarazne i nezarazne bolesti, antimikrobnu otpornost i nestašicu vode. Da bi se stvorio

zdrav planet za sve, u europskom zelenom planu EU se, među ostalim, poziva da bolje prati, prijavljuje, sprječava i uklanja onečišćenja zraka, vode i tla.

S tim u vezi, ciljevi Prijedloga direktive su prošireni tako da uz zaštitu okoliša uključuju i zaštitu ljudskog zdravlja, smanjenje emisija stakleničkih plinova, poboljšanje upravljanja i transparentnosti sektora, bolji pristup sanitarnim uvjetima, osobito za marginalizirane skupine te redovito praćenje parametara bitnih za javno zdravlje u komunalnim otpadnim vodama.

Evaluacija Direktive Vijeća 91/271/EEZ je pokazala da postojeća pravila u dovoljnoj mjeri ne obuhvaćaju onečišćenje iz manjih aglomeracija (manjih od 2000 ekvivalent stanovnika (ES)), onečišćenje uzrokovano prelijevanjem oborinskih (onečišćenih) voda te mikroonečišćivače kao što su mikroplastika, lijekovi i kozmetički proizvodi. Osim toga, sustavi za pročišćavanje otpadnih voda među najvećim su potrošačima energije u javnom sektoru. Dodatno, ažuriranje Direktive Vijeća 91/271/EEZ potrebno je i kako bi se mogli prikupljati podaci o virusima, za koje se pokazalo da se pouzdano mogu pratiti u otpadnim vodama.

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda tako je usmjeren na osiguranje/zaštitu:

1. kakvoće voda – smanjenjem onečišćenja voda na način da se obuhvate preostali izvori onečišćenja komunalnih otpadnih voda,
2. klimatske neutralnosti, kružnog gospodarstva i energetske neutralnosti, unapređujući energetske neutralnost i samoodrživost isporučitelja vodnih usluga/uređaja za pročišćavanje otpadnih voda,
3. boljeg upravljanja – uvođenjem proširene odgovornosti proizvođača, veće transparentnosti u pogledu pokazatelja učinkovitosti poslovanja isporučitelja vodnih usluga (operatera), kao i u pogledu prava na pristup informacijama potrošača, pristupa sanitarnim uvjetima, posebice marginaliziranih skupina te jačanju suradnje vodnog i zdravstvenog sektora te monitoringa virusa u otpadnim vodama, što se pokazalo u slučaju COVID-a 19, ali je bitno i za praćenje antimikrobne rezistencije.

Prijedlog obuhvaća sljedeće:

- Proširenje obuhvata Prijedloga direktive i na aglomeracije od 1000 ES do 2000 ES (ekvivalent stanovnika, u usporedbi s 2000 ES u važećoj Direktivi Vijeća 91/271/EEZ),
- Strože zahtjeve za primjenu sekundarnog pročišćavanja komunalnih otpadnih voda kao minimalnog stupnja pročišćavanja (u usporedbi s odgovarajućim i primarnim stupnjem pročišćavanja u važećoj Direktivi Vijeća 91/271/EEZ),
- Proširenje obuhvata aglomeracije ukoliko se bude inzistiralo na obvezi ispunjenja administrativno određenog kriterija od 25 ES/ha ili više,
- Novi standardi (sekundarno ili tercijarno pročišćavanje) će se primjenjivati na pojedinačne (individualne) ili druge odgovarajuće sustave (IAS) za pročišćavanje otpadnih voda uz obvezu dostave detaljnih obrazloženja za njihovu upotrebu, ako čine više od 2% opterećenja u aglomeracijama s 2000 ES i više,
- Nova obveza država članica za uspostavu integriranih planova upravljanja komunalnim otpadnim vodama, s ciljem uklanjanja onečišćenja uzrokovanih oborinskim vodama u svim velikim aglomeracijama (100 000 ES i više) do 31. prosinca 2035., a u onima iznad 10 000 ES gdje postoji rizik za okoliš, do 31. prosinca 2040. Prioritet će se dati preventivnim mjerama, uključujući zelenu infrastrukturu, i optimizaciji postojećih sustava prikupljanja, skladištenja i obrade boljim korištenjem digitalizacije.

- Strože granične vrijednosti (strože pročišćavanje) za tretiranje dušika i fosfora odnosno obveza tercijarnog pročišćavanja komunalnih otpadnih voda s ambicioznim rokovima, do 31. prosinca 2039., i obveza primjene tercijarnog pročišćavanja za sve uređaje za pročišćavanje otpadnih voda u aglomeracijama većim od 100 000 ES.
- Nova obveza kvartarnog pročišćavanja komunalnih otpadnih voda, kojim se uklanja široki spektar mikroonečišćujućih tvari, za sve uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji pročišćavaju opterećenje od 100 000 ES ili veće, najkasnije do 31. prosinca 2040., no i iznad 10 000 ES, gdje postoji rizik za okoliš ili javno zdravlje, do 31. prosinca 2045.
- Uvodi se novi sustav odgovornosti proizvođača - proširena odgovornost proizvođača (uključujući uvoznike i distributere) farmaceutskih proizvoda i proizvoda za osobnu njegu, odnosno obveza da doprinesu troškovima kvartarnog pročišćavanja iz članka 8. Prijedloga direktive u slučajevima kada na nacionalno tržište država članica stavljaju proizvode koji dovode do onečišćenja komunalnih otpadnih voda mikroonečišćujućim tvarima, ovisno o količini i toksičnosti proizvoda, kroz organizacije za odgovornost proizvođača.
- Uvodi se zahtjev za energetsom neutralnošću uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na nacionalnoj razini na svim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda od 10 000 ES i više, s ciljem uspostave ravnoteže između energije proizvedene iz obnovljivih izvora i utrošene na ovim uređajima do 31. prosinca 2040.
- U članak o prekograničnoj suradnji uvodi se uloga Europske komisije (u daljnjem tekstu: EK) u raspravama između država članica, kao i obveza hitnog obavješćivanja u slučaju iznenadnih onečišćenja, nastavno na incident na rijeci Odri sredinom ljeta 2022.
- Države članice će morati sustavno promicati ponovnu uporabu pročišćenih otpadnih voda iz svih uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, uz obvezu izdavanja odobrenja za ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i iz aglomeracija od 1 000 ES i više.
- Uspostavlja se nacionalni sustav praćenja komunalnih otpadnih voda radi praćenja relevantnih parametara javnog zdravlja u komunalnim otpadnim vodama. U tu će svrhu države članice morati uspostaviti koordinacijsku strukturu tijela nadležnih za javno zdravlje i tijela nadležnih za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda. Tom će se strukturom odrediti parametri, učestalost i metoda praćenja. Dodatno, za sve aglomeracije od 100 000 ES i više države članice morat će redovito pratiti antimikrobnu rezistenciju na izlazima uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda najkasnije od 1. siječnja 2026.
- Predviđa se nova obveza procjene i upravljanja rizikom za okoliš i zdravlje ljudi, uzrokovanog ispuštanjem komunalnih otpadnih voda te, prema potrebi, poduzimanje dodatnih mjera za uklanjanje tih rizika povrh minimalnih zahtjeva Prijedloga direktive (prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda iz aglomeracija manjih od 1 000 ES, primjenu tercijarnog ili kvartarnog pročišćavanja u aglomeracijama većim od 10 000 ES te dodatne mjere za smanjenje onečišćenja zbog kišnice u aglomeracijama s više od 10 000 ES).
- Države članice morat će poboljšati i održavati pristup sanitarnim uvjetima za sve, posebno za ranjive i marginalizirane skupine.
- Mulj će se morati obraditi, reciklirati i oporabiti kad god je to primjereno u skladu s hijerarhijom otpada, kako je definirana u Okvirnoj direktivi o otpadu (Direktiva 2008/98/EZ) i u zahtjevima Direktive o mulju (Direktiva Vijeća 86/278/EEZ), te će se morati zbrinuti u skladu sa zahtjevima Okvirne direktive o otpadu. EK će dobiti mandat za donošenje provedbenog akta u pogledu minimalnih stopa ponovne uporabe i recikliranja fosfora i dušika iz otpadnih voda i mulja.
- U pogledu monitoringa, države članice sada će morati pratiti onečišćenje uzrokovano komunalnim oborinskim vodama i gradskim površinskim otjecanjem (urbana odvodnja oborinskih voda s prometnica i sl. površina), koncentracije i opterećenja reguliranih onečišćujućih tvari iz Prijedloga direktive u izlazima iz uređaja za pročišćavanje komunalnih

otpadnih voda te prisutnost mikroplastike (uključujući u mulju), kao i određene onečišćujuće tvari koje nisu iz kućanstava.

- Značajno se povećava i broj uzorkovanja otpadnih voda na komunalnim uređajima tijekom godine.

- Izvješćivanje je promijenjeno te novi sustav ne uključuje periodično izvješćivanje, nego redovito godišnje ažuriranje nacionalnog skupa podataka dostupnog Europskoj agenciji za okoliš i EK, čime se planira povećati djelotvornost sustava jer će se izbjeći veliki vremenski razmak od referentnog datuma dostavljenih podataka do stvarnog datuma izvješćivanja.

- U pogledu obavješćivanja javnosti uvodi se obvezna dostupnost odgovarajuće i ažurirane informacije o prikupljanju i pročišćavanju komunalnih otpadnih voda putem interneta. Najvažnije informacije, kao što su razina usklađenosti infrastrukture za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda sa zahtjevima Prijedloga direktive, godišnja količina prikupljenih i pročišćenih komunalnih otpadnih voda po kućanstvu, itd., moraju biti dostupne barem jednom godišnje svim priključenima na sabirni sustav, u najprikladnijem obliku, na primjer na računima.

- Uvodi se odredba s ciljem lakšeg pristupa javnosti pravosuđu i nevladinim organizacijama s ciljem pravnog preispitivanja odluka.

- Uvodi se odredba o naknadi štete, kojim se nastoji osigurati da, ako je šteta za zdravlje nastala u cijelosti ili djelomično kao posljedica povrede nacionalnih mjera donesenih u skladu s Prijedlogom direktive, zainteresirana javnost može zatražiti i dobiti naknadu za tu štetu od relevantnih nadležnih tijela i, ako su utvrđene, fizičkih ili pravnih osoba odgovornih za povredu.

- Predviđa se primjena ovlaštenja EK za donošenje delegiranih akata za veći broj pitanja iz Prijedloga direktive

- Uvodi se odredba o sankcijama i određuje minimalni sadržaj sankcija, kako bi bile djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće, ne dovodeći u pitanje Direktivu 2008/99/EZ o zaštiti okoliša putem kaznenog prava.

- Utvrđuje se okvir za buduće evaluacije Prijedloga direktive (kako je predviđeno smjernicama EK za bolju regulativu), a prva evaluacija je predviđena najranije deset godina nakon isteka razdoblja prenošenja Prijedloga direktive. Uvodi se i obveza EK-a da barem svakih pet godina Europskom parlamentu (u daljnjem tekstu: EP) i Vijeću predstavlja izvješće o provedbi Prijedloga direktive zajedno s, ovisno o procjeni, odgovarajućim zakonskim prijedlozima.

- Vežano za priloge, u Prilogu 1. Dio B – ažurirani su podaci/minimalni zahtjevi za ispuštanje iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u prihvatne vode u pogledu sekundarnog (tablica 1.), terciarnog (tablica 2.) i kvartarnog pročišćavanja (nova tablica 3.). Dio C – odnosi se na ispuštanja otpadnih voda koje nisu iz kućanstava i njime se određuju minimalni uvjeti za izdavanja odobrenja za takva ispuštanja, a ažurirani su i zahtjevi za praćenje i procjenu rezultata za praćenje ispuštanja komunalnih otpadnih voda (Dio D). Prilog 2. odnosi se na područja osjetljiva na eutrofikaciju. Prilog 3. je popis proizvoda za jednokratnu upotrebu obuhvaćenih člankom 9. Prijedloga direktive, koji se odnosi na proširenu odgovornost proizvođača (farmaceutski i kozmetički proizvodi). U Prilogu 4. navedeni su industrijski sektori (samo renumeracija priloga). Prilog 5. uvodi sadržaj integriranog plana upravljanja komunalnim otpadnim vodama u skladu s člankom 5. Prijedloga direktive. Prilog 6. sadrži detalje o informacijama koje treba pružiti javnosti. U Prilogu 7. navodi se Direktiva Vijeća 91/271/EEZ stavljena izvan snage i njezine naknadne izmjene te datumi njihova prenošenja i primjene, a u Prilogu 8. daje se tablica podudarnosti između Direktive Vijeća 91/271/EEZ i novog Prijedloga direktive.

Utjecaj Prijedloga direktive

EK je procijenila da bi Prijedlog direktive utjecao na operatere zbog dodatnih ulaganja u kontekstu postavljenih ciljeva, a do 2040. je očekivano prosječno povećanje cijena vode od 2,3% na razini EU-a, s razlikama između država članica, što ne bi trebalo utjecati na ukupnu pristupačnost vodnih usluga. Pri tome je kao polazna vrijednost uzeta pretpostavka da je svaka

država članica ispunila osnovne mjere iz postojeće Direktive Vijeća 91/271/EEZ, što u realnosti nije slučaj.

Ovaj Prijedlog direktive sadrži 35 članaka (u odnosu na dosadašnjih 20 članaka), te 8 priloga (u odnosu na 3 dosadašnja priloga).

Rok za prijenos ovog Prijedloga direktive je 24 mjeseca od dana stupanja na snagu direktive (članak 33.).

Razlozi za donošenje i pozadina dokumenta:

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (preinaka), kada je o zaštiti voda riječ, jedan je od rezultata *akcijskog plana za nultu stopu onečišćenja zraka, vode i tla* EK-a. Naime, dobro stanje voda jedno je od ključnih pretpostavki za zdravlje ljudi, kao i za zdravlje vodnih i o vodi ovisnih ekosustava i osnovni je cilj Okvirne direktive o vodama, krovne vodne direktive EU (Direktiva 2000/60/EZ). Jedan od značajnih izazova za postizanje dobrog stanja voda su upravo komunalne otpadne vode.

Danas se, zahvaljujući Direktivi Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda, 98 % otpadnih voda u EU-u prikuplja na odgovarajući način, a 92 % na odgovarajući način pročišćava, iako ograničen broj država članica i dalje ima poteškoća u postizanju potpune usklađenosti. Europski fondovi pružaju ključnu potporu državama članicama u ostvarivanju potrebnih ulaganja. Svake se godine u prosjeku 2 milijarde EUR izdvaja za ulaganja u vodoopskrbu i odvodnju u EU-u.

Unatoč postignutom napretku, evaluacija Direktive Vijeća 91/271/EEZ u okviru REFIT programa ukazala je da su uz kućanstva, značajni izvori komunalnog onečišćenja i manje aglomeracije s opterećenjem manjim od 2000 ekvivalent stanovnika (ES), decentralizirani uređaji (individualni sustavi odvodnje) te kišni preljevi (prelijevanje oborinskih voda i gradsko površinsko otjecanje). Granične vrijednosti za neke onečišćujuće tvari zastarjele su, a pojavile su se nove onečišćujuće tvari (mikroplastika, mikroonečišćujuće tvari koje potječu od farmaceutskih i kozmetičkih proizvoda).

Direktivu Vijeća 91/271/EEZ je bilo potrebno uskladiti i s ciljevima europskog zelenog plana vezanima za postizanje nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla, borbu protiv klimatskih promjena, doprinos kružnom gospodarstvu EU-a te smanjenje štetnog utjecaja na okoliš, s obzirom na podatke da je sektor gospodarenja otpadnim vodama izvor 0,86% ukupnih emisija stakleničkih plinova EU-a i potrošač oko 0,8% ukupne potrošnje energije u EU-u. Vezano uz doprinos kružnom gospodarstvu, namjera je poboljšati gospodarenje muljem s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, boljom uporabom dušika i fosfora, te dodatno potaknuti sigurnu upotrebu pročišćene vode s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Vezano za operatere u sektoru vodnih usluga, studije u okviru evaluacije i studije OECD-a pokazale su da se razina uspješnosti i transparentnosti operatera značajno razlikuje. Osim toga, u izvješću Revizorskog suda istaknuto je da se načelo „onečišćivač plaća” ne primjenjuje u dovoljnoj mjeri. Uočeno je i da bi se metode praćenja i izvješćivanja mogle posebno poboljšati daljnjom digitalizacijom. Nedavna kriza uzrokovana bolešću COVID-19 pokazala je da su otpadne vode, uz dobru suradnju nadležnih tijela, brz i pouzdan izvor korisnih informacija.

Status zakonodavnog prijedloga:

Revidirani Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (preinaka) je objavljen 26. listopada 2022. U okviru Vijeća EU-a, tj. nadležne Radne skupine za okoliš, tijekom CZ PRES-a održana je prva prezentacija o Prijedlogu direktive 4. studenog 2022., a rasprave po pojedinim člancima Prijedloga direktive, također u okviru sastanaka Radne skupine za okoliš, održane su tijekom SE PRES-a 13. i 27. siječnja, 6. veljače i 8. lipnja 2023. godine, a za zadnji sastanak je pripremljen djelomični kompromisni tekst. Dodatno, EK je na sastanku Vijeća za okoliš, održanom 20. prosinca 2022., predstavila ministrima ovaj Prijedlog direktive, kao dio paketa mjera za nultu stopu onečišćenja. Na Vijeću za okoliš, održanom 16. ožujka 2023. u Bruxellesu, održana je rasprava o ovom Prijedlogu direktive. U okviru ES PRES-a, održana je rasprava u okviru Radne skupine za okoliš, 5. srpnja 2023., za koju je dostavljen djelomični kompromisni prijedlog. PRES planira usvajanje općeg pristupa na Vijeću za okoliš u listopadu 2023.

Stajalište RH:

Republika Hrvatska pozdravlja ciljeve Prijedloga direktive u svrhu bolje zaštite zdravlja ljudi i okoliša. Međutim, istovremeno nalazi značajnije probleme i pitanja vezano uz određena nova rješenja, a osobito uz rokove, određene pragove, potrebna financijska sredstva i kapacitete za provedbu novih obaveza.

Ugovorom o pristupanju EU-u su RH odobrena prijelazna razdoblja za postizanje usklađenosti s Direktivom Vijeća 91/271/EEZ do kraja 2018., 2020. i 2023. g.

Radi se o financijski iznimno zahtjevnoj direktivi i brojne države članice kasne u ispunjavanju obveza po Direktivi Vijeća 91/271/EEZ, odnosno kasne s izgradnjom uređaja za pročišćavanje otpadnih voda s pripadajućim sustavima za odvodnju. Potrebna ulaganja u RH su u doba pristupanja EU-u procijenjena na vrijednost od 2,9 milijarde eura za 294 aglomeracije veće od 2000 ES od ukupno identificiranih 763 aglomeracije. Sukladno podacima navedenim u Višegodišnjem programu gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. („Narodne novine“, broj 147/21), prema stanju u 2018. g., u RH ima 747 aglomeracija, od čega je 260 aglomeracija veće od 2000 ES. Za te aglomeracije procijenjena je potreba ulaganja u iznosu 3,4 mlrd eura. U okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ 2014. – 2020. financirano je ukupno 60 vodnokomunalnih projekata ukupne vrijednosti (s PDV-om) u iznosu od 3,42 mlrd eura, što se dijelom odnosi i na ulaganja u vodoopskrbne sustave. Hrvatskim Nacionalnim planom oporavka i otpornosti 2021.-2026. (NPOO), ukupne vrijednosti 6,30 mlrd eura, koji ima ambiciozne klimatske i okolišne ciljeve, za provedbu Programa vodnoga gospodarstva osigurano je 0,70 mlrd eura, od čega 0,54 mlrd eura za programe razvoja javne vodoopskrbe i javne odvodnje otpadnih voda. U okviru novog Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ 2021.-2027. predviđeno je ulaganje u vodnokomunalne projekte u iznosu od oko 695 milijuna eura iz sredstava EU-a.

Uzevši u obzir kontinuiran porast cijena materijala i radne snage te značajan porast stope inflacije, izvjesno je da će potrebna ulaganja biti i veća.

Dodatan izazov je potreba dodatnih ulaganja uslijed postroženja i uvođenje dodatnih zahtjeva iz Prijedloga direktive, što predstavlja značajnu opasnost za održanje cijene vodnih usluga u granicama prihvatljivosti. Stoga je neophodno zadržati racionalnost u pristupu, osigurati prihvatljivost povezanih troškova s mogućnostima korisnika (koji su, s obzirom na bitno različite prihode kućanstva, vrlo različiti kako u pojedinim dijelovima RH, tako i po državama članicama) kako bi sustavi prikupljanja i pročišćavanja otpadnih voda bili održivi. Smatramo da je stoga potrebno rješavati probleme prvenstveno na područjima gdje nisu ispunjeni okolišni ciljevi, a ne na cjelokupnom području države, kako se na određenim područjima ne bi

prouzročili prekomjerni troškovi bez adekvatne koristi za okoliš. Smatramo stoga logičnijim pristupom da se zadrži ukupni blaži pristup za primjenu osnovnih mjera, a da se strože mjere propisuju na području gdje su one neophodne, prema okolišnim zahtjevima. Upravo je to u skladu s pristupom iz članka 18. Prijedloga direktive, koji je vezan uz procjenu rizika i upravljanje istim, što odgovara pristupu primjene dopunskih mjera iz Okvirne direktive o vodama. RH smatra neophodnim dodatno uskladiti rokove za preispitivanje rizika s šestogodišnjom dinamikom sukladno Okvirnoj direktivi o vodama. Općenito smatramo da je u Prijedlogu direktive potrebno rokove preispitivanja uskladiti sa šestogodišnjom dinamikom iz Okvirne direktive o vodama.

Potrebno je uzeti u obzir i trend depopulacije RH. U razdoblju od popisa stanovništva 2011. do popisa 2021., ukupni broj stanovnika smanjen je za 413.056 čime je prosječni broj stanovnika u RH pao s gotovo 76 stanovnika/km² na 69 stanovnika/km². Kontinuirano smanjenje broja stanovnika, koje je dodatno izraženije u manjim sredinama, predstavlja veliki izazov iznalaženju okolišno prihvatljivog i financijski održivog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.

Prosječan stupanj priključenosti na sustave javne odvodnje aglomeracija većih od 2000 ES u Hrvatskoj iznosi 68 %, usklađenost sa zahtjevima Direktive Vijeća 91/271/EEZ u pogledu prikupljenosti opterećenja procjenjuje se u odnosu na priključenost ukupnog opterećenja na sustave javne odvodnje. S obzirom na ukupno opterećenje, 15 aglomeracija (oko 6 %), odnosno 7 % ukupnog opterećenja je u potpunosti usklađeno sa zahtjevima navedene Direktive Vijeća 91/271/EEZ. Sukladno Višegodišnjem programu gradnje, planirani rokovi ispunjenja postojećih zahtjeva iz važeće Direktive Vijeća 91/271/EEZ su do 2030. godine, što predviđene rokove za ispunjenje strožih i dodatnih zahtjeva iz Prijedloga direktive čini neostvarivim.

Nastavno na predložene definicije iz članka 2. Prijedloga direktive, napominjemo da nova definicija aglomeracije (točka 4.), kao područja gdje se opterećenje stanovništvom ili kombinirano s gospodarskim aktivnostima/djelatnostima ocjenjuje dovoljno koncentriranim kako bi se komunalne otpadne vode mogle prikupljati i odvoditi do jednog ili više uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (uz referentnu vrijednost od 25 ES/ha ili više u recitalu 5.), ne uzima u obzir tehničke i financijske aspekte izvedbe sustava prikupljanja i pročišćavanja, odnosno povezane investicijske i pogonske troškove, a što prijeti nepriuštivošću cijene za korisnike. Proširenje obuhvata aglomeracija, ukoliko se bude inzistiralo na obvezi ispunjenja administrativno određenog dodatnog kriterija, predstavlja potencijal za nekontroliranu eksploziju troškova, koja može ugroziti opstojnost ukupnog sustava. Predmetni novododani dio je i u koliziji s dijelom definicije koji govori o „dovoljnoj koncentriranosti“ jer u pojedinim slučajevima (aglomeracije s visokim troškovima (investicijski te troškovi pogona i održavanja) i korisnicima s nedostatnim prihodima) tako određeno područje aglomeracije neće uistinu predstavljati dovoljno koncentrirano područje da se komunalne otpadne vode mogu prikupljati i odvoditi do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda jer će prouzročiti ukupno nepriuštive troškove za korisnike, koji će potencijalno ugroziti ostale životne potrebe korisnika, što će rezultirati neodrživim sustavima.

Smatramo da nedostaje definicija pojedinačnih (individualnih) sustava, a vidimo mogućnost i prostor za dodatno unaprjeđenje i preciziranje drugih pojmova, kako bi se izbjeglo različito shvaćanje i tumačenje ključnih pojmova.

U članku 3. stavku 2. Prijedloga direktive uvedena je nova obveza, tj. novi prag za uspostavu sustava za prikupljanje komunalnih otpadnih voda (sabirni sustavi), točnije proširena je na sve aglomeracije od 1 000 do 2000 ekvivalent stanovnika (ES, engl. p.e.) s rokom do 31. prosinca 2033. Ovakvo spuštanje praga opterećenja za aglomeracije u kojima treba graditi sustave prikupljanja i pročišćavanja otpadnih voda u aglomeracijama od 1000-2000 ES, uz primjenu iste minimalne razine pročišćavanja (sekundarno) (članak 6.), obzirom na prioritetne potrebe

ispunjenja zahtjeva za aglomeracije veće od 2000 ES, je neprihvatljivo u zadanim rokovima imajući u vidu da bi u Hrvatskoj konkretno, prema podacima za referentnu godinu 2020., osim sadašnjih 245 aglomeracija većih od 2000 ES, u obvezi izgradnje sustava javne odvodnje bilo još dodatno 143 aglomeracije opterećenja između 1000 ES i 2000 ES, za što je potrebno osigurati dodatna financijska sredstva, kao i ljudske i druge kapacitete. Dosadašnje iskustvo RH, ali i ostalih država članica, pokazuje da provedba Prijedloga direktive ne bi bila moguća bez sredstava EU-a, stoga smatramo da je ista potrebno na razini EU-a osigurati i nadalje. Naglašavamo da će se i uz osigurana sredstva EU-a za izgradnju, priuštivost tako izvedenih sustava za lokalno stanovništvo manjih aglomeracija teško postići uzimajući u obzir raspoložive prihode korisnika.

Članak 4., stavak 2. Prijedloga direktive upućuje da individualni sustavi odvodnje moraju osigurati istu razinu zaštite okoliša kao što je sekundarno, odnosno tercijarno pročišćavanje. Ističemo da mali individualni sustavi mogu teško postići iste granične vrijednosti pokazatelja na izlaznom oknu, osobito za uklanjanje dušika i fosfora, te je neophodno naglasiti da isto ne predstavlja i primjenu iste razine pročišćavanja iz članaka 6. i 7. U slučaju inzistiranja na primjeni II. ili III. stupnja pročišćavanja, smatramo da ne bi trebalo primjenjivati iste granične vrijednosti, pogotovo ako na području nije identificiran rizik od eutrofikacije i ako je stanje voda dobro. Studija utjecaja (*Impact assessment*) Prijedloga direktive nije sagledala troškove usklađenja postojećih individualnih sustava s novim zahtjevima.

Člankom 5. Prijedloga direktive uvodi se nova obveza uspostave integriranih planova upravljanja komunalnim otpadnim vodama s ciljem sprječavanja onečišćenja iz kišnih preljeva (gradsko površinsko otjecanje i prelijevanje (onečišćenih) oborinskih voda) za sve aglomeracije od 100 000 ES i više, te za aglomeracije od 10 000 ES do 100 000 ES u kojima takve pojave predstavljaju rizik za okoliš ili zdravlje ljudi, što RH načelno podržava. Upitna je tehnička izvedivost očekivanih mjera u visoko urbaniziranim područjima guste naseljenosti s mješovitim sustavom odvodnje, zbog ograničenog prostora i tehničke izvedivosti bilo retencijskih bazena i/ili pročišćavanja oborinskih voda s kišnih preljeva putem biljnih uređaja, a pogotovo zbog eventualnih zahtjeva za primjenom nekog dodatnog naprednijeg postupka pročišćavanja. Ujedno, vezano uz članak 21. Prijedloga direktive, ukazujemo na moguće poteškoće u praćenju koncentracija onečišćujućih tvari i opterećenja preljevnih voda.

RH smatra da treba ostaviti mogućnost, kako je propisano člankom 7. važeće Direktive 91/271/EEZ, a koji se predlaže brisati ovim Prijedlogom direktive, primjene „odgovarajućeg pročišćavanja prije ispuštanja“, odnosno barem mogućnost primjene primarnog pročišćavanja za ispuštanje u manjim aglomeracijama u priobalne vode koje nisu proglašene osjetljivim područjem tj. koje su u dobrom stanju. Ovo je osobito značajno pitanje kod aglomeracija s izraženim velikim sezonskim varijacijama opterećenja zbog turističkih aktivnosti (višestruko povećanje u odnosu na stalno stanovništvo tijekom kratkog vremenskog razdoblja). Primjerice, aglomeracija ukupnog opterećenja od 1000 ES definirano prema **članku 3. stavku 3.** Prijedloga direktive, može imati cca 100 ES stalnog stanovništva pa bi prosječno generirano dnevno opterećenje izračunato za cijelu godinu bilo 174 ES u slučaju trajanja vršnog opterećenja od 30 dana.

Nadalje, **člankom 7.** Prijedloga direktive predviđene su dodatne obveze u pogledu tercijarnog pročišćavanja za sve aglomeracije veće od 100.000 ES te se između ostalog propisuju strože granične vrijednosti uklanjanja fosfora i dušika. RH ne može podržati ovu odredbu jer predstavlja značajno dodatno financijsko i organizacijsko opterećenje. S druge strane, sukladno dosadašnjem iskustvu, nije izgledno da bi učinci provedbe tih dodatnih mjera bili razmjerni troškovima njihove provedbe, a dodatno bi opteretili cijenu vodne usluge građanima dovodeći u pitanje njenu priuštivost.

Nova je i obveza kvartarnog pročišćavanja komunalnih otpadnih voda (**članak 8.**), kojim se

uklanja široki spektar mikroonečišćujućih tvari. RH načelno pozdravlja pozitivan doprinos koji ove mjere mogu imati na stanje voda, uz potrebu propisivanja i graničnih vrijednosti koncentracija mikroonečišćujućih tvari, što bi predstavljalo ujednačavanje s pristupom za definiranje zahtjeva za pročišćavanje sekundarnim i tercijarnim stupnjevima. Ipak, uzevši u obzir dosadašnje iskustvo u provedbi mjera, predlažemo propisivanje realnijih rokova za ispunjenje novih zahtjeva i osiguranje nepovratnih sredstava EU-a.

U velikom broju članaka se predviđa dodjeljivanje ovlasti EK-u za donošenje delegiranih akata, podložno uvjetima iz **članka 27.** Prijedloga direktive. Primjerice, u **članku 7., stavku 4.** Prijedloga direktive, navodi se ovlast EK-a da delegiranim aktom mijenja Dio B i D u Dodatku 1. Prijedloga direktive; u tim dijelovima se, primjerice, upućuje i na Tablice 1. i 2. koje sadrže granične vrijednosti ispuštanja pročišćenih otpadnih voda, ili za utvrđivanje minimalnih stopa ponovne uporabe i recikliranja za fosfor i dušik (članak 20. stavak 2. Prijedloga direktive), što bi moglo predstavljati „ključne elemente“ ovog Prijedloga direktive, koji se delegiranim aktima ne bi smjeli mijenjati. Smatramo potrebnim dodatno preispitati svaki pojedini takav slučaj.

Člankom 9. Prijedloga direktive predviđa se uspostavljanje sustava proširene odgovornosti proizvođača. Postoji značajan rizik da će cijenu pročišćavanja plaćati isključivo krajnji korisnici bilo putem izravnog povećanja cijene vodne usluge ili povećanja cijena proizvoda.

Stoga smatramo neophodnim da se detaljnije regulira odredbe vezano za primjenu proširene odgovornosti proizvođača na razini cijele EU, imajući u vidu da su proizvođači uglavnom multinacionalne kompanije koje svoje proizvode plasiraju na tržištu svih država članica. Potrebno je detaljnije regulirati kako bi se osiguralo da prikupljena sredstva proizvođača i prvog uvoznika budu dodijeljena operaterima svih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, koji obrađuju otpadne vode korisnika tih proizvoda.

Vezano za stavak 2.a Prijedloga direktive, nije jasan kriterij za određivanje granice težine od 2 t proizvoda, koja je stavljena na tržište u jednoj godini, koja je uzeta kao jedinstvena granična vrijednost za sve države članice, neovisno o veličini. Također, ako istu vrstu proizvoda stavlja na tržište neke države članice više proizvođača, potrebno je nedvojbeno definirati primjenjuje li se granica od 2 t proizvoda za svakog proizvođača posebno ili se ipak treba gledati kumulativno (primjer, generički antibiotici). Dodatno, treba jasno definirati radi li se o aktivnoj tvari, ili o ukupnoj masi proizvoda.

Članak 11. predviđa osiguranje energetske neutralnosti na nacionalnoj razini na svim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda od 10 000 ES i više, s ciljem uspostave ravnoteže između energije proizvedene iz obnovljivih izvora i utrošene na ovim uređajima do 31. prosinca 2040. RH načelno podržava ovu inicijativu i neovisno o ovom prijedlogu potiče isporučitelje vodnih usluga - operatere uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na prelazak na obnovljive izvore energije kao održivog rješenja osobito dobrodošlog zbog povećanja cijena električne energije.

Međutim, gledajući u širem kontekstu zbivanja posljednjih godinu dana na energetskom tržištu, svi dodatni zahtjevi Prijedloga direktive podrazumijevaju i zahtjeve za dodatnom energijom koja je značajno skuplja i nedostupnija. Smatramo neophodnim uzeti u obzir taj porast cijena i potencijalne rizike nemogućnosti osiguranja energetske potreba, što rezultira porastom troškova i dodatnim smanjenjem omjera koristi i dobiti. Također smatramo potrebnim osigurati sufinanciranje EU-a za barem dio projekata.

Vezano za obvezu žurnog izvješćivanja nizvodnih država i EK-a u slučaju iznenadnog (slučajnog) onečišćenja (**članak 12.**), RH podržava njezino uvođenje.

U pogledu ponovne uporabe vode (**članak 15.**) i obveze da će države članice morati sustavno promicati ponovnu uporabu pročišćenih otpadnih voda iz svih uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, treba razlikovati upotrebu vode iz uređaja za pročišćavanje

otpadnih voda u poljoprivredi od ostalih oblika korištenja (hortikultura, pranje prometnica i sl.). RH zadržava pravo da u skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe 2020/741 o minimalnim zahtjevima za ponovnu upotrebu vode, ponovo razmotri primjenu za navodnjavanje poljoprivrednih površina na cjelokupnom ili dijelu svog teritorija.

U pogledu nadzora komunalnih otpadnih voda (**članak 17.**), RH je već sudjelovala dosadašnjim aktivnostima na praćenju SARS-CoV-2 u otpadnim vodama, a prati se i polio virus. Osim toga RH je sudjelovala u projektima praćenja metabolita i urinarnih biomarkera droga. RH napominje da je za ove dodatne obveze potrebno osigurati dodatna sredstva, a izazov je i učestalost praćenja.

Ova vrsta nadzora je dobrodošla kao korisna javnozdravstvena mjera, ali odredba u Prijedlogu direktive ne bi trebala sadržavati minimalni udio stanovništva koji bi se nadzirao. Osim toga predlažemo omogućiti uključivanje u sustav praćenja pojedinačnih objekata odnosno po potrebi onih uređaja/sustava na koje su spojeni objekti od značaja za pojavnost pojedinog patogenog mikroorganizma i/ili zagađivača koji izazivaju zabrinutost (eng. *contaminants of emerging concern*), kao što su na primjer kaznionice, studentski domovi, izbjeglički kampovi, čime bi se izbjeglo nametanje obveze praćenja u područjima koja su po kapacitetima ES veća, ali njihovo uključivanje u sustav praćenja ne bi značajno doprinijelo javno zdravstvenim mjerama.

RH ima dobro ustrojenu epidemiološku i zdravstveno-ekološku mrežu u zavodima za javno zdravstvo (nacionalni i županijski zavodi), a kroz recentne projektne aktivnosti uz podršku EK-a opremljena su 4 laboratorija za praćenje SARS-CoV-2. Nadzor ostalih patogenih mikroorganizama i zagađivača, koji izazivaju zabrinutost u otpadnim vodama, zahtijeva stručne kadrove, razvijene metodologije laboratorijskih analiza i angažman nacionalne epidemiološke službe. Kao prioritet, uz osiguranje dodatnih financijskih sredstva, nameće se izrada smjernica na nivou EU-a o harmoniziranom pristupu od uzorkovanja, analize do interpretacije dobivenih rezultata u javno-zdravstvene svrhe, što se predlaže donijeti kroz delegirane akte i/ili druge administrativno pogodne oblike, koji će omogućiti efikasnije transponiranje odredbi članka 17. u nacionalne propise, kao i postupanje u slučaju otkrivanja praćenih patogenih mikroorganizama i zagađivača, koji izazivaju zabrinutost, u otpadnim vodama.

U pogledu obveze **iz članka 18.** procjene i upravljanja rizikom za okoliš i zdravlje ljudi uzrokovanim ispuštanjem komunalnih otpadnih voda te, prema potrebi, obveze poduzimanja dodatnih mjera za uklanjanje tih rizika povrh minimalnih zahtjeva Prijedloga direktive, pozdravljamo njihovu primjenu. Ovaj pristup omogućava ciljana ulaganja na problematičnim područjima, čime se osigurava najveća učinkovitost ulaganja, odnosno ulaganje najmanje sredstava za najveće okolišne učinke na problematičnim područjima koja ne ispunjavaju postavljene ciljeve. No, s druge strane, treba zadržati blaži pristup osnovnih mjera (postojeću donju granicu opterećenja aglomeracija 2000 ES) i primjenu nižeg stupnja pročišćavanja otpadnih voda od sekundarnog pročišćavanja na određenim područjima, između ostalog i kod individualnih sustava, za zadovoljavanje zahtjeva iste razine zaštite okoliša. Adekvatno tome, potrebno je i uskladiti navedene kriterije u stavku 2.

Generalno gledajući, Prijedlog direktive uopće nije prepoznao potrebu primjene dodatnih postupaka pročišćavanja (dezinfekcija, mikrofiltracija) s ciljem uklanjanja dodatnih onečišćujućih tvari vezano uz potrebu ispunjenja zahtjeva drugih direktiva (npr. za osiguranje kakvoće vode za kupanje - uklanjanje mikrobioloških pokazatelja primjenom dezinfekcije). U tom smislu predlažemo reguliranje dodatnih postupaka pročišćavanja (naprednije pročišćavanje). RH pozdravlja odredbu o poboljšanju i održavanju pristupa sanitarnim uvjetima za sve, posebno za ranjive i marginalizirane (**članak 19.**) no izvjesno je da će realizacija ove odredbe zahtijevati određena financijska sredstva.

U pogledu novih obveza u gospodarenju muljem s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (UPOV) (**članak 20.**), smatramo da postojeća tehnološka rješenja za oporabu nutrijenata nisu

isplativa za sve države članice, uzimajući u obzir njihovu veličinu tj. stvorenu količinu mulja. Što se tiče roka za prijenos ovog Prijedloga direktive, smatramo da je za prijenos potrebno više od 24 mjeseca.

Zaključno, provedbom Prijedloga direktive, javnost bi trebala imati koristi od poboljšanog statusa voda kao i od poboljšanih uvjeta i dostupnosti odvodnje otpadnih voda. Međutim, razmatrajući stanje u RH, s obzirom na trenutačno stanje ispunjenosti zahtjeva Direktive Vijeća 91/271/EEZ, trenutačnu cijenu vodnih usluga, potrebu osiguranja financijskih sredstava za sufinanciranje izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te dodatne troškove koji proizlaze iz novih zahtjeva Prijedloga direktive, prosječno povećanje cijene vode bit će znatno veće nego što je pokazano u studiji utjecaja provedbe Prijedloga direktive (2,3%), čime će doći u pitanje priuštivost cijene vodne usluge, a time i kvaliteta života građana RH.

Sporna/otvorena pitanja za RH:

Iako je visoka ambicija Prijedloga direktive pozitivna te svjesna važnosti poduzimanja dodatnih koraka za zaštitu voda s ciljem zaštite zdravlja ljudi, vodnih i o vodi ovisnih ekosustava, Republika Hrvatska smatra da rokovi predviđeni za ispunjenje novih financijski, kadrovski i tehnološki zahtjevnih obveza iz Prijedloga direktive nisu realni te da bi trebali biti dulji.

S tim u vezi, uvažavajući činjenicu različitog trenutnog statusa država članica u pogledu usklađenosti s važećom Direktivom Vijeća 91/271/EEZ, a time i nejednakih početnih pozicija za provedbu novih, značajnih obveza koje donosi Prijedlog direktive, RH smatra da Prijedlog direktive treba omogućiti onim državama članicama, koje su u potpunosti ispunile obveze iz važeće Direktive Vijeća 91/271/EEZ, realizaciju predloženog visokog stupnja ambicije, a istodobno osigurati Prijedlogom direktive dodatno produljenje rokova za države članice koje su posljednje pristupile EU-u i koje su imale kraće razdoblje za ispunjenje zahtjeva Direktive Vijeća 91/271/EEZ i kraći pristup bespovratnim sredstvima za sufinanciranje.

Uvažavajući ambicioznost ciljeva, RH načelno podržava i preuzimanje obveza, no smatra da bez osiguranja značajnog udjela sredstava EU-a, kao pomoći realizaciji zacrtanih ciljeva, njihovo ispunjenje neće biti moguće, što može uzrokovati daljnje pravne posljedice za RH i druge države članice zbog povrede prava EU-a.

Stajališta država članica i EK:

Do sada iznesena stajališta i primjedbe država članica odražavaju se u djelomičnom kompromisnom tekstu SE PRES-a, kao i u dodatnim prijedlozima ES PRES-a, koji u odnosu na prvotni Prijedlog direktive, prije svega u pogledu produženja prvotno predviđenih rokova, usklađivanja s rokovima iz Okvirne direktive o vodama, preciziranja pristupa temeljenog na riziku te pojedinih definicija, unatoč značajnom broju još otvorenih pitanja i obujmu novih, dodatnih obveza, idu u smjeru koji odgovara dijelom interesima RH.

Sporna/otvorena pitanja za države članice i EK:

Većina država članica ističe da načelno podržava ciljeve, no smatra da je ambicija previsoka, ističe zabrinutost vezano uz povećanje obveza, pogotovo u zadanim rokovima. Smatraju da će

takve obveze dovesti do administrativnog opterećenja i značajnih dodatnih troškova za države članice, što se posebno odnosi na troškove zbog proširenja obveze sekundarnog pročišćavanja na sve aglomeracije s 1000 ES ili više, dodatne obveze za tercijarno pročišćavanje te uvođenje obveze kvartarnog pročišćavanja.

Više država članica smatra da treba u većoj mjeri koristiti pristup s procjenom rizika kod određivanja potrebne razine pročišćavanja, a manje koristiti opći, univerzalni administrativni pristup, čime bi se osigurala i veća učinkovitost ulaganja i provedbe mjera za postizanje okolišnih ciljeva. Ujedno traže jasnije preciziranje pojedinih elemenata, posebice vezano uz nove prijedloge definicija pojmova (osobito aglomeracije), uvođenje zahtjeva za proširenu odgovornost proizvođača, energetske neutralnost uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda te procjene i upravljanja rizikom. Traži se usklađivanje rokova i ciklusa za izvršavanje obveza s rokovima iz postojećeg zakonodavstva - prije svega s Okvirnom direktivom o vodama. Države članice preispituju i opravdanost predloženih delegiranih akata.

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima država članica i EK:

RH podržava u značajnoj mjeri do sada iznesena stajališta država članica, koja su usmjerena na relaksiranje rokova za provedbu obveza predviđenih Prijedlogom direktive i usklađenje zahtjeva s realnim mogućnostima provedbe u svrhu ispunjenja okolišnih ciljeva, a uz osiguranje neophodne podrške bespovratnih sredstava EU-a, kako bi se ukupni troškovi za korisnike vodnih usluga zadržali u prihvatljivim okvirima, uz dodatno produljenje rokova za države članice koje su posljednje pristupile EU-u i imale kraće razdoblje za ispunjenje zahtjeva Direktive Vijeća 91/271/EEZ i kraći pristup bespovratnim sredstvima za sufinanciranje.

Obuhvat aglomeracije ne može se temeljiti isključivo na administrativnom pristupu i treba uzimati u obzir tehničke i financijske aspekte izvedbe sustava prikupljanja i pročišćavanja, odnosno povezane investicijske i pogonske troškove, te raspoloživi dohodak jer sve drugo predstavlja opasnost za nekontroliranu eksploziju troškova, koja može ugroziti opstojnost ukupnog sustava i dovesti do prekomjernih troškova za korisnike dovodeći u pitanje priuštivost cijene vodnih usluga.

Ukoliko se želi zadržati navedena granica gustoće opterećenja, ona ne bi smjela biti obvezujuća te treba omogućiti i primjenu strože (niže) granice, ali i blaže (više) granice gustoće opterećenja. Treba dodati i formulaciju da je za pojedine države članice iznimno moguća i primjena više razine gustoće opterećenja po hektaru, za slučajeve u kojima ukupni troškovi, koji se odnose na cijenu vodnih usluga, premašuju 3,5 % neto raspoloživog dohotka kućanstva godišnje.

RH smatra da treba ostaviti mogućnost, kako je propisano člankom 7. važeće Direktive Vijeća 91/271/EEZ, a koji se predlaže brisati ovim Prijedlogom direktive, primjene „odgovarajućeg pročišćavanja prije ispuštanja“, odnosno barem mogućnost primjene primarnog pročišćavanja za ispuštanje u manjim aglomeracijama u priobalne vode koje nisu proglašene osjetljivim područjem tj. koje su u dobrom stanju, uzimajući u obzir procjenu rizika. Ovo je osobito značajno pitanje kod aglomeracija s izraženim velikim sezonskim varijacijama opterećenja zbog turističkih aktivnosti (višestruko povećanje u odnosu na stalno stanovništvo, tijekom kratkog vremenskog razdoblja).

RH smatra da se delegirane akte treba primjenjivati u iznimnim slučajevima pri čemu se ne bi trebali koristiti kada se njima utječe na ključne elemente Prijedloga direktive, osobito ako su povezani s dodatnim financijskim opterećenjem i administrativnim obvezama.

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja dokumenta:

Zakon o vodama („Narodne novine“, br. 66/19, 84/21 i 47/23),
Zakon o vodnim uslugama („Narodne novine“, broj 66/19),
Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva („Narodne novine“, br. 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17 i 66/19),
Odluka o određivanju osjetljivih područja („Narodne novine“, br. 79/22),
Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 26/20).

Utjecaj provedbe dokumenta na proračun RH:

U ovome trenutku nije moguće procijeniti točan učinak na proračun RH, no izvjesno je da će za implementaciju novih obaveza iz Prijedloga direktive biti potrebna znatna sredstva, prije svega korisnika vodnih usluga, dostupna sredstva EU-a (nepovratna i zajmovi), sredstva izvanproračunskih korisnika Hrvatskih voda te u konačnici i proračunska sredstva u ukupnom nedostatnom iznosu, koja neće biti moguće osigurati iz ostalih navedenih izvora.

Bruxelles, 26.10.2022.
COM(2022) 541 final

2022/0345 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (preinaka)

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2022) 541 final} - {SWD(2022) 541 final} - {SWD(2022) 544 final}

SADRŽAJ

OBRAZLOŽENJE	2
1. KONTEKST PRIJEDLOGA	2
2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST	5
3. REZULTATI <i>EX POST</i> EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA	6
4. UTJECAJ NA PRORAČUN.....	12
5. DRUGI ELEMENTI.....	12

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda¹ donesena je 1991. Cilj je te direktive „zaštititi okoliš od štetnih utjecaja ispuštanja otpadnih voda iz gradskih izvora i određenih industrija”. Države članice dužne su osigurati da se otpadne vode iz svih aglomeracija s više od 2 000 stanovnika prikupljaju i pročišćavaju u skladu s minimalnim standardima EU-a. Države članice također moraju odrediti „osjetljiva područja” u skladu s kriterijima iz Direktive na koja se primjenjuju stroži standardi i rokovi. Države članice usto svake dvije godine izvješćuju o provedbi Direktive. Komisija te informacije objavljuje u dvogodišnjim izvješćima.

Detaljna evaluacija Direktive u okviru programa REFIT² („evaluacija”) zaključena je 2019. i njome je potvrđeno da je provedba te direktive dovela do znatnog smanjenja ispuštanja onečišćujućih tvari. U cijelom EU-u otpadne vode iz oko 22 000 gradova koje predstavljaju onečišćenje ekvivalenta stanovnika (p.e.)³ od 520 milijuna pročišćavaju se u centraliziranim sustavima. Učinci na kvalitetu jezera, rijeka i mora EU-a vidljivi su i opipljivi.

Jedan je od najvećih čimbenika uspješnosti Direktive jednostavnost njezinih zahtjeva, što omogućuje jednostavnu provedbu. Danas se 98 % otpadnih voda u EU-u prikuplja na odgovarajući način, a 92 % na odgovarajući način pročišćava, iako ograničen broj država članica i dalje ima poteškoća u postizanju potpune usklađenosti. Europski fondovi pružaju ključnu potporu državama članicama u ostvarivanju potrebnih ulaganja. Svake se godine u prosjeku 2 milijarde EUR izdvaja za ulaganja u vodoopskrbu i odvodnju u EU-u. Prema evaluaciji, taj pristup kojim se kombinira provedba i financijska potpora bio je uspješan i pomogao postupno osigurati **visoke razine usklađenosti** s Direktivom.

Operatori otpadnih voda uglavnom su javna poduzeća u vlasništvu nadležnih javnih tijela (60 %). To mogu biti i privatna poduzeća koja posluju za nadležno javno tijelo ili mješovita poduzeća. One su dio „ograničenog” tržišta jer pojedinci i poduzeća priključeni na javnu mrežu ne mogu birati svoje operatore. I evaluacija i postupak savjetovanja potvrdili su da je sektor uglavnom prijemčiv na pravne zahtjeve.

U evaluaciji su utvrđena tri glavna skupa preostalih pitanja koja su poslužila kao osnova za definiranje problema za procjenu učinka:

1. Preostalo onečišćenje iz urbanih izvora: Direktiva je usmjerena na onečišćenje iz kućanstava koje se prikuplja i pročišćava u centraliziranim uređajima. Manje se pozornosti posvećuje drugim izvorima komunalnog onečišćenja, koji sada postaju dominantni (manji gradovi s p.e. manjim od 2 000, decentralizirani uređaji, onečišćenje iz kišnice). Granične vrijednosti za pročišćavanje od nekih onečišćujućih tvari sada su zastarjele u odnosu na

¹ SL L 135, 30.5.1991.

² Radni dokument službi Komisije SWD(2019) 700, *Evaluacija Direktive Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda.*

³ Standardna jedinica za mjerenje onečišćenja je „ekvivalent stanovnika” (p.e.). Jedinica predstavlja prosječno onečišćenje koje ispušta jedna osoba u jednom danu. Uz ispuštanja građana EU-a, centralizirani uređaji za pročišćavanje pročišćavaju i otpadne vode iz malih i srednjih poduzeća priključenih na javnu sabirnu mrežu.

tehnički napredak ostvaren od 1991., a pojavili su se nove onečišćujuće tvari kao što su mikroplastika ili mikroonečišćujuće tvari, koji mogu biti štetni za okoliš ili javno zdravlje već pri vrlo niskoj razini koncentracije.

2. Usklađivanje Direktive s europskim zelenim planom⁴: od donošenja Direktive pojavili su se novi društveni izazovi. Europskim zelenim planom utvrđuju se ambiciozni ciljevi politike za borbu protiv klimatskih promjena, poboljšanje kružnosti gospodarstva EU-a i smanjenje uništavanja okoliša. U sektoru otpadnih voda potrebne su dodatne mjere kako bi se: smanjile emisije stakleničkih plinova (34,45 milijuna tona CO₂ godišnje – oko 0,86 % ukupnih emisija EU-a), smanjila potrošnja energije (oko 0,8 % ukupne potrošnje energije u EU-u) i povećala kružnost sektora poboljšanjem gospodarenja muljem (posebno boljom uporabom dušika i fosfora, a možda i vrijednim organskim tvarima) i sigurnom ponovnom uporabom pročišćene vode.

3. Nedovoljna i neujednačena razina upravljanja: studije u okviru evaluacije i studije OECD-a pokazale su da se razina uspješnosti i transparentnosti gospodarskog subjekta uvelike razlikuje od jednog do drugog subjekta. Osim toga, u izvješću Revizorskog suda⁵ istaknuto je da se načelo „onečišćivač plaća” ne primjenjuje u dovoljnoj mjeri. Metode praćenja i izvješćivanja mogle bi se posebno poboljšati daljnjom digitalizacijom. Naposljetku, nedavna kriza uzrokovana bolešću COVID-19 pokazala je da su otpadne vode vrlo brz i pouzdan izvor korisnih informacija za javno zdravlje ako su tijela nadležna za zdravlje i tijela nadležna za upravljanje otpadnim vodama dobro koordinirana.

Revizija Direktive jedan je od rezultata akcijskog plana za nultu stopu onečišćenja. Njezin je glavni cilj riješiti navedene izazove na troškovno učinkovit način, a istodobno zadržati Direktivu što je moguće jednostavnijom kako bi se osigurala pravilna provedba i izvršenje njezinih zahtjeva.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Očekuje se da će se revizijom Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda dodatno smanjiti ispuštanje onečišćenja iz gradskih izvora. U tom je smislu izravno povezana s revizijom popisa onečišćujućih tvari u skladu s Direktivom o standardima kvalitete okoliša⁶ i Direktivom o podzemnim vodama⁷, dvjema „podređenim” direktivama Okvirne direktive o vodama⁸, kojima se uređuju prihvatljive razine onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodnim tijelima. Revizija Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda imat će pozitivan učinak na buduća preispitivanja Okvirne direktive o pomorskoj strategiji⁹ (ODPS) i na reviziju Direktive o vodi za kupanje¹⁰. Povezana je i s revizijom Direktive o industrijskim emisijama¹¹ i povezanim preispitivanjem Uredbe o Europskom registru ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari¹² jer se neke industrijske emisije prikupljaju u javnim mrežama za prikupljanje. Dodatne mjere uključene u preispitivanje Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda kako bi se dodatno smanjile mikroonečišćujuće

⁴ COM(2019) 640 final.

⁵ Tematsko izvješće br. 12/2021: Načelo „onečišćivač plaća”: nedosljedna primjena u politikama i mjerama EU-a u području okoliša.

⁶ SL L 348, 24.12.2008.

⁷ SL L 372, 27.12.2006.

⁸ SL L 327, 22.12.2000.

⁹ SL L 164, 25. lipnja 2008.

¹⁰ SL L 64, 4. ožujka 2006.

¹¹ SL L 334, 17.12.2010.

¹² SL L 33, 4.2.2006.

tvori, a posebno oni koji proizlaze iz uporabe farmaceutskih proizvoda i proizvoda za osobnu njegu, pridonijet će pouzdanoj provedbi Strategije održivosti u području kemikalija i Farmaceutske strategije¹³.

U akcijskom planu za kružno gospodarstvo¹⁴ jasno se navodi da je potrebna bolja integracija sektora komunalnih otpadnih voda s kružnim gospodarstvom. To je posebno važno za Direktivu o mulju iz otpadnih voda¹⁵, kojom se uređuje upotreba mulja iz otpadnih voda u poljoprivredi i koja utječe na prijedlog o zdravlju tla najavljen u strategiji EU-a za tlo do 2030.

Postoje i izravne veze sa Strategijom za bioraznolikost jer smanjenje onečišćenja vode ima izravan pozitivan učinak na ekosustave. Mjerama za zelene gradove, kao što su one koje proizlaze iz akta o obnovi prirode¹⁶, može se stvoriti dobro stanište za oprašivače, ptice i druge vrste, ali i izravno pomoći u kontroli kišnice i povezanog onečišćenja, uz istodobno poboljšanje opće kvalitete života. Bolje upravljanje kvalitetom i količinama vode u urbanim područjima također će doprinijeti prilagodbi klimatskim promjenama.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Zbog nove geopolitičke stvarnosti EU mora drastično ubrzati prelazak na čistu energiju kako bi okončao svoju ovisnost o nepouzdanim dobavljačima i nestabilnim fosilnim gorivima. U skladu s ciljevima plana REPowerEU¹⁷ i zakonodavnim prijedlogom COM(2022) 222 o izmjeni Direktive o energiji iz obnovljivih izvora iz 2022., u kojem su uređaji za pročišćavanje otpadnih voda već utvrđeni kao „područja od interesa”, očekuje se da će se revizijom Direktive izravno doprinijeti tim ciljevima utvrđivanjem jasnog i mjerljivog cilja postizanja energetske neutralnosti u sektoru pročišćavanja otpadnih voda do 2040. Iskustvo iz najnaprednijih država članica pokazuje da se to može postići kombinacijom mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, u skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu”, te proizvodnjom obnovljivih izvora energije, posebno bioplina iz mulja, koji može zamijeniti uvoz prirodnog plina.

Taj je cilj potpuno dosljedan s ciljem klimatske neutralnosti EU-a kako je uključen u Europski zakon o klimi¹⁸ zajedno s Uredbom o raspodjeli tereta¹⁹, kojom se od država članica zahtijeva smanjivanje emisija stakleničkih plinova iz sektora koji nisu uključeni u EU-ov sustav trgovanja emisijskim jedinicama, u skladu s nacionalnim ciljevima. U skladu je i s nedavnim prijedlogom preinake Direktive o energetske učinkovitosti²⁰, koji uključuje godišnji cilj smanjenja potrošnje energije za 1,7 % za sva javna tijela, s prijedlogom revizije Direktive o energiji iz obnovljivih izvora²¹ (RED II) iz 2021. te s planom REPowerEU, koji uključuje povećani cilj od 45 % energije iz obnovljivih izvora do 2030. Inicijativom bi se moglo pridonijeti i cilju plana REPowerEU da se proizvodnja biometana u EU-u poveća na 35 milijardi kubičnih metara 2030. te [Komisijinu prijedlogu uredbe o smanjenju emisija metana \(COM\(2021\) 805\)](#).

¹³ COM(2020) 761 final.

¹⁴ COM(2020) 98 final.

¹⁵ SL L 181, 4. srpnja 1986.

¹⁶ COM/2022/304 final.

¹⁷ COM(2022) 108 final.

¹⁸ SL L 243, 9.7.2021.

¹⁹ SL L 156, 19.6.2018.

²⁰ SL L 315, 14.11.2012.

²¹ COM(2021) 557 final.

Revizija ove Direktive u potpunosti je u skladu i s konačnim prijedlozima s Konferencije o budućnosti Europe, posebno s prijedlozima o rješavanju problema onečišćenja, točnije s prijedlogom 2.7. „Zaštita izvora vode i borba protiv onečišćenja rijeka i oceana, među ostalim istraživanjem i borbom protiv onečišćenja mikroplastikom”.

Naposljetku, ovim će se prijedlogom izravno pridonijeti 20. načelu europskog stupa socijalnih prava²². EU se zalaže i za provedbu Programa održivog razvoja do 2030. i njegove ciljeve održivog razvoja, među kojima se šesti cilj odnosi na pristup odgovarajućim i pravednim sanitarnim uvjetima i higijeni za sve.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Važeća Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda temelji se na članku 192. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU)²³ kojim se utvrđuje da je „politika Unije u području okoliša usmjerena prema postizanju visokog stupnja zaštite, uzimajući u obzir različitost prilika u različitim regijama Unije. Temelji se na načelu opreznosti te na načelu preventivnog djelovanja, načelu da se šteta nanosena okolišu popravlja ponajprije na samom izvoru te na načelu da onečišćivač plaća.” Stoga se mjere u području gospodarenja otpadnim vodama moraju poduzeti u skladu s tim mjerodavnim odredbama i s obzirom na podijeljenu nadležnost s državama članicama. To znači da EU može donositi propise samo uzimajući u obzir načela nužnosti, supsidijarnosti i proporcionalnosti.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Djelovanje EU-a i dalje je presudno kako bi se osiguralo da svi stanovnici EU-a mogu imati koristi od poboljšane kvalitete vode u rijekama, jezerima, podzemnim vodama i morima. Budući da je 60 % vodnih tijela EU-a prekogranično, potrebno je osigurati istu razinu zaštite svugdje i na istoj razini kako bi se izbjegao rizik da rezultati nekih država članica budu ugroženi zbog slabijeg napretka drugih država članica. Evaluacija je pokazala da je u većini država članica Direktiva bila jedinstveni pokretač ulaganja u potrebnu infrastrukturu.

Evaluacijom je potvrđeno i da djelovanje EU-a može dodatno osigurati **jednaku razinu zaštite okoliša i zdravlja ljudi** u svim državama članicama. Tijekom posljednjih 30 godina provedbe Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda kvaliteta vode za kupanje (odnosno za turizam i rekreaciju), vode koja se upotrebljava za dobivanje pitke vode te vodnih tijela općenito je očuvana ili, u nekoliko slučajeva, poboljšana. Nedavna pandemija bolesti COVID-19 pokazala je međuovisnost država članica u cirkulaciji virusa. Osiguravanje djelotvornog, brzog i usklađenog praćenja patogenih čimbenika u otpadnim vodama može koristiti cijelom EU-u. Bez usklađenog i integriranog djelovanja EU-a mogućnosti praćenja novih vrsta virusa i ispitivanja drugih relevantnih **zdravstvenih parametara** u otpadnim vodama ostvarile bi se samo u nekoliko, vjerojatno najnaprednijih, država članica.

Svima koji žive u EU-u trebalo bi osigurati bolji pristup **sanitarnim uvjetima**. Svima bi ujedno trebalo osigurati jednak **pristup najvažnijim informacijama** (o gospodarskoj i okolišnoj uspješnosti operatora otpadnih voda). Sve države članice suočavaju se s posljedicama **klimatskih promjena**, posebno na hidrološke režime. Režimi kiša su se promijenili, čime se povrh poplava povećava rizik od onečišćenja zbog nepročišćene kišnice

²² COM(2021) 102 final.

²³ SL C 326, 26.10.2012.

(prelijevanje oborinskih voda i gradsko površinsko otjecanje). Slično tome, onečišćujuće tvari koji predstavljaju sve veću zabrinutost, kao što su mikroonečišćujuće tvari ili mikroplastika, prisutni su u svim državama članicama. To vrijedi i za većinu preostalih opterećenja iz gradskih izvora, koja utječu na kvalitetu vode u svim državama članicama. Isto tako, uzroci utvrđenih problema vrlo su slični među državama članicama.

Naposljetku, evaluacija je pokazala da su norme EU-a bile ključni pokretač razvoja globalno **konkurentne vodne industrije EU-a**. Od donošenja Direktive osnovano je nekoliko velikih svjetskih predvodnika u području pročišćavanja otpadnih voda koji izvoze svoje usluge diljem svijeta. Daljnjom modernizacijom normi EU-a, primjerice novim zahtjevima za mikroonečišćujuće tvari ili uporabu energije, potaknule bi se **inovacije**, a time i **ekonomija razmjera**.

- **Proporcionalnost**

Najpoželjnija opcija uključuje **razmjeran paket** mjera koje predstavljaju **najbolju „vrijednost za novac“** svih mogućih opcija (za više pojedinosti vidjeti odjeljak 7.1. procjene učinka). Posebna pozornost posvećena je pronalaženju optimalnog rješenja koje se temelji na:

- analizi troškova i koristi (ili analizi isplativosti u pogledu mikroonečišćujućih tvari, u nedostatku pouzdane metode za monetizirane koristi): **monetizirane koristi sustavno su veće od troškova** svake pojedinačne mjere najpoželjnije opcije u svim državama članicama,
- **smanjenju administrativnog opterećenja i provedivosti**: usmjeravanjem samo na ograničen broj uređaja ili aglomeracija mogu se postići znatni rezultati u pogledu ključnih parametara kao što su smanjenje onečišćenja, potrošnje energije i emisija stakleničkih plinova, uz zadržavanje administrativnog opterećenja na proporcionalnoj razini i osiguravanje visoke razine provedivosti,
- uvođenju **pristupa temeljenog na riziku** za većinu predloženih mjera, čime će se osigurati da se ulaganja provode tamo gdje su potrebna.

Ako je to bilo potrebno za postizanje optimalnih lokalnih rješenja, fleksibilnost je ostavljena nacionalnim ili lokalnim tijelima. To je primjerice slučaj za postizanje cilja energetske neutralnosti ili za smanjenje emisija iz kiša zahvaljujući integriranim planovima upravljanja vodama.

- **Odabir instrumenta**

Cilj inicijative najbolje se može ostvariti preinakom Direktive koja je, kako je navedeno u evaluaciji u okviru programa REFIT, najprikladniji pravni instrument za reguliranje prikupljanja i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda.

Direktivom se od država članica zahtijeva da ostvare svoje ciljeve i provedu mjeru u okviru svojih nacionalnih sustava materijalnog i postupovnog prava. Tim se pristupom državama članicama omogućuje veća sloboda u provedbi mjere EU-a nego što bi to bilo moguće uredbom jer države članice mogu odabrati najprikladnije sredstvo za provedbu mjera iz direktive.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Evaluacija Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda u okviru programa REFIT provedena je 2019. Osim triju glavnih pitanja utvrđenih u evaluaciji (vidjeti prethodno navedeno), procjena učinkovitosti Direktive pokazala je da je Direktiva bila **uspješna u smanjenju opterećenja ciljanim onečišćujućim tvarima** iz urbanih točkastih izvora (komunalne otpadne vode / otpadne vode iz kućanstava i slično industrijsko onečišćenje). Količina biokemijske potrošnje kisika, dušika i fosfora u pročišćenim otpadnim vodama od 1990. do 2014. smanjila se za 61 %, 32 %, odnosno 44 %. Time se jasno poboljšala kvaliteta vodnih tijela EU-a.

Procjena usklađenosti pokazala je da je Direktiva općenito interno dosljedna. Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda općenito je uspješna u sinergiji s drugim zakonodavnim aktima EU-a i snažno doprinosi postizanju ciljeva **Okvirne direktive o vodama, Direktive o vodi za kupanje i Direktive o vodi za piće**²⁴. Prisutna su određena ograničena preklapanja u pogledu djelatnosti obuhvaćenih Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda u usporedbi s Direktivom o industrijskim emisijama. Općenito nema zapreka ni u pogledu usklađenosti s novijim politikama EU-a; međutim, moguće je poboljšati dosljednost Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda te klimatske i energetske politike.

Analiza relevantnosti i djelotvornosti pokazala je potrebu za nastavkom intervencije, među ostalim i zato što su neprimjereno pročišćene ili nepročišćene komunalne otpadne vode i dalje jedan od glavnih razloga zbog kojih vode EU-a ne postižu barem dobro stanje u skladu s Okvirnom direktivom o vodama. Nadalje, znanstvena zajednica, oblikovatelji politika i šira javnost zamjećuju sve više dokaza o **kontaminantima koji predstavljaju sve veću opasnost**, uključujući mikroonečišćujuće tvari kao što su farmaceutski proizvodi i mikroplastika u vodnim tijelima, što postaje sve važnije pitanje.

Kad je riječ o potencijalima kružnog gospodarstva, Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda sadržava ograničene odredbe o ponovnoj uporabi otpadnih voda i mulja ili oporabi vrijednih komponenti. One nikad nisu strogo provedene, djelomično zbog nedostatka pouzdanih usklađenih normi na razini EU-a i potencijalnih rizika za zdravlje ljudi.

Procjena dodane vrijednosti EU-a, koja je uključivala razmatranje usklađenosti Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda s načelom supsidijarnosti, pokazala je da dionici u velikoj mjeri prepoznaju da je Direktiva i dalje potrebna i da bi njezino povlačenje imalo negativne učinke. Direktivom se podupire zaštita oko 60 % prekograničnih vodnih bazena EU-a od štetnih učinaka ispuštanja otpadnih voda. Naposljetku, u evaluaciji su utvrđene različite mogućnosti pojednostavnjenja i bolje upotrebe digitalizacije te su one uključene u preispitivanje Direktive.

Evaluacija je poboljšana na temelju prijedloga Odbora za nadzor regulative (mišljenje od 17. srpnja 2019.), posebno zbog glavnih razloga zbog kojih je u nekim državama članicama došlo do poteškoća u pogledu usklađenosti, šireg konteksta koji utječe na kvalitetu voda EU-a i važnosti borbe protiv novih onečišćujućih tvari. Zaključci su potkrijepljeni i pruženo je više pojedinosti o stanju u svakoj državi članici.

²⁴ SL L 435, 23.12.2020.

- **Savjetovanja s dionicima**

Evaluacija, a zatim i procjena učinka, podvrgnuti su temeljitom postupku savjetovanja koji je uključivao niz različitih aktivnosti, kako je utvrđeno u strategiji savjetovanja. Metode odabrane za savjetovanje s dionicima obuhvaćale su polustrukturirane razgovore, interaktivne radionice, opsežno javno savjetovanje na internetu kako bi se došlo do velikog broja dionika o raznim temama te pisano savjetovanje o činjeničnim informacijama i pretpostavkama za modeliranje. Održana je završna konferencija dionika kako bi se prikupila stajališta o različitim opcijama politike koje je predložila Komisija.

Otvoreno javno savjetovanje trajalo je 12 tjedana, od 28. travnja do 21. srpnja 2021. Zaprimito je ukupno 285 odgovora i dostavljeno je 57 dokumenata o stajalištu. U okviru otvorenog javnog savjetovanja prikupljena su stajališta ispitanika o problemima povezanim s onečišćenjem otpadnih voda i o optimalnim rješenjima tih problema. U pitanjima su se od sudionika tražile ocjene tvrdnji ili predloženih mjera u rasponu od jedan (najmanje slaganje / najmanje djelotvorno) do pet (najveće slaganje / najdjelotvornije).

U nekoliko je navrata provedeno savjetovanje s državama članicama. Poseban sastanak sa stručnjacima iz država članica pomogao je u utvrđivanju najboljih praksi i mogućih opcija na početku postupka. To je dovršeno posebnim savjetovanjem sa svakom državom članicom 2020. kako bi se uspostavilo čvrsto polazište (vidjeti u nastavku). U 2021. održane su i četiri tematske internetske radionice o: i. praćenju i izvješćivanju; ii. otpadnim vodama i mulju; iii. troškovima i koristima; i iv. integriranom praćenju voda. Dana 26. listopada 2021. održana je virtualna završna konferencija dionika na kojoj su predstavljene glavne opcije i prvi rezultati procjene učinka (312 sudionika iz 226 organizacija u 27 država članica).

Općenito je izražen širi konsenzus među dionicima o potrebi preispitivanja i moderniziranja Direktive i o glavnim opcijama koje su razmotrene za analizu u procjeni učinka. Mjere uključene u najpoželjniju opciju općenito su dobro primljene među dionicima, uz određene nijanse ovisno o opcijama i skupinama dionika.

Na primjer, među dionicima je postignut širi konsenzus o potrebi rješavanja pitanja mikroonečišćujućih tvari iz otpadnih voda. Izuzev nekih poslovnih dionika (dio kemijske i farmaceutske industrije), svi dionici uključujući poduzeća čije poslovanje obuhvaća pitanje voda podržali su zahtjev za uklanjanje mikroonečišćujućih tvari. Većina dionika ustrajala je i na važnosti mjera koje treba poduzeti na izvoru, ali i na potrebi za boljom primjenom načela „onečišćivač plaća” na način da proizvođači snose financijsku odgovornost za troškove povezane s dodatnim pročišćavanjima potrebnima zbog mikroonečišćujućih tvari. Pristup proširene odgovornosti proizvođača dobio je široku potporu većine dionika, osim farmaceutske i kemijske industrije, koje općenito nisu u korist takvog sustava posebno zato što bi financijsku odgovornost trebali dijeliti svi dionici uključeni u lanac (od industrije do potrošača) ili bi to trebala preuzeti javna tijela.

Energetski pregledi dobili su široku potporu, dok su države članice ili lokalna tijela izrazili manju potporu ciljevima i ciljnim vrijednostima EU-a u pogledu energetske neutralnosti u usporedbi s ostalim dionicima. Dodatne povratne informacije najvažnijih predstavnika vodne industrije pokazale su spremnost na uključivanje ciljeva energetske i klimatske neutralnosti s kraćim rokom (2030.) od onog predviđenog ovim izvješćem. Većina naprednih država članica jasno je podržala cilj na razini EU-a sličan njihovom cilju. Naposljetku, dionici su zatražili i veću jasnoću u pogledu određenih aspekata, kao što su kriteriji za određivanje „osjetljivih” područja podložnih eutrofikaciji.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Uz savjetovanje s dionicima, za izradu procjene učinka upotrijebljeni su sljedeći glavni izvori informacija:

Modeli koje je razvio JRC: tijekom nekoliko godina JRC je razvio modele kvalitete i količine vode u EU-u. Ti su modeli prilagođeni pitanjima politika povezanima s evaluacijom i procjenom učinka.

Ad hoc savjetovanja sa stručnjacima: pod vodstvom JRC-a i Glavne uprave za okoliš (GU ENV) provedeno je savjetovanje s mini konzorcijem stručnjaka o posebnim pitanjima politika (pojedinačni odgovarajući sustavi, antimikrobna rezistencija, kombiniranje kanalizacijskih voda i gradskog površinskog otjecanja, hranjive tvari, mikroplastika i emisije stakleničkih plinova). Za svako je izdanje pripremljeno i izravno upotrijebljeno izvješće u procjeni učinka ili za poboljšanje modela JRC-a. Očekuje se da će se sva izvješća objaviti u nadolazećim mjesecima.

Potporna **Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj** (OECD). GU ENV surađivao je s OECD-om na razvoju metodologije za procjenu koristi za procjenu učinka. OECD je izradio i niz izvješća kojima se podupire evaluacija u okviru programa REFIT. OECD je ujedno dostavio analizu pitanja povezanih s transparentnošću i upravljanjem.

Detaljno savjetovanje s državama članicama: posebno savjetovanje sa svakom državom članicom organizirano je 2020. kako bi se uspostavio pouzdan osnovni scenarij i prikupili dokazi o najboljim praksama. Za svaku je zemlju informacijski list unaprijed popunjen pretpostavkom koju je JRC trebao upotrebljavati u kontekstu modeliranja. Sve države članice dostavile su *ad hoc* doprinose tijekom ovog savjetovanja.

Za potporu procjeni učinka dodijeljena su dva ugovora o potpori **vanjskim savjetnicima**, jedan za opću procjenu učinka i drugi o izvedivosti sustava proširene odgovornosti proizvođača za mikroonečišćujuće tvari.

- **Procjena učinka**

Provedena je procjena učinka. Sažetak i pozitivno mišljenje Odbora za nadzor regulative od 3. lipnja 2022. dostupni su na sljedećoj poveznici: [Registar dokumenata Komisije \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/efsa/efsa-panels-and-panels-of-experts/efsa-panel-on-pesticides/)

Za svaki problem istaknut evaluacijom utvrđene su opcije politike na temelju najboljih praksi uvedenih u državama članicama i na temelju detaljnog savjetovanja s dionicima. Opcije kojima nedostaje potpora dionika ili koje su previše složene za provedbu odbačene su u ranoj fazi. Razvijene su različite razine ambicije u rasponu od niskih ambicija (mjere koje se primjenjuju samo na veće uređaje) do visokih ambicija (iste mjere, ali se primjenjuju i na manje uređaje)²⁵ uz srednju razinu ambicije koja se temelji na pristupu temeljenom na riziku (mjere poduzete samo ako postoji rizik za okoliš ili javno zdravlje).

Kad je riječ o nekim pitanjima, savjetovanje je pokazalo da su opcije ograničene, na primjer za necentralizirane uređaje (tj. pojedinačne odgovarajuće sustave), transparentnost ili praćenje zdravstvenih parametara. Kad je riječ o drugim problemima (obilne kiše ili potrošnja

²⁵ Prag za „veće” uređaje utvrđen je na p.e. od 100 000, uzimajući u obzir da se 46 % nastalog opterećenja pročišćava u relativno malom broju „većih” uređaja (974). Utvrđen je još jedan prag p.e. od 10 000 jer se 81 % opterećenja pročišćava u 7 527 uređaja s p.e. većim od 10 000.

energije), u skladu s načelom supsidijarnosti ostavljeno je dovoljno fleksibilnosti kako bi se omogućilo osmišljavanje troškovno najučinkovitijih rješenja na lokalnoj razini.

Učinci opcija procijenjeni su na temelju modela koji je razvio JRC i koji je već razvijen i upotrijebljen za evaluaciju u okviru programa REFIT. **Osnovni scenarij** (uz pretpostavku potpune usklađenosti postojeće Direktive s dodatnim rokovima za neke države članice) i **najširi izvedivi scenarij** razvijeni su kao točke usporedbe.

Za svaki se problem odabir najpoželjnije opcije temeljio na nekoliko kriterija: troškovi/koristi, troškovi/djelotvornost, razina doprinosa ciljevima europskog zelenog plana, smanjenje onečišćenja voda, provedivost i smanjenje administrativnog opterećenja. Najpoželjnija opcija uključuje **razmjeran paket** mjera koje predstavljaju **najbolju „vrijednost za novac“** svih mogućih opcija.

Sljedeće glavne mjere postupno će se primjenjivati do 2040.

Područje primjene Direktive proširit će se na aglomeracije s **p.e. većim od 1 000**.

Izradit će se **novi standardi** za decentralizirane uređaje (pojedinačni odgovarajući sustavi), dok će države članice morati uvesti **djelotvorne inspekcije** tih uređaja.

Kako bi se smanjilo onečišćenje uzrokovano kišnicom, od država članica zahtijevat će se da uspostave i provedu **integrirane planove upravljanja vodama** u svim velikim aglomeracijama i u onima s p.e. većim od 10 000 u kojima postoji rizik za okoliš. Prioritet će se dati **preventivnim mjerama**, uključujući zelenu infrastrukturu, i **optimizaciji** postojećih sustava prikupljanja, skladištenja i pročišćavanja boljim korištenjem digitalizacije na temelju jasno definiranih normi i specifikacija.

Ispuštanja hranjivih tvari dodatno će se smanjiti **strožim graničnim vrijednostima** za tretiranje dušika i fosfora. Ti novi standardi sustavno će se primjenjivati na sve veće uređaje s p.e. većim od 100 000, ali i na sve uređaje s p.e. većim od 10 000 koje se nalaze u područjima u kojima eutrofikacija i dalje predstavlja problem.

Utvrđit će se **nove granične vrijednosti** za mikroonečišćujuće tvari koje zahtijevaju **dodatno pročišćavanje**. To bi se najprije primjenjivalo na sve velike uređaje, a zatim na uređaje s p.e. većim od 10 000 u kojima postoji rizik za okoliš ili javno zdravlje na temelju jasnih i jednostavnih kriterija.

Uspostavit će se sustav **odgovornosti proizvođača** usmjeren na farmaceutske proizvode i proizvode za osobnu njegu – dva glavna izvora štetnih mikroonečišćujućih tvari kako bi se **pokrili dodatni troškovi pročišćavanja** mikroonečišćujućih tvari i **potaknulo** stavljanje **manje štetnih proizvoda**²⁶ na tržište EU-a.

Države članice morat će bolje nadzirati i **pratiti na izvoru onečišćenje koje nije iz kućanstava**. Time se povećavaju mogućnosti ponovne uporabe mulja i pročišćene vode te smanjuje rizik od ispuštanja tvari koje se ne mogu pročititi u okoliš i od kvarova uređaja za pročišćavanje.

²⁶ Predviđeni sustav bio bi sličan postojećim sustavima za gospodarenje krutim otpadom: uvoznici i proizvođači bili bi financijski odgovorni za pročišćavanje onečišćenja koje stvaraju njihovi proizvodi. U ovom su slučaju farmaceutski proizvodi i proizvodi za osobnu njegu glavni izvor mikroonečišćujućih tvari.

Cilj **energetske neutralnosti** uspostaviti će se do 2040. na nacionalnoj razini za sve uređaje za pročišćavanje otpadnih voda s p.e. većim od 10 000 u skladu s najboljim praksama koje su već na snazi u nekim državama članicama; konkretno, energija koja se upotrebljava u sektoru morat će biti ekvivalentna proizvodnji energije iz obnovljivih izvora iz tog sektora; radi doprinosa tom cilju; **energetski pregledi**²⁷ bit će potrebni za sve uređaje s p.e. većim od 10 000.

Kako bi se **poboljšalo upravljanje** sektorom, od subjekata u gospodarenju otpadnih voda tražit će se da prate i **učine transparentnim ključne pokazatelje uspješnosti**.

Pristup sanitarnim uvjetima poboljšat će se na način koji je u potpunosti u skladu s nedavno donesenom revidiranom Direktivom o vodi za piće, u kojoj je poboljšana i pristup opskrbi vodom.

Poboljšat će se **praćenje i izvješćivanje** kako bi se bolje iskoristile mogućnosti koje nudi **digitalizacija**.

Države članice morat će organizirati suradnju svojih **tijela nadležnih za zdravlje i tijela nadležnih za otpadne vode** kako bi se uspostavio trajni nadzor ključnih parametara javnog zdravlja, npr. prisutnost određenih virusa kao što je virus SARS-Covid-2.

Vremenski okvir za 2040. odabran je kako bi se **državama članicama dalo dovoljno vremena** za potrebna ulaganja. Utvrdit će se privremeni ciljevi kako bi se osigurali postupna provedba Direktive i poduzimanje mjera u ranoj fazi u slučaju kašnjenja u nekim državama članicama.

Do 2040., kada se očekuje da će sve mjere biti na snazi, glavni učinci najpoželjnije opcije mogu se sažeti na sljedeći način:

- Kad je riječ o **onečišćenju vode**, u usporedbi s polaznim vrijednostima, ukupno onečišćenje smanjilo bi se za 4,8 milijuna p.e. (ili 105 014 tona) za biokemijsku potrošnju kisika, za 56,4 milijuna p.e. za dušik (ili 229 999 tona), za 49,6 milijuna (ili 29 678 tona) za fosfor, za 77,4 milijuna p.e. za toksično opterećenje mikroonečišćujućih tvari i za 24,8 milijuna p.e. za *E. Coli*. Emisije mikroplastike smanjile bi se za 9 %, uglavnom mjerama za bolje upravljanje kišnicom.
- Planiranim mjerama za postizanje energetske neutralnosti i dodatnim pročišćavanjem dušika **emisije stakleničkih plinova** smanjile bi se za 4,86 milijuna tona (**37,32 % emisija iz sektora koje se mogu izbjeći**), što je u skladu s ciljevima Europskog zakona o klimi i klimatskog paketa „Spremni za 55 %”.
- Od 2040. **ukupni trošak** iznosio bi 3,848 milijardi EUR godišnje, što je **manje od očekivanih monetiziranih koristi** (6,643 milijarde EUR godišnje do 2040.). Taj zaključak vrijedi na razini EU-a, ali i na razini svake države članice. Očekuje se da će se ti dodatni troškovi pokriti kombinacijom vodnih

²⁷ Pregledi će uključivati sustavno utvrđivanje potencijala za troškovno učinkovitu uporabu ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u skladu s kriterijima iz Priloga VI. Komisijina Prijedloga za preinaku Direktive o energetske učinkovitosti (COM(2021) 558 final).

naknada (51 %), javnih proračuna (22 %) i novog sustava odgovornosti proizvođača (27 %) za pročišćavanje od mikroonečišćujućih tvari.

Kad je riječ o tome tko je pogođen, **subjekti u gospodarenju otpadnim vodama** odgovorni su za prikupljanje, pročišćavanje, praćenje i pravilno ispuštanje različitih tokova otpada. Izmjene Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda izravno će utjecati na njih. Bit će potrebna dodatna ulaganja, posebno za bolje upravljanje hranjivim tvarima, ali i za pročišćavanje od mikroonečišćujućih tvari. Bit će potrebna i ulaganja kako bi se postigla energetska neutralnost, čak i ako će ta ulaganja biti profitabilna tek na srednji ili dulji rok.

To utječe na **stanovništvo** jer ono plaća vodne naknade i poreze za potporu sektoru pročišćavanja otpadnih voda. Očekivano **prosječno povećanje vodnih naknada** na razini EU-a do 2040. iznosilo bi 2,3 %, uz određene razlike među državama članicama ovisno o njihovim strategijama financiranja. Kako je detaljno opisano u procjeni učinka, to očekivano povećanje **neće utjecati** na ukupnu **cjenovnu pristupačnost** vodnih usluga ni u jednoj državi članici. Presudno je osigurati transparentan pristup informacijama o aktivnostima pročišćavanja otpadnih voda, među ostalim o povezanosti vode, energije i klime. Javnost će imati koristi od čiste vode za piće i za kupanje, boljeg ekološkog stanja voda, očuvanja biološke raznolikosti i poboljšanja reakcije javnozdravstvenih ustanova na moguće epidemije.

Industrija tehnologije za vodu i pročišćavanje izravno će imati koristi od strožih standarda i mjera za proširenje područja primjene Direktive na manje aglomeracije, optimizaciju rada i smanjenje potrošnje energije i emisija stakleničkih plinova. Iz najpoželjnije opcije nastat će **nove poslovne prilike** za razvoj novih tehnika pročišćavanja uz istodobno smanjenje potrošnje energije i emisija stakleničkih plinova. Potaknut će se inovacije, čime će se zadržati komparativna prednost za vodnu industriju EU-a. **Proizvodi za osobnu njegu i farmaceutska industrija** morat će osnovati nove organizacije za „odgovornost proizvođača” i financirati njihov rad. Te će industrije moći prenijeti te nove troškove u cijenu svojih proizvoda (maksimalno povećanje od 0,59 %) ili smanjiti svoje marže na te proizvode (prosječni maksimalni učinak od 0,7 %).

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

U skladu sa zaključcima evaluacije u okviru programa REFIT u revidiranu Direktivu uvest će se određena **pojašnjenja i pojednostavnjenja**. To je primjerice slučaj s kišnicom i pojedinačnim odgovarajućim sustavima, za koje će se novim zahtjevima pojasniti što se očekuje od država članica. Neki **zastarjeli članci** bit će uklonjeni iz teksta, kao što je mogućnost određivanja „manje osjetljivih” područja ili smanjenja zahtjeva u obalnim područjima – dvije mogućnosti primijenjene u samo jednoj regiji jedne države članice. Nastojalo se i **ograničiti izvješćivanje na najvažnije elemente** koji će se zatim upotrebljavati za procjenu usklađenosti ili praćenje napretka u smanjenju emisija. Očekuje se da će se tim naporima u kombinaciji s upotrebom digitalnih alata ograničiti administrativno opterećenje te istodobno poboljšati kvaliteta i brzina prikupljenih podataka.

- **Temeljna prava**

Očekuje se da će se prijedlogom poboljšati temeljna prava poboljšanjem pristupa sanitarnim uvjetima, posebno za marginalizirane i ranjive osobe, na način koji je potpuno u skladu s nedavno revidiranom Direktivom o vodi za piće (uključujući slične odredbe o pristupu vodi).

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Financijski izvještaj koji se odnosi na utjecaj na proračun te na ljudske i administrativne resurse potrebne za ovaj prijedlog uključen je u zakonodavni financijski izvještaj za paket mjera za nultu stopu onečišćenja koji je predstavljen kao dio prijedloga revizije popisa onečišćujućih tvari koje utječu na površinske i podzemne vode.

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Planiranje provedbe glavnih mjera obuhvaćenih najpoželjnijom opcijom sažeto je prikazano u tablici 2. u nastavku. Do 2025. uspostaviti će se dodatne aktivnosti praćenja: one se odnose na ispuštanja komunalnih otpadnih voda koje nisu iz kućanstava, zdravstvene parametre te ključne pokazatelje uspješnosti operatora zajedno s mjerama za poboljšanje transparentnosti. Uspostaviti će se nacionalne baze podataka i baze podataka EU-a, uključujući sve elemente potrebne za provjeru usklađenosti te će se utvrditi „ranjive i marginalizirane osobe” i mjere za poboljšanje pristupa sanitarnim uvjetima.

Iz izvješća država članica mogu se izvući različiti pokazatelji za **mjerenje uspješnosti**:

- postojeća stopa usklađenosti i udaljenost od cilja po državi članici i po razini pročišćavanja, čime se pruža izvrstan pregled provedbe Direktive,
- broj uređaja opremljenih za dodatno pročišćavanje od dušika, fosfora i mikroonečišćujućih tvari te povezano smanjenje ispuštanja dušika i fosfora i toksičnog opterećenja,
- korištenje energije u državama članicama i povezane emisije stakleničkih plinova,
- broj aglomeracija obuhvaćenih integriranim planovima upravljanja za prelijevanje oborinskih voda i gradsko površinsko otjecanje te njihovu usklađenost s ciljem EU-a,
- mjere koje su države članice poduzele kako bi poboljšale pristup sanitarnim uvjetima i bolje kontrolirale pojedinačne odgovarajuće sustave te sažetak glavnih zdravstvenih pokazatelja koji su ispitani u državama članicama.

Drugi podaci upotrebljavat će se posebno za mjerenje učinaka Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda. To prije svega uključuje podatke iz Okvirne direktive o vodama i Okvirne direktive o moru u odnosu na kvalitetu vode u prihvatnim vodama (rijeke, jezera i mora). Više pojedinosti o mogućim parametrima o kojima treba izvijestiti za procjenu usklađenosti i mjerenje uspješnosti Direktive navedeno je u Prilogu 10. procjeni učinka.

Prva dubinska evaluacija revidirane Direktive može se očekivati do 2030., kada bi većina ulaganja u veće uređaje trebala biti završena. Ta prva evaluacija omogućila bi procjenu uspješnosti revidirane Direktive i rješavanja preostalih pitanja povezanih s njezinom provedbom. Po potrebi bi se mogle predvidjeti korektivne mjere kako bi se osigurala potpuna provedba revidirane Direktive. Još jedna evaluacija mogla bi se razmotriti prije 2040. kako bi se pripremila moguća revizija Direktive.

2025.

2030.

2035.

2040.

Preljevanje oborinskih voda i gradsko površinsko otjecanje (kišnica)	Uspostavljeno praćenje	Integrirani planovi za agl. > p.e. 100 000 + utvrđena područja rizika	Uspostavljeni integrirani planovi za aglomeracije za koje postoji rizik s p.e. od 10 000 do 100 000	Aktualni okvirni cilj EU-a za sve aglomeracije > p.e. 10 000
Pojedinačni odgovarajući sustavi	Redoviti inspekcijski pregledi u svim državama članicama + izvješćivanje za države članice s visokim brojem pojedinačnih odgovarajućih sustava	Standardi EU-a za pojedinačne odgovarajuće sustave		
Male aglomeracije	Novi pragovi za p.e. 1 000	Sukladne sve aglomeracije s p.e. > 1 000		
Dušik i fosfor	Utvrđivanje rizičnih područja (aglomeracije s p.e. od 10 000 do 100 000)	Privremeni cilj za uklanjanje dušika i fosfora u uređajima s p.e. > 100 000 + nove norme	Uklanjanje dušika i fosfora u svim uređajima s p.e. većim od 100 000 + privremeni cilj za ugrožena područja	Uklanjanje dušika i fosfora iz svih ugroženih područja (p.e od 10 000 do 100 000)
Mikroonečišćujuće tvari	Uspostavljanje sustava proširene odgovornosti proizvođača	Utvrđena rizična područja (p.e. od 10 000 do 100 000) + privremeni cilj za uređaje s p.e. većim od 100 000	Svi uređaji s p.e. > 100 000 opremljeni + privremeni ciljevi za „rizična” područja	Svi uređaji izloženi riziku opremljeni naprednim pročišćavanjem
Energija	Energetski pregledi za uređaje s p.e. većim od 100 000	Pregledi za sve uređaje s p.e. većim od 100 000 Privremeni cilj	Privremeni cilj energetske neutralnosti	Postignuta energetska neutralnost i s time povezano smanjenje emisija stakleničkih plinova

Tablica 2.: Planiranje provedbe glavnih mjera najpoželjnije opcije

- Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Članak 1. – Predmet

Ciljevi Direktive prošireni su kako bi se uz zaštitu okoliša uključilo i zaštitu ljudskog zdravlja, smanjenje emisija stakleničkih plinova, poboljšanje upravljanja i transparentnosti sektora, bolji pristup sanitarnim uvjetima te, zbog nedavne krize uzrokovane bolešću COVID-19, redovito praćenje parametara relevantnih za javno zdravlje u komunalnim otpadnim vodama.

Članak 2. – Definicije

U skladu sa zaključcima evaluacije u okviru programa REFIT postojeće definicije donekle su pojašnjene. Dodano je nekoliko definicija povezanih s novim obvezama iz Direktive, kao što

su „gradsko površinsko otjecanje”, „prelijevanje oborinskih voda”, „kombinirani i odvojeni kanalizacijski sustavi”, „tercijarno i kvartarno pročišćavanje”, „mikroonečišćujuće tvari”, „sanitarni uvjeti”, „antimikrobna rezistencija” itd.

Članak 3. – Sabirni sustavi

Obveza uspostave sustava za prikupljanje komunalnih otpadnih voda proširena je na sve aglomeracije s p.e. od 1 000 ili više. Uvodi se nova obveza kako bi se osiguralo da su kućanstva priključena na sabirne sustave, ako postoje.

Članak 4. – Pojedinačni ili drugi odgovarajući sustav (novi)

Riječ je o novom članku kojim se djelomično zamjenjuje raniji članak 3. Zadržana je mogućnost uporabe pojedinačnih odgovarajućih sustava, ali je ograničena na iznimne slučajeve. U tu su svrhu uvedene nove obveze:

pojedinačni odgovarajući sustavi moraju biti pravilno projektirani, odobreni i nadzirani;

potrebno je dostaviti detaljna obrazloženja za njihovu upotrebu ako čine više od 2 % prijavljenog opterećenja pročišćenog u aglomeracijama s p.e. od 2 000 i više.

Članak 5. – Integrirani planovi upravljanja komunalnim otpadnim vodama (novi)

Tim se novim člankom uvodi obveza uspostave lokalno integriranih planova upravljanja komunalnim otpadnim vodama kako bi se suzbilo onečišćenje iz oborinskih voda (gradsko površinsko otjecanje i prelijevanje oborinskih voda). Indikativni sadržaj planova i pripadajući indikativni ciljevi koje treba prilagoditi lokalnim okolnostima temelje se na postojećim najboljim praksama i detaljno su opisani u Prilogu V. Potrebno je izraditi i planove za sve aglomeracije s p.e. od 100 000 ili više i za sve aglomeracije s p.e. od 10 000 do 100 000 u kojima prelijevanje oborinskih voda ili gradsko površinsko otjecanje predstavlja rizik za okoliš ili zdravlje ljudi.

Članak 6. – Sekundarno pročišćavanje (bivši članak 4.)

Obveza primjene sekundarnog pročišćavanja na komunalne otpadne vode prije ispuštanja u okoliš proširuje se na sve aglomeracije s p.e. od 1 000 ili više (u usporedbi p.e. od 2 000 i više u postojećoj Direktivi).

Članak 7. – Tercijarno pročišćavanje (bivši članak 5.)

Glavne obveze iz ovog članka izmijenjene su tako da je tercijarno pročišćavanje sada obvezno za sve veće uređaje u kojima se pročišćava opterećenje od 100 000 p.e. ili veće. Tercijarno pročišćavanje morat će se primjenjivati i na ispuštanja iz aglomeracija s p.e. od 10 000 do 100 000 u područjima za koja su države članice utvrdile da su osjetljiva na eutrofikaciju.

Države članice morat će utvrditi područja osjetljiva na eutrofikaciju na svojem državnom području ažuriranjem svojeg trenutnog popisa „osjetljivih područja” izrađenog u skladu s bivšim člankom 5. Ostale obveze iz ovog članka zadržane su i ažurirane.

Članak 8. – Kvartarno pročišćavanje (novi)

Tim novim člankom uvodi se obveza primjene dodatnog pročišćavanja komunalnih otpadnih voda kako bi se uklonio najširi mogući spektar mikroonečišćujućih tvari. To će se pročišćavanje primjenjivati na sve uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji pročišćavaju opterećenje od 100 000 p.e. ili veće najkasnije do 31. prosinca 2035. Do 31. prosinca 2040. primjenjivat će se i na sve aglomeracije s p.e. od 10 000 do 100 000 u područjima u kojima koncentracija ili akumulacija mikroonečišćujućih tvari predstavlja rizik za zdravlje ljudi ili okoliš. Države članice morat će odrediti ta područja na svojem državnom području u skladu s kriterijima navedenima u ovom članku.

Članak 9. – Proširena odgovornost proizvođača (novi)

Tim novim člankom uvodi se obveza proizvođača (uključujući uvoznike) da doprinesu troškovima kvartarnog pročišćavanja iz članka 8. Direktive u slučajevima kada na nacionalno tržište država članica stavljaju proizvode koji su na kraju svojeg vijeka uporabe doveli do onečišćenja komunalnih otpadnih voda mikroonečišćujuća tvarima. Taj će se financijski doprinos utvrditi na temelju količina i toksičnosti proizvoda stavljenih na tržište.

Članak 10. – Minimalni zahtjevi za organizacije za odgovornost proizvođača (novi)

Ovim se člankom utvrđuju minimalni zahtjevi za organizacije za odgovornost proizvođača koji su potrebni na temelju članka 9. stavka 5.

Članak 11. – Energetska neutralnost uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda (novi)

Tim novim člankom uvodi se obveza postizanja energetske neutralnosti na nacionalnoj razini u svim uređajima za pročišćavanje s p.e. većim od 10 000. Do 31. prosinca 2040. države članice morat će osigurati da ukupna godišnja proizvodnja energije iz obnovljivih izvora u svim uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda na nacionalnoj razini bude jednaka ukupnoj godišnjoj energiji koju upotrebljavaju svi takvi uređaji. Kako bi se taj cilj ostvario, energetske preglede uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda provodit će se u redovitim vremenskim razmacima, s posebnim naglaskom na utvrđivanju i iskorištavanju potencijala za proizvodnju bioplina, uz istodobno smanjenje emisija metana.

Članak 12. – Prekogranična suradnja (bivši članak 9.)

Ovaj je članak neznatno izmijenjen: dodaje se novi stavak 2. kojim se od Komisije zahtijeva da prema potrebi podupre rasprave među državama članicama. Stavak 1. izmijenjen je kako bi se dodala obveza hitnog obavješćivanja u slučaju slučajnog onečišćenja kako bi se uzeo u obzir nedavni incident na rijeci Odri.

Članak 13. – Lokalni klimatski uvjeti (bivši članak 10.)

Članak je ažuriran samo zbog novog numeriranja članaka.

Članak 14. – Ispuštanje otpadnih voda koje nisu iz kućanstava (bivši članak 11.)

Ovaj je članak izmijenjen kako bi se osiguralo da se prije izdavanja odobrenja za ispuštanje otpadnih voda koje nisu iz kućanstava u sustave za prikupljanje komunalnih otpadnih voda nadležna tijela savjetuju s operatorima uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda pogođenih tim ispuštanjima. Usto, mora se osigurati redovito praćenje onečišćenja koje nije iz kućanstava na ulazima i izlazima uređaja za pročišćavanje kako bi se poduzele odgovarajuće mjere za utvrđivanje i uklanjanje izvora mogućeg onečišćenja. To prema potrebi uključuje povlačenje izdanog odobrenja.

Članak 15. – Ponovna uporaba vode i ispuštanje komunalnih otpadnih voda (bivši članak 12.)

Izmijenjen je stavak 1.: države članice morat će sustavno promicati ponovnu uporabu pročišćenih otpadnih voda iz svih uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda.

U stavku 3. obveza izdavanja odobrenja za ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda proširena je kako bi sada obuhvatila sve aglomeracije s p.e. od 1 000 i više.

Članak 16. – Biorazgradiva ispuštanja koja nisu iz kućanstava (bivši članak 13.)

Stavak 1. je ažuriran (novo numeriranje). Stavak 2. izmijenjen je kako bi se osiguralo da su zahtjevi utvrđeni na nacionalnoj razini za ta ispuštanja barem istovjetni zahtjevima utvrđenima u dijelu B Priloga I. Direktivi.

Članak 17. – Nadzor komunalnih otpadnih voda (novi)

Ovim novim člankom uspostavlja se nacionalni sustav praćenja komunalnih otpadnih voda radi praćenja relevantnih parametara javnog zdravlja u komunalnim otpadnim vodama. U tu će svrhu države članice najkasnije do 1. siječnja 2025. morati uspostaviti koordinacijsku strukturu tijela nadležnih za javno zdravlje i tijela nadležnih za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda. Tom će se strukturom odrediti parametri, učestalost i metoda praćenja.

Nadalje, dok nadležna javnozdravstvena tijela ne utvrde da pandemija virusa SARS-CoV-2 ne predstavlja rizik za stanovništvo, pratit će se komunalne otpadne vode za barem 70 % nacionalne populacije.

Naposljetku, za sve aglomeracije s p.e. od 100 000 i više države članice morat će redovito pratiti antimikrobnu rezistenciju na izlazima uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda.

Članak 18. – Procjena i upravljanje rizikom (novi)

Ovo je novi članak. Države članice obvezne su procijeniti rizike za okoliš i zdravlje ljudi uzrokovane ispuštanjem komunalnih otpadnih voda te, prema potrebi, poduzeti dodatne mjere za uklanjanje tih rizika povrh minimalnih zahtjeva ove Direktive. Te bi mjere prema potrebi trebale uključivati prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda iz aglomeracija s p.e. manjim od 1 000, primjenu tercijarnog ili kvartarnog pročišćavanja u aglomeracijama s p.e. manjim od 10 000 te dodatne mjere za smanjenje onečišćenja kišnice u aglomeracijama s p.e. manjim od 10 000.

Članak 19. – Pristup sanitarnim uvjetima (novi)

Ovo je novi članak. Države članice morat će poboljšati i održavati pristup sanitarnim uvjetima za sve, posebno za ranjive i marginalizirane.

Države članice morat će do 31. prosinca 2027. utvrditi i kategorije osoba bez pristupa ili s ograničenim pristupom sanitarnim uvjetima, procijeniti mogućnosti za poboljšanje pristupa sanitarnih objekata za te osobe i poticati uspostavu slobodno i sigurno dostupnih sanitarnih objekata u javnim prostorima za sve aglomeracije s p.e. od 10 000 ili više.

Članak 20. – Mulj (bivši članak 14.)

Članak je ažuriran: mulj će se morati pročistiti, reciklirati i oporabiti kad god je to primjereno u skladu s hijerarhijom otpada kako je definirana u Okvirnoj direktivi o otpadu²⁸ i zahtjevima Direktive o mulju²⁹ te zbrinuti u skladu sa zahtjevima Okvirne direktive o otpadu. Kako bi se osigurale visoke stope uporabe, posebno za kritične materijale kao što je fosfor, Komisija će dobiti mandat za određivanje minimalnih stopa uporabe.

Članak 21. – Praćenje (bivši članak 15.)

Uvedene su nove obveze: države članice sada će morati pratiti onečišćenje zbog komunalnih oborinskih voda i gradskog površinskog otjecanja, koncentracije i opterećenja reguliranih onečišćujućih tvari iz ove Direktive u izlazima iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda te prisutnost mikroplastike (uključujući u mulju). Usto, u skladu s člankom 13.

²⁸ SL L 312, 22.11.2008., str. 3.–30.

²⁹ SL L 181, 4.7.1986., str. 6.–12.

na ulazima i izlazima uređaja za pročišćavanje otpadnih voda morat će se redovito pratiti određene onečišćujuće tvari koje nisu iz kućanstava.

Članak 22. – Informacije o praćenju provedbe (bivši članak 16.)

Ovo je novi članak. Odredbe koje se odnose na izvješćivanje su pojednostavnjene i zamijenjene novim sustavom koji ne uključuje stvarno izvješćivanje, nego redovito ažuriranje nacionalnog skupa podataka dostupnog Europskoj agenciji za okoliš i Komisiji. Time će se povećati djelotvornost sustava jer će se izbjeći dug vremenski razmak od referentnog datuma dostavljenih podataka do stvarnog datuma izvješćivanja.

Člankom se od država članica zahtijeva da uspostave skupove podataka kojima se prikupljaju podaci relevantni za komunalne otpadne vode na temelju ove Direktive. To se može postići, na primjer, praćenjem rezultata parametara navedenih u prilogima ovoj Direktivi, antimikrobne rezistencije, relevantnih zdravstvenih parametara itd., ali i mjerama koje se poduzimaju kako bi se osigurao pristup sanitarnim uvjetima itd.

Uspostavljanje tih skupova podataka mora biti u skladu s onima utvrđenima u članku 18. preinačene Direktive o vodi za piće³⁰. Predviđeno je i da Europska agencija za okoliš pruža potporu.

Članak 23. – Nacionalni program provedbe (bivši članak 17.)

Članak je izmijenjen. Zadržava se obveza izrade nacionalnog programa za provedbu ove Direktive i propisuje se minimalni sadržaj tog programa. Ti programi moraju uključivati barem: i. procjenu razine provedbe Direktive u odnosu na njezine različite odredbe; ii. utvrđivanje i planiranje ulaganja potrebnih za takvu provedbu; iii. procjenu ulaganja potrebnih za obnovu postojeće infrastrukture za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda; i iv. utvrđivanje mogućih izvora financiranja.

Države članice morat će ažurirati svoje nacionalne planove provedbe barem svakih pet godina i priopćiti ih Komisiji, osim ako mogu dokazati da su u skladu s člancima 3., 4., 6., 7. i 8. ove Direktive.

Članak 24. – Obavješćivanje javnosti (novi)

Ovo je novi članak. Države članice morat će se pobrinuti da na internetu budu dostupne odgovarajuće i ažurirane informacije o prikupljanju i pročišćavanju komunalnih otpadnih voda. Najvažnije informacije kao što su razina usklađenosti infrastrukture za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda sa zahtjevima ove Direktive, godišnja količina prikupljenih i pročišćenih komunalnih otpadnih voda po kućanstvu itd. moraju biti dostupne barem jednom godišnje svim osobama priključenima na sabirni sustav, u najprikladnijem obliku, na primjer na računima.

Članak 25. – Pristup pravosuđu (novi)

Ovaj novi članak je u skladu s člankom 47. Povelje o temeljnim pravima i njime se provodi Aarhuška konvencija u pogledu pristupa pravosuđu. Javnosti i nevladinim organizacijama trebalo bi omogućiti pravno preispitivanje odluka koje su države članice donijele na temelju ove Direktive.

Članak 26. – Naknada štete (novi)

Uvodi se novi članak o naknadi štete, kojim se nastoji osigurati da, ako je šteta za zdravlje nastala u cijelosti ili djelomično kao posljedica povrede nacionalnih mjera donesenih u skladu

³⁰ SL L 435, 23.12.2020., str. 1.–62.

s ovom Direktivom, zainteresirana javnost može zatražiti i dobiti naknadu za tu štetu od relevantnih nadležnih tijela i, ako su utvrđene, fizičkih ili pravnih osoba odgovornih za povredu.

Članak 27. Izvršavanje delegiranja ovlasti (novi)

Riječ je o novom standardnom članku za donošenje delegiranih akata.

Članak 28. – Postupak odbora (bivši članak 18.)

Riječ je o novom standardnom članku za donošenje provedbenih akata.

Članak 29. – Sankcije (novi)

Ovim se novim člankom određuje minimalni sadržaj sankcija kako bi bile djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće, ne dovodeći u pitanje Direktivu 2008/99/EZ o zaštiti okoliša putem kaznenog prava³¹.

Članak 30. – Evaluacija (novi)

Tim se novim člankom utvrđuje okvir za buduće evaluacije Direktive (kako je predviđeno smjernicama Komisije za bolju regulativu). Prva evaluacija predviđena je najranije deset godina nakon isteka razdoblja prenošenja ove Direktive.

Članak 31. – Preispitivanje (novi)

Komisija barem svakih pet godina Europskom parlamentu i Vijeću predstavlja izvješće o provedbi ove Direktive zajedno s, ovisno o procjeni, odgovarajućim zakonskim prijedlozima.

Članak 32. – Odredbe o stavljanju izvan snage i prijelazne odredbe (novi)

Ovaj je članak nov i njime se uvode odredbe kako bi se uzela u obzir posebna situacija Mayottea i održala razina zaštite okoliša određena bivšim člankom 5. dok se ne počnu primjenjivati novi zahtjevi iz članka 7.

Članak 33. – Prenošnje (bivši članak 19.)

Ovaj članak slijedi standardni predložak.

Članak 34. – Stupanje na snagu (novi)

Ovaj članak slijedi standardni predložak. Uvedena je odredba da Direktiva stupi na snagu 20 dana nakon objave u Službenom listu.

Članak 35. – Primatelji (bivši članak 20.)

Članak ostaje nepromijenjen.

Bivši članak 6. briše se

Ovaj je članak izbrisan radi pojednostavnjenja jer države članice u praksi rijetko upotrebljavaju mogućnost određivanja „manje osjetljivih područja”. Usto, zadržavanjem te mogućnosti u revidiranom tekstu Direktive smanjila bi se opća razina zaštite okoliša koja se nastoji postići revizijom Direktive.

Bivši članak 7. briše se

³¹ SL L 328, 6.12.2008., str. 28.–37.

Obveza primjene odgovarajućeg pročišćavanja komunalnih otpadnih voda prije ispuštanja znači da se države članice moraju pridržavati postojećeg prava EU-a, tako da je relevantnost te odredbe (pravno) ograničena. Cilj osiguravanja odgovarajućeg pročišćavanja komunalnih otpadnih voda do 31. prosinca 2027. zadržava se samo u odnosu na Mayotte, kao prijelazna odredba.

Bivši članak 8. briše se

Taj je članak izbrisan jer je sada zastario – države članice će od sada morati ispuniti zahtjeve iz članka 4. Taj je članak povezan i s „manje osjetljivim područjima”, konceptom koji je uklonjen iz Direktive.

Prilog I.

Dio A – Sabirni sustavi

Bez promjena.

Dio B – Ispuštanje iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u prihvatne vode

Ažurirano novim upućivanjima i minimalnim zahtjevima u pogledu sekundarnog (tablica 1.), tercijarnog (tablica 2.) i kvartarnog pročišćavanja (nova tablica 3.).

Dio C – Ispuštanja otpadnih voda koje nisu iz kućanstava

Izmijenjen i sada se njime određuju minimalni uvjeti za izdavanja odobrenja za ispuštanja otpadnih voda koje nisu iz kućanstva, navedenih u članku 13. Uvedena je poveznica s Direktivom o industrijskim emisijama³².

Dio D – Referentne metode za praćenje i procjenu rezultata

Ažurirani su zahtjevi za praćenje ispuštanja komunalnih otpadnih voda. Za aglomeracije s p.e. od 100 000 i više potreban je barem jedan uzorak dnevno.

Prilog II.

Ovaj dio A odgovara ranijim kriterijima iz Priloga II. za utvrđivanje „osjetljivih područja” – kriteriji su zadržani i ažurirani. Dodan je i popis područja koja države članice trebaju smatrati osjetljivima na eutrofikaciju.

Prilog III. – Popis proizvoda za jednokratnu upotrebu obuhvaćenih člankom 9. koji se odnosi na proširenu odgovornost proizvođača

Proizvodi obuhvaćeni člankom 9. o proširenoj odgovornosti proizvođača su proizvodi obuhvaćeni područjem primjene jednog od propisa EU-a navedenih u ovom Prilogu (farmaceutski i kozmetički proizvodi).

Prilog IV. – Industrijski sektori

Bivši Prilog III. – ostaje nepromijenjen.

Prilog V. – Sadržaj integriranog plana upravljanja komunalnim otpadnim vodama u skladu s člankom 5. (novi)

U ovom se Prilogu navodi minimalni sadržaj integriranog plana upravljanja komunalnim otpadnim vodama izrađenog u skladu s člankom 5. Ti planovi moraju uključivati analizu

³² SL L 334, 17.12.2010., str. 17.–119.

početnog stanja u području odvodnje uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, definiranje ciljeva za smanjenje onečišćenja zbog prelijevanja oborinskih voda i gradskog površinskog otjecanja za to područje te utvrđivanje mjera koje treba poduzeti za postizanje tih ciljeva.

Ciljevi moraju uključivati: i. indikativni cilj da prelijevanje oborinskih voda ne čini više od 1 % godišnje količine i opterećenja prikupljenih komunalnih otpadnih voda, što se izračunava u suhim vremenskim uvjetima; te ii. postupno ukidanje ispuštanja nepročišćenog gradskog površinskog otjecanja putem sustava odvojenog prikupljanja, osim ako se dokaže da su dovoljno kvalitetna da nemaju negativan utjecaj na kvalitetu prihvatnih voda.

Prilog VI. – Obavješćivanje javnosti (novi)

U ovom se prilogu detaljno navode informacije koje treba pružiti javnosti u skladu s novim člankom 24.

Prilog VII. (novi)

Riječ je o standardnom prilogu u kojem se navode Direktiva stavljena izvan snage i njezine naknadne izmjene te datumi njihova prenošenja i primjene.

Prilog VIII. (novi)

Riječ je o novoj tablici podudarnosti između Direktive Vijeća 91/271/EEZ i novog prijedloga preinake Direktive.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (preinaka)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o ~~osnivanju~~ funkcioniranju Europske unije
~~ekonomske zajednice~~, a posebno njegov članak 192. stavak 1. ~~130.~~,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora³³,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija³⁴,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

↓ novo

(1) Direktiva Vijeća 91/271/EEZ³⁵ značajno je izmijenjena nekoliko puta³⁶. S obzirom na daljnje izmjene tu bi direktivu radi jasnoće trebalo preinačiti.

↓ 91/271/EEZ uvodna izjava 1.
(prilagođeno)

~~budući da je Rezolucijom Vijeća od 28. lipnja 1988. o zaštiti Sjevernog mora i drugih voda Zajednice³⁷ Komisija pozvana predati prijedloge mjera potrebnih na razini Zajednice za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda;~~

³³ SL C [...], [...], str. [...].

³⁴ SL C [...], [...], str. [...].

³⁵ Direktiva Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (SL L 135, 30.5.1991., str. 40.).

³⁶ Vidjeti Prilog VII. dio A.

³⁷ SL C 209, 9.8.1988., str. 3.

↓ 91/271/EEZ uvodna izjava 2.
(prilagođeno)

~~budući da onečišćenje zbog nedovoljnog pročišćavanja otpadnih voda u jednoj državi članici često utječe na vode drugih država članica; budući da je u skladu s člankom 130.r potrebno poduzeti mjere na razini Zajednice;~~

↓ 91/271/EEZ uvodna izjava 3.

~~budući da radi sprečavanja štetnog utjecaja odlaganja nedovoljno pročišćenih komunalnih otpadnih voda na okoliš postoji opća potreba za sekundarnim pročišćavanjem komunalnih otpadnih voda;~~

↓ 91/271/EEZ uvodna izjava 4.

~~budući da je u osjetljivim područjima potrebno zahtijevati strože pročišćavanje; budući da bi se u nekim manje osjetljivim područjima primarno pročišćavanje moglo smatrati primjerenim;~~

↓ 91/271/EEZ uvodna izjava 5.

~~budući da bi industrijske otpadne vode koje ulaze u sabirne sustave kao i ispuštanje otpadnih voda i odlaganje mulja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda trebalo biti usklađeno s općim pravilima ili propisima i/ili određenim ovlaštenjima;~~

↓ 91/271/EEZ uvodna izjava 6.

~~budući da bi ispuštanje iz određenih industrijskih sektora biorazgradivih industrijskih otpadnih voda koje ne ulaze u uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda prije ispuštanja u prihvatne vode trebalo podvrći odgovarajućim zahtjevima;~~

↓ 91/271/EEZ uvodna izjava 7.

~~budući da treba poticati recikliranje mulja nastalog pročišćavanjem otpadnih voda; budući da bi odlaganje mulja u površinske vode trebalo postupno prestati;~~

↓ 91/271/EEZ uvodna izjava 8.

~~budući da je potrebno praćenje uređaja za pročišćavanje, prihvatne vode i odlaganje mulja kako bi se osigurala zaštita okoliša od štetnih utjecaja ispuštanja otpadnih voda;~~

↓ 91/271/EEZ uvodna izjava 9.

~~budući da je važno osigurati da podaci o odlaganju otpadnih voda i mulja budu na raspolaganju javnosti u obliku periodičnih izvještaja;~~

↓ 91/271/EEZ uvodna izjava 10.

~~budući da bi države članice trebale utvrditi nacionalne programe za provedbu ove Direktive i predstaviti ih Komisiji;~~

↓ 91/271/EEZ uvodna izjava 11.

~~budući da bi trebalo osnovati Odbor koji bi pomagao Komisiji u pitanjima vezanima uz primjenu ove Direktive i njezinu prilagodbu tehničkom napretku;~~

↓ novo

- (2) Direktivom 91/271/EEZ utvrđuje se pravni okvir za prikupljanje, pročišćavanje i ispuštanje komunalnih otpadnih voda i ispuštanje biorazgradivih otpadnih voda iz određenih industrijskih sektora. Njezin je cilj zaštititi okoliš od štetnog utjecaja ispuštanja nedovoljno pročišćenih komunalnih otpadnih voda. Ovom bi se Direktivom trebao nastaviti ostvarivati isti cilj i pritom doprinositi zaštiti javnog zdravlja u slučajevima u kojima se primjerice komunalne otpadne vode ispuštaju u vode za kupanje ili u vodna tijela koja se upotrebljavaju za zahvaćanje pitke vode, ili u kojima se komunalne otpadne vode upotrebljavaju kao pokazatelj parametara relevantnih za javno zdravlje. Direktivom bi se trebao poboljšati i pristup povoljnim sanitarnim uvjetima i najvažnijim informacijama o upravljanju aktivnostima prikupljanja i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda. Naposljetku, ovom bi se Direktivom trebalo doprinijeti postupnom uklanjanju emisija stakleničkih plinova iz aktivnosti prikupljanja i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda, posebno daljnjim smanjenjem emisija dušika, ali i promicanjem energetske učinkovitosti i proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, čime bi se trebalo doprinijeti cilju klimatske neutralnosti do 2050. utvrđenom u Uredbi (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća³⁸.
- (3) Komisija je 2019. provela evaluaciju Direktive Vijeća 91/271/EEZ u okviru Programa za primjerenost i učinkovitost propisa³⁹ („evaluacija”). Na temelju te evaluacije postalo je jasno da je određene odredbe Direktive potrebno ažurirati. Utvrđena su tri važna izvora preostalog opterećenja onečišćenjem nastalog gradskim površinskim otjecanjem koje je moguće izbjeći, a to su prelijevanje oborinskih voda i komunalne oborinske vode, potencijalno loše funkcioniranje pojedinačnih sustava (tj. sustavi za pročišćavanje otpadnih voda iz kućanstava koje ne ulaze u sabirne sustave) i male aglomeracije koje trenutačno nisu u potpunosti obuhvaćene Direktivom 91/271/EEZ. Ta tri izvora onečišćenja znatno opterećuju površinska vodna tijela u Uniji. Nadalje, u izvješću o evaluaciji istaknuta je i potreba za poboljšanjem transparentnosti i upravljanja aktivnostima u području komunalnih otpadnih voda, za iskorištavanjem potencijala u sektoru pročišćavanja komunalnih otpadnih voda za razvoj energije iz obnovljivih izvora i poduzimanje konkretnih koraka prema energetske neutralnosti kao doprinosa klimatske neutralnosti te za usklađivanjem nadzora komunalnih

³⁸ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredbi (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

³⁹ Radni dokument službi Komisije, Sažetak evaluacije Direktive Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (SWD(2019) 701 final).

otpadnih voda u pogledu zdravstvenih parametara, kao što su virus bolesti COVID-19 i njegove varijante, radi potpore djelovanju u području javnog zdravlja.

- (4) Male aglomeracije znatno opterećuju 11 % površinskih vodnih tijela u Uniji⁴⁰. Kako bi se bolje suzbilo onečišćenje iz takvih aglomeracija i spriječilo ispuštanje nepročišćenih komunalnih otpadnih voda u okoliš, područje primjene ove Direktive trebalo bi obuhvaćati sve aglomeracije s ekvivalentom stanovnika (p.e.) od 1 000 stanovnika i više.
- (5) Kako bi se osiguralo djelotvorno pročišćavanje komunalnih otpadnih voda prije ispuštanja u okoliš, sve komunalne otpadne vode iz aglomeracija s p.e. od 1 000 i više trebale bi se prikupljati u centraliziranim sabirnim sustavima. Ako takvi sustavi već postoje, države članice trebale bi se pobrinuti da su svi izvori komunalnih otpadnih voda priključeni na njih.
- (6) Međutim, ako se može dokazati da uspostavljanje centraliziranog sustava prikupljanja komunalnih otpadnih voda ne bi donijelo korist za okoliš ili bi podrazumijevalo prekomjerne troškove, državama članicama trebalo bi dopustiti upotrebu pojedinačnih sustava za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, pod uvjetom da osiguravaju istu razinu pročišćavanja kao i sekundarno i tercijarno pročišćavanje. Države članice u tu bi svrhu trebale uspostaviti nacionalne registre za identifikaciju pojedinačnih sustava koji se upotrebljavaju na njihovu državnom području i poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurale da je projektiranje takvih sustava primjereno, da se sustavi pravilno održavaju i da podliježu redovitoj kontroli sukladnosti. Konkretno, države članice trebale bi osigurati da pojedinačni sustavi koji se upotrebljavaju za prikupljanje i skladištenje komunalnih otpadnih voda budu nepropusni i otporni na propuštanje te da se praćenje i pregled sustava provode u redovitim i utvrđenim vremenskim razmacima.
- (7) Prelijevanje oborinskih voda i gradsko površinsko otjecanje zbog kiša znatan su preostali izvor onečišćenja koje se ispušta u okoliš. Očekuje se da će se ta ispuštanja povećati zbog kombiniranih učinaka urbanizacije i postupnih promjena režima kiša povezanih s klimatskim promjenama. Rješenja za smanjenje tog izvora onečišćenja trebalo bi definirati na lokalnoj razini uzimajući u obzir posebne lokalne uvjete. Rješenja bi se trebala temeljiti na integriranom kvantitativnom i kvalitativnom upravljanju vodama u urbanim područjima. Stoga bi države članice trebale osigurati uspostavu integriranih planova upravljanja komunalnim otpadnim vodama na lokalnoj razini za sve aglomeracije s p.e. od 100 000 i više jer su te aglomeracije odgovorne za znatan udio ispuštenog onečišćenja. Nadalje, trebalo bi uspostaviti i integrirane planove upravljanja komunalnim otpadnim vodama za aglomeracije s p.e. od 10 000 do 100 000 u kojima prelijevanje oborinskih voda ili gradsko površinsko otjecanje predstavljaju rizik za okoliš ili javno zdravlje.
- (8) Kako bi se osigurala troškovna učinkovitost integriranih planova upravljanja komunalnim otpadnim vodama, važno je da se temelje na najboljim praksama u naprednim urbanim područjima. Stoga bi se mjere koje treba razmotriti trebale temeljiti na detaljnoj analizi lokalnih uvjeta i trebale bi dati prednost preventivnom pristupu čiji je cilj ograničavanje prikupljanja neonečišćene kišnice i optimizacija upotrebe postojeće infrastrukture. Uz davanje prednosti „zelenom” razvoju, nove sive infrastrukture trebalo bi predvidjeti samo tamo gdje je to apsolutno nužno. Kako bi se okoliš, a posebno obalni i morski okoliš, i javno zdravlje zaštitili od negativnog utjecaja ispuštanja nedovoljno pročišćenih komunalnih otpadnih voda, na sva

⁴⁰ Izvješće Europske agencije za okoliš, Europske vode: Procjena stanja i pritiska u 2018., br. 7/2018.

ispuštanja komunalnih otpadnih voda iz aglomeracija s p.e. od 1 000 i više trebalo bi primijeniti sekundarno pročišćavanje.

- (9) Evaluacija je pokazala da su provedbom Direktive 91/271/EEZ postignuta znatna smanjenja emisija dušika i fosfora. Međutim, iz evaluacije je vidljivo da su uređaji za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i dalje velik izvor ispuštanja tih onečišćujućih tvari u okoliš, što izravno dovodi do eutrofikacije vodnih tijela i mora u Uniji. Dio tog onečišćenja može se izbjeći jer tehnološki napredak i postojeće najbolje prakse pokazuju da su granične vrijednosti emisija utvrđene Direktivom 91/271/EEZ za dušik i fosfor zastarjele i da ih je potrebno postrožiti. Tercijarno pročišćavanje trebalo bi sustavno propisati za sve uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda s p.e. od 100 000 i više jer su takvi uređaji velik preostali izvor ispuštanja dušika i fosfora.
- (10) Tercijarno pročišćavanje trebalo bi biti obvezno i u aglomeracijama s p.e. od 10 000 i više koje ispuštaju u područjima koja su izložena eutrofikaciji ili riziku od eutrofikacije. Kako bi se osigurala koordinacija mjera za ograničavanje eutrofikacije na razini relevantnih slivova za cijelo područje sliva, u ovoj bi Direktivi trebalo navesti područja u kojima se eutrofikacija smatra problemom u skladu s trenutno dostupnim podacima. Usto, kako bi se osigurala usklađenost relevantnog zakonodavstva Unije, države članice trebale bi za svoje državno područje utvrditi druga područja koja su izložena eutrofikaciji ili riziku od eutrofikacije, posebno na temelju podataka prikupljenih u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴¹, Direktivom 2008/56/EZ Europskog parlamenta⁴² i Vijeća i Direktivom Vijeća 91/676/EEZ⁴³. Stroža primjena graničnih vrijednosti, dosljednije i sveobuhvatnije utvrđivanje područja osjetljivih na eutrofikaciju i obveza osiguravanja tercijarnog pročišćavanja za sve velike uređaje, zajednički će doprinijeti ograničavanju eutrofikacije. Budući da će za to biti potrebna dodatna ulaganja na nacionalnoj razini, državama članicama trebalo bi dati dovoljno vremena za uspostavu potrebne infrastrukture.
- (11) Najnovije znanstvene spoznaje na kojima se temelji nekoliko strategija Komisije⁴⁴ naglašavaju potrebu za poduzimanjem mjera za rješavanje pitanja mikroonečišćujućih tvari, koje su sada otkrivene u svim vodama Unije. Neke od tih mikroonečišćujućih tvari opasne su za javno zdravlje i okoliš čak i u malim količinama. Stoga bi trebalo uvesti dodatno pročišćavanje, tj. kvartarno pročišćavanje, kako bi se osiguralo uklanjanje velikog spektra mikroonečišćujućih tvari iz komunalnih otpadnih voda.

⁴¹ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

⁴² Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (SL L 164, 25.6.2008., str. 19.).

⁴³ Direktiva Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora (SL L 375, 31.12.1991., str. 1.).

⁴⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Europska strategija za plastiku u kružnom gospodarstvu (COM(2018) 028 final); Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru: Strateški pristup Europske unije lijekovima u okolišu (COM(2019) 128 final); Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Strategija održivosti u području kemikalija – Prelazak na netoksični okoliš (COM(2020) 667 final); Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla (COM(2021) 400 final).

Kvartarno pročišćavanje trebalo bi ponajprije usmjeriti na organske mikroonečišćujuće tvari koje čine znatan dio onečišćenja i za koje su tehnologije uklanjanja već osmišljene. Pročišćavanje bi se trebalo propisati na temelju predostrožnog pristupa u kombinaciji s pristupom koji se temelji na riziku. Stoga bi svi uređaji za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda s p.e. od 100 000 i više trebali osigurati kvartarno pročišćavanje jer na te uređaje otpada znatan udio ispuštanja mikroonečišćujućih tvari u okoliš, a uklanjanje mikroonečišćujućih tvari u uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda na toj razini troškovno je učinkovito. Za aglomeracije s p.e. od 10 000 do 100 000 od država članica trebalo bi zahtijevati primjenu kvartarnog pročišćavanja na područjima za koja je utvrđeno da su osjetljiva na onečišćenje mikroonečišćujućim tvarima na temelju jasnih kriterija koje bi trebalo definirati. Takva bi područja trebala uključivati lokacije na kojima ispuštanje pročišćenih komunalnih otpadnih voda u vodna tijela rezultira niskim omjerima razrjeđenja ili gdje se prihvatna vodna tijela upotrebljavaju za proizvodnju pitke vode ili kao vode za kupanje. Kako bi se izbjeglo propisivanje kvartarnog pročišćavanja za aglomeracije s p.e. od 10 000 do 100 000, od država članica trebalo bi zahtijevati da dokažu nepostojanje rizika za okoliš ili javno zdravlje na temelju standardizirane procjene rizika. Kako bi se državama članicama dalo dovoljno vremena za planiranje i izgradnju potrebne infrastrukture, zahtjev za kvartarnim pročišćavanjem trebao bi se postupno primjenjivati do 2040. s jasnim privremenim ciljevima.

- (12) Kako bi se osigurala kontinuirana usklađenost ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda sa zahtjevima za sekundarno, tercijarno i kvartarno pročišćavanje, uzorke bi trebalo uzimati u skladu sa zahtjevima ove Direktive i ti bi uzorci trebali biti u skladu s vrijednostima parametara koje su u njoj utvrđene. Kako bi se uzele u obzir moguće tehničke varijacije rezultata tih uzoraka, trebalo bi utvrditi najveći dopušteni broj uzoraka koji ne zadovoljavaju te vrijednosti parametara.
- (13) Kvartarno pročišćavanje potrebno za uklanjanje mikroonečišćujućih tvari iz komunalnih otpadnih voda podrazumijevat će dodatne troškove, kao što su troškovi povezani s praćenjem i novom naprednom opremom koja će se ugraditi u određene uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda. Kako bi se pokrili ti dodatni troškovi i u skladu s načelom „onečišćivač plaća” iz članka 191. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), ključno je da proizvođači koji stavljaju na tržište Unije proizvode koji sadržavaju tvari koje se na kraju vijeka uporabe smatraju mikroonečišćujućim tvarima u komunalnim otpadnim vodama („mikroonečišćujuće tvari”) preuzmu odgovornost za dodatno pročišćavanje potrebno za uklanjanje tih tvari, koje su nastale u okviru njihovih profesionalnih aktivnosti. Sustav proširene odgovornosti proizvođača najprikladnije je sredstvo za postizanje tog cilja jer bi se njime ograničio financijski učinak na porezne obveznike i vodne naknade, uz istodobno poticanje razvoja zelenijih proizvoda. Farmaceutski i kozmetički ostaci trenutačno predstavljaju glavne izvore mikroonečišćujućih tvari koje se nalaze u komunalnim otpadnim vodama za koje je potrebno dodatno pročišćavanje (kvartarno pročišćavanje). Stoga bi se proširena odgovornost proizvođača trebala primjenjivati na te dvije skupine proizvoda.
- (14) Izuzeća od obveza proširene odgovornosti proizvođača ipak bi trebala biti moguća ako se proizvodi stavljaju na tržište u malim količinama, tj. manje od dvije tone proizvoda, s obzirom na to da bi dodatno administrativno opterećenje za proizvođača u takvim slučajevima bilo nerazmjerno koristima za okoliš. Izuzeća bi usto trebala biti moguća ako proizvođač može dokazati da na kraju vijeka uporabe proizvoda ne nastaju nikakve mikroonečišćujuće tvari. To bi, primjerice, mogao biti slučaj ako se može

dokazati da su ostaci proizvoda brzo biološki razgradivi u otpadnim vodama i okolišu ili ne dopiru do uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda. Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenih akata radi određivanja detaljnih kriterija za utvrđivanje proizvoda stavljenih na tržište koji ne stvaraju mikroonečišćujuće tvari u otpadnim vodama na kraju svojeg vijeka uporabe. Komisija bi pri izradi tih kriterija trebala uzeti u obzir znanstvene ili druge dostupne tehničke informacije, uključujući relevantne međunarodne norme.

- (15) Kako bi se izbjegli mogući poremećaji na unutarnjem tržištu, ovom Direktivom trebalo bi utvrditi minimalne zahtjeve za provedbu proširene odgovornosti proizvođača, a odluke u odnosu na praktičnu organizaciju sustava trebale bi se donositi na nacionalnoj razini. Doprinosi proizvođača trebali bi biti razmjerni količinama proizvoda koje stavljaju na tržište i rizičnosti njihovih ostataka. Doprinosi bi trebali pokrivati, ali ne i premašiti troškove praćenja mikroonečišćujućih tvari, prikupljanja, izvješćivanja i nepristrane provjere statističkih podataka o količinama i rizičnosti proizvoda stavljenih na tržište te primjene kvartarnog pročišćavanja komunalnih otpadnih voda na učinkovit način i u skladu s ovom Direktivom. Budući da se komunalne otpadne vode pročišćavaju zajednički, primjereno je uvesti zahtjev da se proizvođači pridruže centraliziranoj organizaciji koja u njihovo ime može ispuniti svoje obveze u okviru proširene odgovornosti proizvođača.
- (16) Evaluacija je pokazala i da sektor pročišćavanja otpadnih voda nudi priliku za znatno smanjenje vlastite potrošnje energije i proizvodnju obnovljive energije, na primjer boljom upotrebom dostupnih površina u uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda za proizvodnju solarne energije ili proizvodnjom bioplina iz mulja. Evaluacija je pokazala i da se, bez jasnih pravnih obveza, u tom sektoru može očekivati samo djelomičan napredak. U tom bi kontekstu od država članica trebalo zahtijevati da osiguraju da ukupna godišnja potrošnja energije u svim uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda na njihovu državnom području koji pročišćavaju opterećenje od 10 000 p.e. i više ne premašuje proizvodnju energije iz obnovljivih izvora kako je definirana u članku 2. stavku 1. Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁵ u tim uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda. Taj bi se cilj trebao postupno ostvariti privremenim ciljevima do 31. prosinca 2040. Postizanjem tog cilja energetske neutralnosti pridonijet će se smanjenju emisija stakleničkih plinova iz tog sektora koje se mogu izbjeći za 46 %, uz istodobno podupiranje ciljeva klimatske neutralnosti do 2050. i povezanih nacionalnih ciljeva i ciljeva Unije [kao što su ciljevi utvrđeni u Uredbi (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁶. Poticanjem proizvodnje bioplina ili solarne energije u EU-u uz istodobno jačanje mjera energetske učinkovitosti u skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu”⁴⁷, što znači da će se pri oblikovanju energetske politike i donošenju relevantnih odluka o ulaganju u najvećoj mogućoj mjeri uzimati u obzir troškovno učinkovite mjere energetske učinkovitosti, pomoći će se i smanjenju

⁴⁵ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

⁴⁶ Uredba (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 (SL L 156, 19.6.2018., str. 26.).

⁴⁷ Preporuka Komisije (EU) 2021/1749 od 28. rujna 2021. o energetske učinkovitosti na prvom mjestu: od načelâ do primjene u praksi – Smjernice i primjeri za provedbu pri donošenju odluka u energetske sektoru i drugim područjima.

energetske ovisnosti Unije, što je jedan od ciljeva navedenih u Komisijinu planu „REPowerEU”⁴⁸. To je u skladu i s Direktivom (EU) 2018/844 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁹ i Direktivom (EU) 2018/2001, u kojima se lokacije za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda smatraju područjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, što znači lokacije koje su posebno prikladne za postavljanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Kako bi se optimalnim mjerama postigao cilj energetske neutralnosti za svaki uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i za sustav prikupljanja, države članice trebale bi osigurati da se energetske preglede u skladu s člankom 8. Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁰ provode svake četiri godine. Ti bi pregledi trebali uključivati utvrđivanje potencijala za troškovno učinkovitu uporabu ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u skladu s kriterijima utvrđenima u Prilogu VI. Direktivi 2012/27/EU.

- (17) Budući da prekogranična priroda onečišćenja voda zahtijeva suradnju susjednih država članica ili trećih zemalja u suzbijanju takvog onečišćenja i utvrđivanju mjera za uklanjanje izvora takvog onečišćenja, od država članica trebalo bi zahtijevati da se uzajamno obavješćuju ili da obavješćuju treću zemlju ako znatno onečišćenje vode iz ispuštanja komunalnih otpadnih voda u jednoj državi članici ili trećoj zemlji utječe ili bi moglo utjecati na kvalitetu vode u drugoj državi članici ili trećoj zemlji. U slučaju slučajnog onečišćenja koje znatno utječe na nizvodna vodna tijela ta bi se obavijest trebala upućivati odmah. O tome bi trebalo obavijestiti i Komisiju koja bi, ako je potrebno, trebala sudjelovati na sastancima na zahtjev država članica. Važno je riješiti i problem prekograničnog onečišćenja iz trećih zemalja koje dijele vodna tijela s nekim državama članicama. Kad je riječ o postupanju s onečišćenjem koje pristiže ili dolazi u treće zemlje, suradnja i koordinacija s trećim zemljama može se provoditi u okviru Konvencije o vodama⁵¹ Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) ili drugih relevantnih regionalnih konvencija kao što su regionalne konvencije o morima ili rijekama.
- (18) Kako bi se osigurala zaštita okoliša i zdravlja ljudi, države članice trebale bi se pobrinuti da se uređaji za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda izgrađeni kako bi bili u skladu sa zahtjevima ove Direktive projektiraju, grade, upotrebljavaju i održavaju u cilju osiguravanja dostatnog radnog učinka u svim uobičajenim lokalnim klimatskim uvjetima.
- (19) Uređaji za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda primaju i otpadne vode koje nisu iz kućanstava, uključujući industrijske otpadne vode, koje mogu sadržavati niz onečišćujućih tvari koje nisu izričito obuhvaćene Direktivom 91/271/EEZ, kao što su teški metali, mikroplastika, mikroonečišćujuće tvari i druge kemikalije. U većini je slučajeva prisutno slabo razumijevanje i upoznatost s takvim onečišćenjem koje bi moglo pogoršati uspješnost postupka pročišćavanja i doprinijeti onečišćenju prihvatnih voda, ali i spriječiti uporabu mulja i ponovnu uporabu pročišćenih otpadnih voda.

⁴⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija: Plan REPowerEU, COM(2022) 230 final.

⁴⁹ Direktiva (EU) 2018/844 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2010/31/EU o energetske svojstvima zgrada i Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (SL L 328, 21.12.2018., str. 210.).

⁵⁰ Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.).

⁵¹ Konvencija UNECE-a o zaštiti i uporabi prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera, kako je izmijenjena, zajedno s odlukom VI/3 kojom se pojašnjava postupak pristupanja.

Države članice stoga bi trebale redovito pratiti i izvješćivati o takvom onečišćenju koje nije iz kućanstava te koje ulazi u uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i ispušta se u vodna tijela. Kako bi se onečišćenje iz ispuštanja otpadnih voda koje nisu iz kućanstava spriječilo na njegovu izvoru, ispuštanja iz industrija ili poduzeća priključenih na sabirne sustave trebala bi podlijegati prethodnom odobrenju. Kako bi se osiguralo da su sabirni sustavi i uređaji za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda tehnički sposobni za prihvat i pročišćavanje pristiglog onečišćenja, prije izdavanja tih dozvola trebalo bi se savjetovati s operatorima koji upravljaju uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji primaju otpadne vode koje nisu iz kućanstava i trebali bi imati mogućnost uvida u izdane dozvole radi eventualne prilagodbe svojih postupaka pročišćavanja. Ako se u ulaznim vodama utvrdi onečišćenje koje nije iz kućanstava, države članice trebale bi poduzeti odgovarajuće mjere za smanjenje onečišćenja na izvoru poboljšanjem praćenja onečišćujućih tvari u sabirnim sustavima kako bi se mogli utvrditi izvori onečišćenja i, prema potrebi, preispitivanjem odobrenja danih relevantnim, priključenim uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda. Vodni resursi Unije pod sve većim su pritiskom, što u nekim područjima Unije dovodi do trajne ili privremene nestašice vode. Sposobnost Unije da odgovori na sve veće pritiske na vodne resurse mogla bi se poboljšati širom ponovnom uporabom pročišćenih komunalnih otpadnih voda, čime bi se ograničilo dobivanje pitke vode iz površinskih i podzemnih voda. Stoga bi ponovnu uporabu pročišćenih komunalnih otpadnih voda trebalo poticati i primjenjivati kad god je to primjereno, uzimajući u obzir potrebu da se osigura postizanje ciljeva dobrog ekološkog i kemijskog stanja prihvatnih tijela, kako je definirano u Direktivi 2000/60/EZ. Postroživanje zahtjeva za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i mjere za bolje praćenje, nadzor i smanjenje onečišćenja na izvoru utjecat će na kvalitetu pročišćenih komunalnih otpadnih voda pa će se time podupirati ponovna uporaba vode. Ako ponovna uporaba vode služi za poljoprivredno navodnjavanje, trebala bi se provoditi u skladu s Uredbom (EU) 2020/741 Europskog parlamenta i Vijeća⁵².

- (20) Kako bi se osigurala pravilna provedba ove Direktive, a posebno pridržavanje graničnih vrijednosti emisija, važno je pratiti ispuštanja pročišćenih komunalnih otpadnih voda u okoliš. Praćenje bi se trebalo provoditi uspostavom obveznog sustava prethodnog odobrenja na nacionalnoj razini kako bi se u okoliš ispuštale pročišćene komunalne otpadne vode. Usto, kako bi se spriječilo nenamjerno ispuštanje plastičnih biomedija u okoliš iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji se koriste tom tehnikom, ključno je u odobrenja za ispuštanje uključiti posebne obveze stalnog praćenja i sprečavanja takvih ispuštanja.
- (21) Kako bi se osigurala zaštita okoliša, izravna ispuštanja biorazgradivih otpadnih voda koje nisu iz kućanstava iz određenih industrijskih sektora u okoliš trebala bi podlijegati prethodnom odobrenju na nacionalnoj razini i odgovarajućim zahtjevima. Tim bi se zahtjevima trebalo osigurati da izravna ispuštanja iz određenih industrijskih sektora podliježu sekundarnom, tercijarnom i kvartarnom pročišćivanju koje je potrebno za zaštitu zdravlja ljudi i okoliša.
- (22) U skladu s člankom 168. stavkom 1. UFEU-a djelovanje Unije nadopunjuje nacionalne politike i usmjereno je na poboljšanje javnog zdravlja i prevenciju bolesti. Kako bi se osigurala optimalna upotreba relevantnih javnozdravstvenih podataka

⁵² Uredba (EU) 2020/741 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 2020. o minimalnim zahtjevima za ponovnu upotrebu vode (SL L 177, 5.6.2020., str. 32.).

dobivenih praćenjem komunalnih otpadnih voda, trebalo bi uspostaviti nadzor nad komunalnim otpadnim vodama i upotrebljavati ga u svrhu prevencije ili ranog upozoravanja, na primjer za otkrivanje određenih virusa u komunalnim otpadnim vodama kao znak pojave epidemija ili pandemija. Države članice trebale bi uspostaviti trajni dijalog i koordinaciju tijela nadležnih za javno zdravlje i tijela nadležnih za upravljanje komunalnim otpadnim vodama. U kontekstu te koordinacije trebalo bi utvrditi popis parametara relevantnih za javno zdravlje koje treba pratiti u komunalnim otpadnim vodama, kao i učestalost i lokacije uzorkovanja. Tim će se pristupom iskoristiti i dopuniti druge inicijative Unije u području zaštite javnog zdravlja, kao što je praćenje okoliša koje uključuje nadzor nad otpadnim vodama⁵³. Na temelju informacija prikupljenih tijekom pandemije bolesti COVID-19 i iskustva stečenog provedbom Preporuke Komisije o zajedničkom pristupu uspostavi sustavnog nadzora nad virusom SARS-CoV-2 i njegovim sojevima u otpadnim vodama u EU-u⁵⁴ („preporuka”), od država članica trebalo bi zahtijevati da redovito prate zdravstvene parametre povezane s virusom SARS-CoV-2 i njegovim varijantama. Kako bi se osigurala primjena usklađenih metoda, države članice trebale bi u mjeri u kojoj je to moguće primjenjivati metode uzorkovanja i analize utvrđene u preporuci za praćenje virusa SARS-CoV-2 i njegovih varijanti.

- (23) Unija prepoznaje važnost rješavanja pitanja antimikrobne rezistencije te je 2017. donijela Europski akcijski plan „Jedno zdravlje” za borbu protiv antimikrobne rezistencije⁵⁵. Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (SZO), otpadne vode prepoznate su i dokumentirane kao glavni izvori antimikrobnih sredstava i njihovih metabolita te bakterija otpornih na antimikrobna sredstva i njihovih gena. Kako bi se povećala saznanja o glavnim izvorima antimikrobne rezistencije, potrebno je uvesti obvezu praćenja prisutnosti antimikrobne rezistencije u komunalnim otpadnim vodama kako bi se dodatno razvile naše znanstvene spoznaje i potencijalno poduzele odgovarajuće mjere u budućnosti.
- (24) Kako bi se zaštitili okoliš i zdravlje ljudi, države članice trebale bi utvrditi rizike koje uzrokuje gospodarenje komunalnim otpadnim vodama. Na temelju tog utvrđivanja i ako je to potrebno radi usklađivanja sa zahtjevima zakonodavstva Unije o vodama, države članice trebale bi poduzeti strože mjere za prikupljanje i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda od mjera potrebnih za usklađivanje s minimalnim zahtjevima utvrđenima u ovoj Direktivi. Ovisno o situaciji, te strože mjere mogu među ostalim uključivati uspostavu sabirnih sustava, izradu integriranih planova upravljanja komunalnim otpadnim vodama ili primjenu sekundarnog, tercijarnog ili kvartarnog pročišćavanja komunalnih otpadnih voda za aglomeracije ili uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji ne dosežu pragove p.e., što dovodi do primjene standardnih zahtjeva. Mogu uključivati i naprednije pročišćavanje od onog potrebnog za ispunjavanje minimalnih zahtjeva ili dezinfekciju pročišćenih komunalnih otpadnih

⁵³ Komunikacija Komisije o osnivanju tijela EU-a za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize (HERA) – korak prema dovršetku europske zdravstvene unije (COM(2021) 576 final).

⁵⁴ Preporuka Komisije (EU) 2021/472 od 17. ožujka 2021. o zajedničkom pristupu uspostavi sustavnog nadzora nad virusom SARS-CoV-2 i njegovim sojevima u otpadnim vodama u EU-u (SL L 98, 19.3.2021., str. 3.).

⁵⁵ Komunikacija Komisije Vijeću i Europskom parlamentu: Europski akcijski plan „Jedno zdravlje” za borbu protiv antimikrobne otpornosti (COM(2017) 0339 final).

voda potrebnu za usklađivanje s Direktivom 2006/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁶.

- (25) Cilj održivog razvoja br. 6 i povezani cilj kojim se od država članica zahtijeva da se do 2030. „ostvari pristup odgovarajućim i pravednim sanitarnim i higijenskim uvjetima za sve te iskorijeniti vršenje nužde na otvorenom, posebno vodeći računa o potrebama žena, djevojčica i osoba u ranjivom položaju”⁵⁷. Nadalje, u 20. načelu europskog stupa socijalnih prava⁵⁸ navodi se da svi imaju pravo pristupa kvalitetnim osnovnim uslugama, uključujući vodu i sanitarne uvjete. U tom kontekstu i u skladu s preporukama iz Smjernica Svjetske zdravstvene organizacije o sanitarnim uvjetima i zdravlju⁵⁹ te odredbama Protokola o vodi i zdravlju⁶⁰ države članice trebale bi riješiti pitanje pristupa sanitarnim uvjetima na nacionalnoj razini. To bi se trebalo postići mjerama usmjerenima na poboljšanje pristupa sanitarnim uvjetima za sve, na primjer uspostavom sanitarnih objekata u javnim prostorima, kao i poticanjem besplatne dostupnosti odgovarajućih sanitarnih objekata u javnim upravama i javnim zgradama i/ili osiguravanjem njihove pristupačnosti za sve. Sanitarna infrastruktura trebala bi omogućiti sigurno zbrinjavanje ljudskog urina, fekalija i menstrualne krvi. Tom bi se infrastrukturu trebalo upravljati na siguran način, što znači da bi trebala biti dostupna svima u svakom trenutku, uključujući osobe s posebnim potrebama, kao što su djeca, starije osobe, osobe s invaliditetom i beskućnici, da bi trebala biti smještena na lokacijama kojima se osigurava minimalan rizik za sigurnost korisnika te da bi trebala biti higijenski i tehnički sigurna za uporabu. Takvi objekti ujedno bi trebali biti dostatni da zadovolje potrebe ljudi i da nema neopravdano dugog čekanja.
- (26) Specifičan položaj manjinskih kultura kao što su Romi i Putnici, bez obzira na to jesu li sjedilačke, a posebice izostanak pristupa vodi za piće, prepoznat je u Komunikaciji Komisije od 7. listopada 2020. „Unija ravnopravnosti: Strateški okvir EU-a za jednakost, uključivanje i sudjelovanje Roma”, u kojoj se poziva na povećanje djelotvornog jednakog pristupa osnovnim uslugama. Općenito je primjereno da države članice posvete posebnu pozornost ranjivim i marginaliziranim skupinama poduzimajući potrebne mjere kako bi se poboljšao pristup tih skupina sanitarnim uvjetima. Važno je da se utvrđivanje tih skupina provodi u skladu s člankom 16. stavkom 1. Direktive (EU) 2020/2184 Europskog parlamenta i Vijeća⁶¹. Mjere za poboljšanje pristupa ranjivih i marginaliziranih skupina sanitarnim uvjetima mogu uključivati osiguravanje sanitarnih objekata u javnim prostorima besplatno ili uz malu naknadu, poboljšanje ili održavanje priključka s odgovarajućim sustavima za prikupljanje komunalnih otpadnih voda te informiranje o najbližim sanitarnim objektima.

⁵⁶ Direktiva 2006/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kvalitetom vode za kupanje i stavljanju izvan snage Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4.3.2006., str. 37.).

⁵⁷ Rezolucija koju je donijela Opća skupština Ujedinjenih naroda 25. rujna 2015. ([A/70/L.1](#))

⁵⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o uspostavi europskog stupa socijalnih prava (COM(2017) 0250 final).

⁵⁹ Smjernice Svjetske zdravstvene organizacije o sanitarnim uvjetima i zdravlju, 2018.

⁶⁰ Protokol o vodi i zdravlju uz Konvenciju o zaštiti i uporabi prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera iz 1992., 17. lipnja 1999.

⁶¹ Direktiva (EU) 2020/2184 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (SL L 435, 23.12.2020., str. 1.).

- (27) U skladu sa Smjernicama EU-a o ljudskim pravima u pogledu zdravstveno ispravne vode za piće i sanitarnih uvjeta⁶², posebnu pozornost trebalo bi posvetiti potrebama žena i djevojčica jer su one posebno ugrožene i izložene napadima, seksualnom i rodno uvjetovanom nasilju, uznemiravanju i drugim prijetnjama njihovoj sigurnosti pri pristupu sanitarnim objektima izvan njihovih domova. To je u skladu sa Zaključcima Vijeća o diplomaciji u području voda⁶³, u kojima se ponovno potvrđuje važnost uključivanja rodne perspektive u diplomaciju u području voda. Stoga bi države članice trebale obratiti posebnu pozornost na žene i djevojčice kao ranjivu skupinu te poduzeti potrebne mjere kako bi im se poboljšao ili održao sigurni pristup sanitarnim uvjetima.
- (28) U evaluaciji je zaključeno da bi se gospodarenje muljem moglo poboljšati kako bi se bolje uskladilo s načelima kružnog gospodarstva i hijerarhije otpada kako je definirana u članku 4. Direktive 2008/98/EZ. Mjere za bolje praćenje i smanjenje onečišćenja na izvoru uzrokovanog ispuštanjem otpadnih voda koje nisu iz kućanstava pomoći će u poboljšanju kvalitete proizvedenog mulja i osigurati njegovu sigurnu uporabu u poljoprivredi. Kako bi se osigurala pravilna i sigurna uporaba hranjivih tvari iz mulja, uključujući kritičnu tvar fosfor, trebalo bi utvrditi minimalne stope uporabe na razini Unije.
- (29) Potrebno je dodatno praćenje kako bi se provjerila usklađenost s novim zahtjevima u pogledu mikroonečišćujućih tvari, onečišćenja koje nije iz kućanstava, energetske neutralnosti, emisija stakleničkih plinova, prelijevanja oborinskih voda i gradskog površinskog otjecanja. Za provjeru uspješnosti kvartarnog pročišćavanja u pogledu smanjenja mikroonečišćujućih tvari u ispuštanjima komunalnih otpadnih voda dovoljno je pratiti ograničen skup reprezentativnih mikroonečišćujućih tvari. Učestalost praćenja trebala bi biti usklađena s trenutnim najboljim praksama, kako se trenutno primjenjuje u Švicarskoj. Kako bi ostale troškovno učinkovite, te bi obveze trebalo prilagoditi veličini uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i aglomeracija. Praćenjem će se pridonijeti i pružanju podataka za cjelokupni okvir za praćenje stanja okoliša kako je utvrđen u Osmom programu djelovanja za okoliš⁶⁴, a posebno će se pridonijeti okviru za praćenje nulte stope onečišćenja na kojem se temelji⁶⁵.
- (30) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje i bolje iskoristile mogućnosti koje nudi digitalizacija, izvješćivanje o provedbi Direktive trebalo bi poboljšati i pojednostavniti ukidanjem obveze država članica da svake dvije godine izvješćuju Komisiju i da Komisija objavljuje dvogodišnja izvješća. Izvješćivanje bi trebalo zamijeniti zahtjevom da države članice uz potporu Europske agencije za okoliš poboljšaju postojeće nacionalne standardizirane skupove podataka uspostavljene Direktivom 91/271/EEZ i da ih redovito ažuriraju. Komisiji i Europskoj agenciji za okoliš trebalo bi omogućiti stalan pristup nacionalnim bazama podataka. Kako bi se osiguralo pružanje potpunih informacija o primjeni ove Direktive, skupovi podataka trebali bi uključivati informacije o usklađenosti uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda sa zahtjevima pročišćavanja (uzorci koji jesu/nisu u skladu s

⁶² Smjernice EU-a o ljudskim pravima u pogledu zdravstveno ispravne vode za piće i sanitarnih uvjeta (10145/19).

⁶³ Zaključci Vijeća o diplomaciji u području voda (13991/18).

⁶⁴ Odluka (EU) 2022/591 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. travnja 2022. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030. (SL L 114, 12.4.2022., str. 22.).

⁶⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Put prema zdravom planetu za sve, Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla (COM/2021/400 final).

vrijednostima parametara, opterećenja i koncentracije ispuštenih onečišćujućih tvari), o razini postizanja ciljeva energetske neutralnosti, o emisijama stakleničkih plinova iz uređaja za pročišćavanje s p.e. većim od 10 000 i o mjerama koje su države članice poduzele u kontekstu prelijevanja oborinskih voda i gradskog površinskog otjecanja, pristupa sanitarnim uslugama i pročišćavanja i pojedinačnim sustavima. Nadalje, trebalo bi osigurati potpunu usklađenost s Uredbom (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁶⁶ kako bi se optimizirala upotreba podataka i poduprla potpuna transparentnost.

- (31) Kako bi se osigurala pravodobna i pravilna provedba ove Direktive, presudno je da države članice uspostave nacionalni program provedbe, uključujući izradu dugoročnih programa potrebnih ulaganja popraćenih strategijom financiranja. O tim bi nacionalnim programima trebalo izvijestiti Komisiju. Kako bi se ograničilo administrativno opterećenje, taj se zahtjev ne bi trebao primjenjivati na države članice koje pokazuju razinu usklađenosti veću od 95 % u pogledu glavnih obveza prikupljanja i pročišćavanja otpadnih voda.
- (32) Sektor prikupljanja i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda specifičan je jer djeluje kao ograničeno tržište, pri čemu javna i mala poduzeća priključena na sabirni sustav nemaju mogućnost odabira operatora. Stoga je važno osigurati javni pristup ključnim pokazateljima uspješnosti operatora kao što su postignuta razina i troškovi pročišćavanja, potrošena i proizvedena energija te povezane emisije stakleničkih plinova i ugljični otisak. Kako bi se javnost bolje upoznala s implikacijama pročišćavanja komunalnih otpadnih voda, najvažnije informacije o godišnjim troškovima prikupljanja i pročišćavanja otpadnih voda za svako kućanstvo trebalo bi pružiti na lako dostupan način, primjerice na računima, dok bi ostale detaljne informacije trebale biti dostupne na internetu putem internetskih stranica operatora ili nadležnog tijela.
- (33) Direktivom 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁶⁷ jamči se pristup informacijama o okolišu u državama članicama u skladu s Aarhuškom konvencijom o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša iz 1998. („Aarhuška konvencija”). Aarhuškom konvencijom obuhvaćene su široke obveze povezane sa stavljanjem informacija o okolišu na raspolaganje na zahtjev i s aktivnim širenjem tih informacija. Važno je da se odredbama ove Direktive koje se odnose na pristup informacijama i aranžmane za razmjenu podataka ta direktiva dopunjuje utvrđivanjem obveze stavljanja na raspolaganje javnosti na internetu informacija o prikupljanju i pročišćavanju komunalnih otpadnih voda na način prilagođen korisnicima, a ne da se stvara zaseban pravni režim.
- (34) Za djelotvornost ove Direktive i njezin cilj zaštite javnog zdravlja u kontekstu politike Unije o okolišu zahtijeva se da se fizičke ili pravne osobe ili, prema potrebi, njihove propisno osnovane organizacije, mogu osloniti na nju u sudskim postupcima te da nacionalni sudovi mogu uzeti ovu Direktivu u obzir kao element prava Unije kako bi

⁶⁶ Uredba (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o osnivanju Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari i o izmjeni direktiva Vijeća 91/689/EEZ i 96/61/EEZ (Tekst značajan za EGP), SL L 33, 4.2.2006., str. 1.–17.

⁶⁷ Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL L 41, 14.2.2003., str. 26. – 32.).

se, među ostalim, preispitale odluke nacionalnog tijela kada je to primjereno. Osim toga, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda te na temelju načela lojalne suradnje utvrđenog u članku 4. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), sudovi država članica odgovorni su za osiguravanje sudske zaštite prava koja osoba ima na temelju prava Unije. Nadalje, člankom 19. stavkom 1. UEU-a od država članica zahtijeva se da osiguraju pravne lijekove dostatne za osiguranje učinkovite pravne zaštite u područjima obuhvaćenima pravom Unije. Osim toga, u skladu s Aarhuškom konvencijom, članovi zainteresirane javnosti trebali bi imati pristup pravosuđu kako bi doprinijeli zaštiti prava na život u okolišu koji je primjeren za osobno zdravlje i dobrobit.

- (35) Kako bi se ova Direktiva prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom određenih dijelova priloga u pogledu zahtjeva za sekundarno, tercijarno i kvartarno pročišćavanje te zahtjeva za posebna odobrenja za ispuštanja otpadnih voda koje nisu iz kućanstava u sabirne sustave i uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda te u pogledu dopune ove Direktive utvrđivanjem minimalnih stopa ponovne uporabe i recikliranja fosfora i dušika iz mulja. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (36) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Direktive, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje standarda za projektiranje pojedinačnih sustava, za donošenje metoda praćenja i procjene za pokazatelje kvartarnog pročišćavanja, za utvrđivanje zajedničkih uvjeta i kriterija za primjenu izuzeća za određene proizvode od proširene odgovornosti proizvođača, za utvrđivanje metodologija za potporu razvoju integriranih planova upravljanja komunalnim otpadnim vodama i za mjerenje antimikrobne rezistencije i mikroplastike u urbanim otpadnim vodama te za donošenje formata i načina predstavljanja informacija o provedbi ove Direktive koje države članice trebaju dostaviti, a Europska agencije za okoliš sastaviti. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁶⁸.
- (37) Države članice trebale bi utvrđivati pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimati potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Sankcije bi trebale biti djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće, uzimajući u obzir posebnosti malih i srednjih poduzeća.
- (38) Komisija bi u skladu s Međuinstitucijskim sporazumom o boljoj izradi zakonodavstva⁶⁹ trebala provesti evaluaciju ove Direktive u određenom roku nakon utvrđenog datuma za njezino prenošenje. Ta bi se evaluacija trebala temeljiti na iskustvu stečenom i podacima prikupljenima tijekom provedbe ove Direktive, na svim

⁶⁸ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁶⁹ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva (SL L 123, 12.5.2016., str. 1.–14.).

dostupnim preporukama SZO-a te na relevantnim znanstvenim, analitičkim i epidemiološkim podacima. U evaluaciji bi posebnu pozornost trebalo posvetiti mogućoj potrebi za prilagodbom popisa proizvođača obuhvaćenih proširenom odgovornošću proizvođača u skladu s razvojem raspona proizvoda stavljenih na tržište, poboljšanjem znanja o prisutnosti mikroonečišćujućih tvari u otpadnim vodama i njihovim učincima na javno zdravlje i okoliš te podacima iz novih obveza praćenja mikroonečišćujućih tvari u ulazima i izlazima u uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda.

- (39) Direktivom 91/271/EEZ predviđeni su posebni rokovi za Mayotte jer je 2014. uvršten među najudaljenije regije u smislu članka 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Stoga bi primjenu obveza uspostave sabirnih sustava i primjene sekundarnog pročišćavanja na komunalne otpadne vode iz aglomeracije s p.e. od 2 000 i više trebalo odgoditi u odnosu na Mayotte.
- (40) Kako bi se osigurao kontinuitet zaštite okoliša, važno je da države članice zadrže barem trenutačnu razinu tercijarnog pročišćavanja u međuvremenu do početka primjene novih zahtjeva za smanjenje fosfora i dušika. Stoga bi se članak 5. Direktive Vijeća 91/271/EEZ trebao nastaviti primjenjivati do početka primjene tih novih zahtjeva.
- (41) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, odnosno zaštititi okoliš i javno zdravlje, doprinijeti postizanju klimatske neutralnosti prikupljanja i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda, poboljšati pristup sanitarnim uvjetima i osigurati redovito praćenje parametara relevantnih za javno zdravlje, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (42) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju suštinsku izmjenu u usporedbi s prijašnjom direktivom. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredaba proizlazi iz prijašnje direktive.
- (43) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo direktiva, koji su navedeni u Prilogu [VII.] dijelu B,

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)
⇒ novo

ONJE SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

☒ Predmet ☒

Ovom se Direktivom ~~odnosi na~~ ☒ utvrđuju pravila za ☒ prikupljanje, pročišćavanje i ispuštanje komunalnih otpadnih voda ~~te pročišćavanje i ispuštanje otpadnih voda iz određenih industrijskih sektora.~~ Cilj Direktive je ☒ radi ☒ zaštite okoliša ~~od štetnih utjecaja ispuštanja gore navedenih otpadnih voda~~ ⇒ i zdravlja ljudi uz postupno uklanjanje emisija stakleničkih plinova i poboljšavanje energetske ravnoteže u aktivnostima prikupljanja i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda. Njome se utvrđuju i pravila o pristupu sanitarnim

objektima, transparentnosti sektora komunalnih otpadnih voda i redovitom nadzoru parametara relevantnih za javno zdravlje u komunalnim otpadnim vodama ↩ .

Članak 2.

☒ Definicije ☒

Za potrebe ove Direktive ☒ , primjenjuju se sljedeće definicije ☒ :

1. „komunalne otpadne vode” su otpadne vode iz kućanstava ⇒ , mješavina otpadnih voda iz kućanstava i otpadnih voda koje nisu iz kućanstava ↩ ili mješavina otpadnih voda iz kućanstava s ~~industrijskim otpadnim vodama i/ili oborinskim vodama~~ ☒ i gradskog površinskog otjecanja ☒;

2. „otpadne vode iz kućanstava” su otpadne vode iz stambenih objekata i uslužnih objekata koje potječu uglavnom iz ljudskog metabolizma i iz kućanskih aktivnosti;

3. „~~industrijske~~ otpadne vode ⇒ koje nisu iz kućanstava ↩” su sve otpadne vode koje se ⇒ u sabirne sustave ↩ ispuštaju iz prostora korištenih za ~~obavljanje bilo kakve~~ ☒ bilo što od sljedećeg: ☒

☒ (a) obavljanje ☒ poslovne djelatnosti ~~sim kućnih otpadnih voda i oborinskih voda;~~

↓ novo

(b) aktivnosti koje obavlja institucija;

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)

⇒ novo

☒ (c) industrijske djelatnosti; ☒

4. „aglomeracija” je područje gdje ~~su stanovništvo i/ili gospodarske djelatnosti~~ ⇒ je opterećenje od onečišćenja iz komunalnih otpadnih voda ↩ dovoljno koncentrirano ⇒ (p.e. 10 po hektaru ili više) ↩ da se komunalne otpadne vode mogu prikupljati i odvoditi do uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda ili do krajnje točke ispuštanja;

↓ novo

5. „gradsko površinsko otjecanje” je kišnica iz aglomeracija prikupljena kombiniranim ili odvojenim kanalizacijskim sustavima;

6. „prelijevanje oborinskih voda” znači ispuštanje nepročišćenih komunalnih otpadnih voda iz kombinirane kanalizacije u prihvatne vode do kojeg dolazi zbog kišnice;

↓ 91/271/EEZ

~~7.5.~~ „sabirni sustav” je sustav odvodâ u kojima se prikupljaju i odvođe komunalne otpadne vode;

↓ novo

8. „kombinirana kanalizacija” znači odvod u kojem se prikupljaju i odvode komunalne otpadne vode;

9. „odvojena kanalizacija” znači odvod u kojem se odvojeno prikuplja i odvodi jedno od sljedećeg:

(a) otpadne vode iz kućanstava;

(b) otpadne vode koje nisu iz kućanstava;

(c) mješavina otpadnih voda iz kućanstava i otpadnih voda koje nisu iz kućanstava;

(d) kišnica iz aglomeracija;

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)

⇒ novo

~~6.~~ 10. „1 p.e. (populacijski ekvivalent)” „ekvivalent stanovnika” ili „p.e.”
⇒ znači jedinica kojom se izražava prosječno moguće opterećenje onečišćenja vode kojeg uzrokuje jedna osoba u jednom danu, pri čemu je 1 p.e. ⇐ ~~je~~ organsko biorazgradivo opterećenje koje ima petodnevnu biokemijsku ~~potrošnju~~ potražnju kisika (BPK5) od 60 g kisika dnevno;

~~7.~~ „primarno pročišćavanje” je pročišćavanje komunalnih otpadnih voda fizičkim i/ili kemijskim procesom koji obuhvaća taloženje suspendiranih krutih tvari ili druge procese u kojima se BPK5 ulaznih otpadnih voda smanjuje za najmanje 20 % prije ispuštanja, a ukupne suspendirane krute tvari ulaznih otpadnih voda se smanjuju za najmanje 50 %;

~~8.~~ 11. „sekundarno pročišćavanje” je pročišćavanje komunalnih otpadnih voda procesom koji općenito obuhvaća biološko pročišćavanje sa sekundarnim taloženjem ili druge procese u kojima se poštuju zahtjevi utvrđeni u tablici 1. Priloga I;

~~9.~~ „odgovarajuće pročišćavanje” je pročišćavanje komunalnih otpadnih voda bilo kojim procesom i/ili sustavom odlaganja koji nakon ispuštanja omogućuje da prihvatne vode zadovoljavaju odgovarajuće ciljeve kvalitete i odgovarajuće odredbe ~~ove i drugih direktiva Zajednice~~;

↓ novo

12. „tercijarno pročišćavanje” znači pročišćavanje komunalnih otpadnih voda procesom kojim se iz komunalnih otpadnih voda uklanjaju dušik i fosfor;

13. „kvartarno pročišćavanje” znači pročišćavanje komunalnih otpadnih voda procesom kojim se iz komunalnih otpadnih voda uklanja širok spektar mikroonečišćujućih tvari;

↓ 91/271/EEZ

⇒ novo

~~10.~~ 14. „mulj” je ⇒ svaki kruti, polukruti ili tekući otpad nastao pročišćavanjem komunalnih otpadnih voda ⇐ ~~preostali mulj, obrađen ili neobrađen, iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda;~~

~~11.~~ 15. „eutrofikacija” je obogaćivanje voda hranjivim tvarima, osobito spojevima dušika i/ili fosfora, što uzrokuje ubrzani rast algi i viših oblika biljnog života koji dovodi do neželjenog poremećaja ravnoteže organizama prisutnih u vodi i kvalitete predmetne vode;

~~12.~~ „estuarij” je prijelazno područje na ušću rijeke između slatke vode i obalnih morskih voda. Države članice će utvrditi vanjske (morske) granice estuarija u svrhe ove Direktive kao dio programa za primjenu u skladu s odredbama članka 17. stavaka 1. i 2.;

~~13.~~ „obalne vode” su vode izvan razine najnižeg vodostaja ili vanjske granice estuarija;

↓ novo

16. „mikroonečišćujuća tvar” znači tvar, uključujući proizvode njezine razgradnje, koja je obično prisutna u okolišu i komunalnim otpadnim vodama u koncentracijama manjim od miligrama po litri i koja se može smatrati opasnom za zdravlje ljudi ili okoliš na temelju bilo kojeg od kriterija iz dijela 3. i dijela 4. Priloga I. Uredbi EZ⁷⁰;

17. „omjer razrjeđivanja” znači omjer godišnjeg protoka prihvatnih voda na točki ispuštanja i godišnje količine komunalnih otpadnih voda ispuštenih iz uređaja za pročišćavanje;

18. „proizvođač” znači svaki proizvođač, uvoznik ili distributer koji na profesionalnoj osnovi stavlja proizvode na tržište države članice, među ostalim putem ugovora na daljinu kako je definirano u članku 2. stavku 7. Direktive 2011/83/EU;

19. „organizacija za odgovornost proizvođača” znači organizacija koju su zajednički osnovali proizvođači radi ispunjavanja svojih obveza iz članka 9.;

20. „sanitarni uvjeti” znači objekti i usluge za sigurno odlaganje ljudskog urina, fekalija i menstrualne krvi;

21. „antimikrobna rezistencija” znači sposobnost mikroorganizama da prežive ili da rastu u prisutnosti određene koncentracije antimikrobne tvari koja je obično dovoljna da inhibira ili ubije mikroorganizme iste vrste;

22. „zainteresirana javnost” znači javnost na koju utječu ili bi mogli utjecati ili koja ima interes u postupcima donošenja odluka o provedbi obveza utvrđenih u ovoj Direktivi, uključujući nevladine organizacije koje promiču zaštitu zdravlja ljudi ili okoliša;

⁷⁰

Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

23. „plastični biomedij” znači plastična podloga koja se upotrebljava za razvoj bakterija potrebnih za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda;

24. „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržištu države članice.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)

⇒ novo

Članak 3.

☒ Sabirni sustavi ☒

1. Države članice ~~će osigurati~~ osiguravaju da sve aglomeracije ☒ s ekvivalentom stanovnika (p.e.) od 2 000 i više ispunjavaju sljedeće zahtjeve: ☒

☒ (a) ☒ ~~dobiju~~ imaju sabirne sustave ~~komunalnih otpadnih voda;~~

⇒ (b) svi njihovi izvori otpadnih voda iz kućanstava priključeni su na sabirni sustav. ⇐

– ~~najkasnije do 31. prosinca 2000. za one s populacijskim ekvivalentom (p.e.) od više od 15 000, i~~

– ~~najkasnije do 31. prosinca 2005. za one s p.e. između 2 000 i 15 000.~~

~~Za komunalne otpadne vode koje se ispuštaju u prihvatne vode koje se smatraju „osjetljivim područjima” definiranim u članku 5., države članice će osigurati sabirne sustave najkasnije do 31. prosinca 1998. za aglomeracije s više od 10 000 p.e.~~

↓ 2013/64/EU članak 1. stavak 1.
(prilagođeno)

~~1.a Odstupajući od prve i druge rečenice stavka 1., s obzirom na Mayotte kao najudaljeniju regiju u smislu članka 349. UFEU-a (dalje u tekstu: „Mayotte”) Francuska osigurava da sve aglomeracije dobiju sabirne sustave komunalnih otpadnih voda:~~

~~najkasnije do 31. prosinca 2020. za aglomeracije s p.e. višim od 10 000, koje pokrivaju barem 70 % opterećenja ostvarenog na Mayotteu;~~

~~najkasnije do 31. prosinca 2027. za sve aglomeracije s p.e. višim od 2 000~~

↓ novo

2. Do 31. prosinca 2030. države članice osiguravaju da sve aglomeracije s p.e. od 1 000 do 2 000 ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

(a) imaju sabirne sustave;

(b) svi njihovi izvori otpadnih voda iz kućanstava priključeni su na sabirni sustav.

↓ 1137/2008 članak 1. i točka 4.2.
Priloga (prilagođeno)

3. ☒ Sabirni ☒ ~~S~~ sustavi ~~za prikupljanje opisani u stavku 1.~~ moraju ispunjavati zahtjeve utvrđene u Prilogu I. dijelu A. ~~Navedene zahtjeve može izmijeniti Komisija. Te se mjere,~~

~~namijenjene izmjenama elemenata ove Direktive koji nisu ključni, donose u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 18. stavka 3.~~

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)
⇒ novo

Članak 4.

☒ Pojedinačni sustavi ☒

☒ 1. Odstupajući od članka 3., ~~☒ Ako~~ ⇒ u iznimnom slučaju ⇐ uspostavljanje sabirnog sustava nije opravdano, bilo stoga što ne bi proizvelo nikakvu korist za okoliš ili stoga što bi značilo prekomjeren trošak, ☒ države članice osiguravaju upotrebu ☒ ~~potrebno je koristiti pojedinačne sustave~~ ☒ za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda („pojedinačni sustavi”) ☒ ~~ili druge odgovarajuće sustave kojima se postiže ista razina zaštite okoliša.~~

↓ novo

2. Države članice osiguravaju da se pojedinačni sustavi projektiraju, vode i održavaju na način kojim se osigurava barem ista razina pročišćavanja kao i za sekundarno i tercijarno pročišćavanje iz članka 6. i 7.

Države članice osiguravaju evidentiranje aglomeracija u kojima se upotrebljavaju pojedinačni sustavi u javni registar i da nadležno tijelo provodi redovite inspekcije tih sustava.

3. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s postupkom iz članka 27. radi dopune ove Direktive utvrđivanjem minimalnih zahtjeva za projektiranje, vođenje i održavanje pojedinačnih sustava te utvrđivanjem zahtjeva za redovite inspekcije iz stavka 2. drugog podstavka.

4. Države članice koje upotrebljavaju pojedinačne sustave za pročišćavanje više od 2 % opterećenja komunalnih otpadnih voda iz aglomeracija s p.e. od 2 000 i više dostavljaju Komisiji detaljno obrazloženje za upotrebu pojedinačnih sustava u svakoj aglomeraciji. U tom se obrazloženju mora:

(a) dokazati da su ispunjeni uvjeti za upotrebu pojedinačnih sustava iz stavka 1.;

(b) opisati mjere provedene u skladu sa stavkom 2.;

(c) dokazati usklađenost s minimalnim zahtjevima iz stavka 3. ako je Komisija izvršila svoju delegiranu ovlast na temelju tog stavka.

5. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata kojima se utvrđuje format za dostavljanje informacija iz stavka 4. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 28. stavka 2.

Članak 5.

Integrirani planovi upravljanja komunalnim otpadnim vodama

1. Države članice do 31. prosinca 2030. osiguravaju uspostavu integriranog plana upravljanja komunalnim otpadnim vodama za aglomeracije s p.e. od 100 000 i više.

2. Države članice do 31. prosinca 2025. utvrđuju popis aglomeracija s p.e. od 10 000 do 100 000 na koje se, s obzirom na povijesne podatke i najnovije klimatske projekcije, primjenjuje jedan ili više sljedećih uvjeta:

(a) prelijevanje oborinskih voda ili gradsko površinsko otjecanje predstavlja rizik za okoliš ili zdravlje ljudi;

(b) prelijevanje oborinskih voda iznosi više od 1 % godišnjeg prikupljenog opterećenja komunalnih otpadnih voda, izračunano u suhim vremenskim uvjetima;

(c) prelijevanje oborinskih voda ili gradsko površinsko otjecanje sprječava ispunjavanje bilo kojeg od sljedećeg:

i. zahtjeva utvrđenih na temelju članka 5. Direktive (EU) 2020/2184;

ii. zahtjeva iz članka 5. stavka 3. Direktive 2006/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁷¹;

iii. zahtjeva iz članka 3. Direktive 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁷²;

iv. ciljeva zaštite okoliša iz članka 4. Direktive 2000/60/EZ.

Države članice preispituju popis iz prvog podstavka svakih pet godina nakon njegova sastavljanja i prema potrebi ga ažuriraju.

3. Države članice do 31. prosinca 2035. osiguravaju uspostavu integriranog plana upravljanja komunalnim otpadnim vodama za aglomeracije iz stavka 2.

4. Integrirani planovi upravljanja komunalnim otpadnim vodama na zahtjev se stavljaju na raspolaganje Komisiji.

5. Integrirani planovi upravljanja komunalnim otpadnim vodama uključuju barem elemente utvrđene u Prilogu V.

6. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata kojima se:

(a) propisuju metodologije za utvrđivanje mjera iz točke 3. Priloga V.;

(b) predviđaju metodologije za određivanje alternativnih pokazatelja za provjeru je li postignut okvirni cilj smanjenja onečišćenja iz točke 2. podtočke (a) Priloga V.;

(c) utvrđuje format u kojem se integrirani planovi upravljanja komunalnim otpadnim vodama moraju staviti na raspolaganje Komisiji ako se to zahtijeva u skladu sa stavkom 4.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 28. stavka 2. 7. Države članice osiguravaju da se integrirani planovi upravljanja komunalnim otpadnim vodama preispituju svakih pet godina nakon njihova uspostavljanja i prema potrebi ažuriraju.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)
⇒ novo

Članak ~~6.4~~

☒ Sekundarno pročišćavanje ☒

⁷¹ Direktiva 2006/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kvalitetom vode za kupanje i stavljanju izvan snage Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4.3.2006., str. 37.).

⁷² Direktiva 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike i o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280/EEZ i izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 348, 24.12.2008., str. 84.).

1. ☒ Za aglomeracije s p.e. od 2 000 i više, ☒ ~~Države članice će osiguravajuti~~ da se komunalne otpadne vode koje ulaze u sabirne sustave ~~prije ispuštanja~~ podvrgnu sekundarnom pročišćavanju ~~⇒ u skladu sa stavkom 3. ⇐~~ ili ekvivalentnom pročišćavanju ~~kako slijedi:~~ ☒ prije ispuštanja. ☒

- ~~– najkasnije do 31. prosinca 2000. za sva ispuštanja iz aglomeracija s više od 15 000 p.e.,~~
- ~~– najkasnije do 31. prosinca 2005. za sva ispuštanja iz aglomeracija s p.e. između 10 000 i 15 000,~~
- ~~– najkasnije do 31. prosinca 2005. za ispuštanja u slatke vode i estuarije iz aglomeracija s p.e. između 2 000 i 10 000.~~

↓ novo

Za aglomeracije s p.e. od 2 000 do 10 000 koje ispuštaju u obalna područja obveza utvrđena u prvom stavku ne primjenjuje se do 31. prosinca 2027.

↓ 2013/64/EU članak 1. stavak 2.
(prilagođeno)

~~1.a Odstupajući od stavka 1., Francuska s obzirom na Mayotte osigurava da se komunalne otpadne vode koje ulaze u sabirne sustave prije ispuštanja podvrgnu sekundarnom pročišćavanju ili ekvivalentnom pročišćavanju:~~

- ~~– najkasnije do 31. prosinca 2020. za aglomeracije s više od 15 000 p.e. koje, zajedno s aglomeracijama iz članka 5. stavka 2.a pokrivaju barem 70 % opterećenja ostvarenog na Mayotteu;~~
- ~~– najkasnije do 31. prosinca 2027. za sve aglomeracije s više od 2 000 p.e.~~

↓ novo

2. Do 31. prosinca 2030. za aglomeracije s p.e. od 1 000 do 2 000 države članice osiguravaju da se komunalne otpadne vode koje ulaze u sabirne sustave podvrgnu sekundarnom pročišćavanju u skladu sa stavkom 3. ili ekvivalentnom pročišćavanju prije ispuštanja.

3. Uzorci uzeti u skladu s člankom 21. i Prilogom I. dijelom D ove Direktive moraju biti u skladu s parametarskim vrijednostima utvrđenima u Prilogu I. dijelu B tablici 1. Najveći dopušteni broj uzoraka koji ne zadovoljavaju parametarske vrijednosti iz Priloga I. dijela B tablice 1. utvrđen je u tablici 4. dijela D Priloga I.

↓ 91/271/EEZ

~~2. Ispuštanja komunalnih otpadnih voda u vode koje se nalaze u planinskim predjelima (iznad 1 500 m nadmorske visine) gdje je teško primijeniti učinkovito biološko pročišćavanje zbog niskih temperatura mogu se podvrći manje strogom pročišćavanju od onog propisanog u stavku 1., pod uvjetom da se detaljnim studijama naznači da to ispuštanje nema štetan utjecaj na okoliš.~~

↓ 1137/2008 članak 1. i točka 4.2.
Priloga

~~3. Ispuštanja iz postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda opisanih u stavcima 1. i 2. moraju zadovoljavati odgovarajuće zahtjeve iz Priloga I. dijela B. Navedene zahtjeve može izmijeniti Komisija. Te se mjere, namijenjene izmjenama elemenata ove Direktive koji nisu ključni, donose u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 18. stavka 3.~~

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)

4. Opterećenje izraženo u p.e. obračunava se na temelju maksimalnog prosječnog tjednog opterećenja koje ulazi u uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda tijekom godine, isključujući neuobičajene situacije poput obilnih kiša.

Članak ~~7.5~~

Tercijarno pročišćavanje

↓ novo

1. Do 31. prosinca 2030. države članice osiguravaju da se ispuštanja iz 50 % uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji pročišćavaju opterećenje od 100 000 p.e. i više i ne primjenjuju tercijarno pročišćavanje [Ured za publikacije, unijeti datum = datum stupanja na snagu ove Direktive] podvrgnu tercijarnom pročišćavanju u skladu sa stavkom 4.

Do 31. prosinca 2035. države članice osiguravaju da se svi uređaji za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji pročišćavaju opterećenje od 100 000 p.e. i više podvrgnu tercijarnom pročišćavanju u skladu sa stavkom 4.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)

~~1. Za potrebe stavka 2., države članice će do 31. prosinca 1993. utvrditi osjetljiva područja prema mjerilima utvrđenima u Prilogu II.~~

↓ novo

2. Do 31. prosinca 2025. države članice sastavljaju popis područja na svojem državnom području koja su osjetljiva na eutrofikaciju i taj popis ažuriraju svakih pet godina počevši od 31. prosinca 2030.

Popis iz prvog podstavka uključuje područja utvrđena u Prilogu II.

Zahtjev iz prvog podstavka ne primjenjuje se ako država članica provodi tercijarno pročišćavanje u skladu sa stavkom 4. na cijelom svojem državnom području.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)
⇒ novo

~~3.~~ ⇒ Do 31. prosinca 2035. ~~Države članice će osigurati~~ osiguravaju da se ⇒ za 50 % aglomeracija s p.e. od 10 000 do 100 000 koje ispuštaju u područja s popisa iz stavka 2. i ne

primjenjuju tercijarno pročišćavanje [Ured za publikacije, unijeti datum = datum stupanja na snagu ove Direktive] ⇐ komunalne otpadne vode koje ulaze u sabirne sustave ⇒ podvrgnu tercijarnom pročišćavanju u skladu sa stavkom 4. ⇐ prije ispuštanja u osjetljiva ta područja podvrgnu strožem pročišćavanju od onog opisanog u članku 4. najkasnije do 31. prosinca 1998. za sva ispuštanja iz aglomeracija s više od 10 000 p.e.

↓ novo

Do 31. prosinca 2040. države članice osiguravaju da se komunalne otpadne vode koje ulaze u sabirne sustave podvrgnu tercijarnom pročišćavanju u skladu sa stavkom 4. prije ispuštanja u područja s popisa iz stavka 2. za sve aglomeracije s p.e. od 10 000 do 100 000.

↓ 2013/64/EU članak 1. stavak 3.
(prilagođeno)

~~2.a Odstupajući od stavka 2., s obzirom na Mayotte Francuska osigurava da se komunalne otpadne vode koje ulaze u sabirne sustave prije ispuštanja u osjetljiva područja podvrgnu strožem pročišćavanju od onog opisanog u članku 4 najkasnije do 31. prosinca 2020. za aglomeracije s više od 10 000 p.e. koje, zajedno s aglomeracijama iz članka 4. stavka 1.a pokrivaju barem 70 % opterećenja ostvarenog na Mayotteu.~~

↓ 1137/2008 članak 1. i točka 4.2.
Priloga

~~3. Ispuštanja iz postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda opisana u stavku 2. moraju zadovoljavati odgovarajuće zahtjeve iz Priloga I. dijela B. Navedene zahtjeve može izmijeniti Komisija. Te se mjere, namijenjene izmjenama elemenata ove Direktive koji nisu ključni, donose u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 18. stavka 3.~~

↓ novo

4. Uzorci uzeti u skladu s člankom 21. i Prilogom I. dijelom D ove Direktive moraju biti u skladu s parametarskim vrijednostima utvrđenima u Prilogu I. dijelu B tablici 2. Najveći dopušteni broj uzoraka koji ne zadovoljavaju parametarske vrijednosti iz Priloga I. dijela B tablice 2. utvrđen je u tablici 4. dijela D Priloga I.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s postupkom iz članka 27. radi izmjene dijelova B i D Priloga I. kako bi se zahtjevi i metode iz drugog podstavka prilagodili tehnološkom i znanstvenom napretku.

↓ 91/271/EEZ
⇒ novo

~~54. Alternativno, zahtjevi za pojedine uređaje utvrđene u gornjim stavcima 2. i 3. ne moraju se primijeniti u osjetljivim područjima ⇒ Odstupajući od stavaka 3. i 4., države članice mogu odlučiti da se pojedinačni uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda smješten na području s popisa iz stavka 2. izuzme od ispunjavanja uvjeta iz stavaka 3. i 4. ⇐ ako se može dokazati da je minimalni postotak smanjenja ukupnog opterećenja koje ulazi u uređaje za pročišćavanje otpadnih voda u tom području najmanje 75 % za ukupni fosfor i najmanje 75 % za ukupni dušik.~~

↓ novo

(a) 82,5 % za ukupni fosfor i 80 % za ukupni dušik do 31. prosinca 2035.;

(b) 90 % za ukupni fosfor i 85 % za ukupni dušik do 31. prosinca 2040.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)

⇒ novo

~~65.~~ Ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda ~~koja se nalaze u odgovarajućim~~ ⇒ s p.e. od 10 000 i više u ~~u područjima zahvata~~ sliva područja osjetljivog područja na eutrofikaciju ⇒ uključenog na popis iz stavka 2. ~~u područjima koja doprinose onečišćenju tih područja~~ i stavcima ~~3.2., 3.~~ ⇒ 4. ~~u područjima~~ i 5.4.

~~U slučajevima kad se područja zahvata u cijelosti ili djelomično nalaze u drugoj državi članici primjenjuje se članak 9.~~

~~6.~~ ~~Države članice će osigurati da se utvrđivanje osjetljivih područja preispita u vremenskim razmacima od najviše četiri godine.~~

7. Države članice ~~će~~ osiguravaju da ⇒ ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji se nalaze na području s popisa iz stavka 2. nakon jednog od redovitih ažuriranja popisa koji je propisan tim stavkom ispunjavaju zahtjeve utvrđene u stavcima 3. i 4. u roku od sedam godina od uvrštenja na taj popis ~~u područjima utvrđena kao osjetljiva nakon razmatranja iz stavka 6. u roku od sedam godina ispunjavaju gornje zahtjeve.~~

~~8.~~ ~~Država članica ne mora utvrditi osjetljiva područja u svrhe ove Direktive ako primjenjuje pročišćavanje utvrđeno u stavcima 2., 3. i 4. na cijelom svom području.~~

↓ novo

Članak 8.

Kvartarno pročišćavanje

1. Do 31. prosinca 2030. države članice osiguravaju da se 50 % ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji pročišćavaju opterećenje od 100 000 p.e. i više podvrgnu tercijarnom pročišćavanju u skladu sa stavkom 5.

Do 31. prosinca 2035. države članice osiguravaju da se svi uređaji za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji pročišćavaju opterećenje od 100 000 p.e. i više podvrgnu pročišćavanju u skladu sa stavkom 5.

2. Države članice 31. prosinca 2030. sastavljaju popis područja na svojem državnom području u kojima koncentracija ili akumulacija mikroonečišćujućih tvari predstavlja rizik za zdravlje ljudi ili okoliš. Države članice preispituju taj popis svakih pet godina i prema potrebi ga ažuriraju.

Popis iz prvog podstavka uključuje sljedeća područja, osim ako se na temelju procjene rizika može dokazati da u tim područjima nema rizika za zdravlje ljudi ili okoliš:

(a) vodna tijela koja se upotrebljavaju za zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju kako je definirana u članku 2. točki 1. Direktive (EU) 2020/2184;

(b) vodu za kupanje obuhvaćenu područjem primjene Direktive 2006/7/EZ;

(c) jezera kako su definirana u članku 2. točki 5. Direktive 2000/60/EZ;

(d) rijeke kako su definirane u članku 2. točki 4. Direktive 2000/60/EZ ili druge vodene tokove za koje je omjer razrjeđivanja manji od 10;

(e) područja u kojima se obavljaju aktivnosti akvakulture, kako su definirane u članku 4. točki 25. Uredbe (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁷³;

(f) područja u kojima je potrebna dodatno pročišćavanje kako bi se ispunili zahtjevi iz direktiva 2000/60/EZ i 2008/105/EZ.

Procjena rizika iz drugog podstavka dostavlja se Komisiji na zahtjev.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata kojima se utvrđuje format procjene rizika iz stavka 2. drugog podstavka i metoda koja će se koristiti za tu procjenu rizika. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 28. stavka 2.

4. Do 31. prosinca 2035. države članice osiguravaju da se za 50 % aglomeracija s p.e. od 10 000 do 100 000 komunalne otpadne vode koje ulaze u sabirne sustave podvrgnu kvartarnom pročišćavanju u skladu sa stavkom 5. prije ispuštanja u područja s popisa iz stavka 2.

Do 31. prosinca 2040. države članice osiguravaju da se komunalne otpadne vode koje ulaze u sabirne sustave podvrgnu kvartarnom pročišćavanju u skladu sa stavkom 5. prije ispuštanja u područja s popisa iz stavka 2. za sve aglomeracije s p.e. od 10 000 do 100 000.

5. Uzorci uzeti u skladu s člankom 21. i Prilogom I. dijelom D ove Direktive moraju biti u skladu s parametarskim vrijednostima utvrđenima u Prilogu I. dijelu B tablici 3. Najveći dopušteni broj uzoraka koji ne zadovoljavaju parametarske vrijednosti iz Priloga I. dijela B tablice 3. utvrđen je u tablici 4. dijela D Priloga I.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s postupkom iz članka 27. radi izmjene dijelova B i D Priloga I. kako bi se zahtjevi i metode iz drugog podstavka prilagodili tehnološkom i znanstvenom napretku.

6. Komisija do 31. prosinca 2030. donosi provedbene akte radi utvrđivanja metode praćenja i uzorkovanja koje države članice trebaju upotrebljavati kako bi u komunalnim otpadnim vodama utvrđivale prisutnost i količinu pokazatelja utvrđenih u tablici 3. Prilogu I. dijelu B. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 28. stavka 2.

↓ 91/271/EEZ

~~Članak 6.~~

~~1. Za potrebe stavka 2., države članice mogu do 31. prosinca 1993. utvrditi manje osjetljiva područja u skladu s mjerilima utvrđenima u Prilogu II.~~

~~2. Ispuštanja komunalnih otpadnih voda iz aglomeracija s između 10 000 i 150 000 p.e. u obalne vode i ona iz aglomeracija s p.e. između 2 000 i 10 000 u estuarije smještene u područjima opisanim u stavku 1. mogu se podvrgnuti pročišćavanju koje je manje strogo od onog utvrđenog u članku 4. pod uvjetom:~~

⁷³ Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 22.).

~~da se tako ispuštene otpadne vode podvrgnu barem primarnom pročišćavanju utvrđenom u članku 2. stavku 7. u skladu s kontrolnim postupcima utvrđenima u Prilogu I. dijelu D;~~

~~da opsežne studije pokažu da ta ispuštanja neće štetno utjecati na okoliš;~~

~~Države članice Komisiji dostavljaju sve bitne podatke o gore navedenim studijama;~~

~~3. Ako Komisija smatra da nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 2., dostavlja Vijeću odgovarajući prijedlog;~~

~~4. Države članice osiguravaju da se utvrđenje manje osjetljivih područja preispituje u razmacima od najviše četiri godine;~~

~~5. Države članice osiguravaju da područja koja više nisu utvrđena kao manje osjetljiva u roku od sedam godina na odgovarajući način zadovoljavaju zahtjeve članka 4. i 5.~~

~~Članak 7.~~

~~Države članice osiguravaju da se do 31. prosinca 2005. komunalne otpadne vode koje ulaze u sabirne sustave prije ispuštanja podvrgnu odgovarajućem pročišćavanju utvrđenom u članku 2. stavku 9. u sljedećim slučajevima:~~

~~za ispuštanja u slatke vode i estuarije iz aglomeracija s manje od 2 000 p.e.;~~

~~za ispuštanja u obalne vode iz aglomeracija s manje od 10 000 p.e.~~

↓ 2013/64/EU članak 1. stavak 4.

~~Odstupajući od prvog stavka, u pogledu Mayottea, rok utvrđen u prvom stavku je 31. prosinca 2027.~~

↓ 91/271/EEZ

~~Članak 8.~~

~~1. Države članice mogu, u iznimnim slučajevima, zbog tehničkih problema i za zemljopisno utvrđene skupine stanovništva, dostaviti poseban zahtjev Komisiji za dulji rok za usklađivanje s člankom 4.~~

~~2. U tom zahtjevu, za koji se moraju propisno navesti razlozi, moraju se navesti tehničke teškoće s kojima se susreću i predložiti program djelovanja s odgovarajućim vremenskim rasporedom za provedbu cilja ove Direktive. Taj raspored uključuje se u program za provedbu iz članka 17.~~

~~3. Prihvatiti se mogu samo tehnički razlozi i produljeni rok iz stavka 1. ne može se produljiti preko 31. prosinca 2005.~~

↓ 1137/2008 članak 1. i točka 4.2.
Priloga

~~4. Komisija pregledava zahtjev i poduzima potrebne mjere u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom predviđenim u članku 18. stavku 2.~~

↓ 91/271/EEZ

~~5. U izuzetnim okolnostima, kad se može dokazati da naprednije pročišćavanje ne bi donijelo nikakve koristi za okoliš, ispuštanje u manje osjetljiva područja otpadnih voda iz aglomeracija s više od 150 000 p.e. može se podvrići pročišćavanju utvrđenom u članku 6. za otpadne vode iz aglomeracija s između 10 000 i 150 000 p.e.~~

↓ 1137/2008 članak 1. i točka 4.2.
Priloga

~~U takvim okolnostima, države članice unaprijed dostavljaju Komisiji potrebnu dokumentaciju. Komisija pregledava navedeni slučaj i poduzima prikladne mjere u skladu s regulatornim postupkom predviđenim u članku 18. stavku 2.~~

↓ novo

Članak 9.

Proširena odgovornost proizvođača

1. Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale da su proizvođači koji na tržište stavljaju bilo koji od proizvoda navedenih u Prilogu III. obuhvaćeni proširenom odgovornošću proizvođača.

Takvim se mjerama osigurava da ti proizvođači pokrivaju:

- (a) pune troškove usklađivanja sa zahtjevima iz članka 8. uključujući troškove kvartarnog pročišćavanja komunalnih otpadnih voda radi uklanjanja mikroonečišćujućih tvari koji nastaju iz proizvoda koje stavljaju na tržište i njihovih ostataka, za praćenje mikroonečišćujućih tvari iz članka 21. stavka 1. točke (a); i
- (b) troškove prikupljanja i provjere podataka o proizvodima stavljenima na tržište; kao i
- (c) ostale troškove potrebne za izvršavanje proširene odgovornosti proizvođača.

2. Države članice izuzimaju proizvođače od proširene odgovornosti proizvođača iz stavka 1. ako mogu dokazati bilo što od sljedećeg:

- (a) količina proizvoda koju stavljaju na tržište manja je od dvije tone godišnje;
- (b) proizvodi koje stavljaju na tržište ne stvaraju mikroonečišćujuće tvari u otpadnim vodama na kraju njihova vijeka uporabe.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata radi utvrđivanja detaljnih kriterija za ujednačenu primjenu uvjeta utvrđenih u stavku 2. točki (b) na određene kategorije proizvoda. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 28. stavka 2.

4. Države članice osiguravaju da proizvođači iz stavka 1. kolektivno ispunjavaju svoju proširenu odgovornost proizvođača pridržavajući se propisa organizacije za odgovornost proizvođača.

Države članice osiguravaju:

- (a) da su proizvođači iz stavka 1. dužni jednom godišnje organizacijama za odgovornost proizvođača dostaviti sljedeće:

i. godišnje količine proizvoda navedenih u Prilogu III. koje stavljaju na tržište u okviru svoje profesionalne djelatnosti;

ii. informacije o razini opasnosti proizvoda iz točke i. u otpadnim vodama na kraju njihova vijeka uporabe;

iii. prema potrebi, popis proizvoda izuzetih u skladu sa stavkom 2.;

(b) da su proizvođači iz stavka 1. dužni financijski doprinijeti organizacijama za odgovornost proizvođača kako bi pokrili troškove koji proizlaze iz njihove proširene odgovornosti proizvođača;

(c) da se doprinos svakog proizvođača iz točke (b) utvrđuje na temelju količina i razine opasnosti u otpadnim vodama proizvoda koji se stavljaju na tržište;

(d) da se organizacije za odgovornost proizvođača podvrgavaju godišnjim neovisnim revizijama financijskog upravljanja, uključujući njihovu sposobnost pokrivanja troškova iz stavka 4., kvalitetu i primjerenost informacija prikupljenih u skladu s točkom (a) te primjerenost doprinosa prikupljenih u skladu s točkom (b).

5. Države članice osiguravaju:

(a) da su jasno definirane uloge i odgovornosti svih relevantnih sudionika, uključujući proizvođače iz stavka 1., organizacije za odgovornost proizvođača, privatne ili javne operatore uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i lokalna nadležna tijela;

(b) da su ciljevi gospodarenja komunalnim otpadnim vodama utvrđeni kako bi se poštovali zahtjevi i rokovi utvrđeni u članku 8. stavcima 1., 4. i 5. te svi drugi kvantitativni ili kvalitativni ciljevi koji se smatraju relevantnima za provedbu proširene odgovornosti proizvođača;

(c) da je uspostavljen sustav izvješćivanja za prikupljanje podataka o proizvodima iz stavka 1. koje su proizvođači stavili na tržište države članice i podataka o kvartarnom pročišćavanju otpadnih voda, kao i drugih podataka relevantnih za potrebe točke (b).

Članak 10.

Minimalni zahtjevi za organizacije za odgovornost proizvođača

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da svaka organizacija za odgovornost proizvođača osnovana na temelju članka 9. stavka 4.:

(a) ima jasno definiranu zemljopisnu pokrivenost koja je u skladu sa zahtjevima iz članka 8.;

(b) raspolaže potrebnim financijskim i organizacijskim resursima za ispunjavanje obveza proširene odgovornosti proizvođača;

(c) javnosti stavlja na raspolaganje informacije o:

i. vlasništvu i članstvu;

ii. financijskim doprinosima koje plaćaju proizvođači;

iii. aktivnostima koje provodi svake godine, uključujući jasne informacije o iskorištavanju financijskih sredstava.

2. Države članice uspostavljaju odgovarajući okvir za praćenje i provedbu kako bi osigurale da organizacije za odgovornost proizvođača ispunjavaju svoje obveze, da se njihova financijska sredstva pravilno upotrebljavaju i da svi subjekti obuhvaćeni proširenom

odgovornošću proizvođača dostavljaju pouzdane podatke nadležnim tijelima i, na zahtjev, organizacijama za odgovornost proizvođača.

3. Ako na državnom području države članice postoji više organizacija za odgovornost proizvođača, predmetna država članica za nadzor provedbe imenuje barem jedno tijelo neovisno o privatnim interesima ili to povjerava javnom tijelu.

4. Država članica osigurava da proizvođači s poslovnim nastanom na državnom području druge države članice koji stavljaju proizvode na njezino tržište:

(a) imenuju pravnu ili fizičku osobu s poslovnim nastanom na njezinu državnom području kao ovlaštenog predstavnika za potrebe ispunjavanja obveza proširene odgovornosti proizvođača na njezinu državnom području; ili

(b) poduzimaju mjere istovjetne točki (a).

5. Države članice osiguravaju redoviti dijalog među relevantnim dionicima uključenima u provedbu proširene odgovornosti proizvođača, uključujući proizvođače i distributere, organizacije za odgovornost proizvođača, privatne ili javne operatore uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, lokalna tijela i organizacije civilnog društva.

Članak 11.

Energetska neutralnost uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda

1. Države članice osiguravaju da se energetske preglede uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i sabirnih sustava provode svake četiri godine. Ti se pregledi provode u skladu s člankom 8. Direktive 2012/27/EU i uključuju utvrđivanje potencijala za troškovno učinkovitu uporabu ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, s posebnim naglaskom na utvrđivanju i iskorištavanju potencijala za proizvodnju bioplina uz istodobno smanjenje emisija metana. Prvi se pregledi provode:

(a) do 31. prosinca 2025. za uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji pročišćavaju opterećenje od 100 000 p.e. i više te za sabirne sustave priključene na njih;

(b) do 31. prosinca 2030. za uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji pročišćavaju opterećenje od 10 000 p.e. do 100 000 p.e. i za sabirne sustave priključene na njih.

2. Države članice osiguravaju da je ukupna godišnja energija iz obnovljivih izvora, kako je definirana u članku 2. stavku 1. Direktive (EU) 2018/2001, proizvedena na nacionalnoj razini u uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji pročišćavaju opterećenje od 10 000 p.e. i više ekvivalentna barem:

(a) 50 % ukupne godišnje energije koju takvi uređaji potroše do 31. prosinca 2030.;

(b) 75 % ukupne godišnje energije koju takvi uređaji potroše do 31. prosinca 2035.;

(c) 100 % ukupne godišnje energije koju takvi uređaji potroše do 31. prosinca 2040.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)
⇒ novo

Članak 12.9.

⊗ Prekogranična suradnja ⊗

1. Ako su vode u području nadležnosti države članice pod štetnim utjecajem ispuštanja komunalnih otpadnih voda iz druge države članice ⇒ ili treće zemlje ⇐, država članica čije vode su pod utjecajem ~~može obavijestiti~~ ⇒ obavješćuje ⇐ drugu državu članicu ⇒ ili treću zemlju ⇐ i Komisiju o bitnim činjenicama.

↓ novo

U slučaju slučajnog onečišćenja koje može znatno utjecati na nizvodna vodna tijela ta se obavijest upućuje odmah.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)
⇒ novo

Države članice na koje se to odnosi ~~će se organizirati, ako je potrebno s Komisijom, u sporazumnom djelovanju~~ ⇒ surađuju ⇐ kako bi utvrdile ta ispuštanja i mjere koje treba poduzeti na izvoru radi zaštite voda koje su pod utjecajem radi osiguranja usklađenosti s ~~odredbama~~ ovome Direktivome.

↓ novo

2. Države članice na koje se to odnosi obavješćuju Komisiju o svakoj suradnji iz stavka 1. Komisija sudjeluje u takvoj suradnji na zahtjev predmetnih država članica.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)
⇒ novo

Članak 13.10.

⊗ Lokalni klimatski uvjeti ⊗

Države članice ~~će osiguravajuti~~ da se uređaji za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda izgrađeni radi ispunjenja zahtjeva ⊗ iz ⊗ članaka ~~6.4., 7.5., 6 i 7~~ ⇒ 8. ⇐ konstruiraju, izgrade, vode i održavaju kako bi se osigurala dovoljna provedba u svim normalnim lokalnim klimatskim uvjetima. Pri konstruiranju uređaja, moraju se uzeti u obzir sezonske varijacije opterećenja.

Članak 14.11.

⊗ Ispuštanja otpadnih voda koje nisu iz kućanstava ⊗

1. Države članice osiguravaju da ~~do 31. prosinca 1993. ispuštanje~~ ⊗ ispuštanja ⊗ ~~industrijskih otpadnih voda~~ ⇒ otpadnih voda koje nisu iz kućanstava ⇐ u sabirne sustave i

uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda bude budu u skladu s prethodnim propisima i/ili posebnim ovlaštenjima nadležne institucije ili odgovarajućeg tijela.

↓ 1137/2008 članak 1. i točka 4.2.
Priloga

~~2. Propisi i/ili posebna ovlaštenja moraju biti u skladu sa zahtjevima propisanim u Prilogu I. dijelu C. Navedene zahtjeve može izmijeniti Komisija. Te se mjere, namijenjene izmjenama elemenata ove Direktive koji nisu ključni, donose u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 18. stavka 3.~~

↓ novo

Države članice osiguravaju da nadležno tijelo:

(a) prije izdavanja posebnih odobrenja provodi savjetovanja s operatorima sabirnih sustava i uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u koje se ispuštaju otpadne vode koje nisu iz kućanstava;

(b) omogućuje operatorima sabirnih sustava i uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji primaju ispuštanje otpadnih voda koje nisu iz kućanstava da na zahtjev dobiju uvid u posebna odobrenja izdana u njihovim područjima sliva.

2. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere, uključujući preispitivanje posebnog odobrenja, kako bi utvrdile, spriječile i u najvećoj mogućoj mjeri smanjile izvore onečišćenja u otpadnim vodama koje nisu iz kućanstava navedenima u stavku 1. ako dođe do bilo koje od sljedećih situacija:

(a) zabilježene su onečišćujuće tvari na ulazima i izlazima uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u okviru praćenja iz članka 21. stavka 3.;

(b) mulj nastao pročišćavanjem komunalnih otpadnih voda treba se upotrebljavati u skladu s Direktivom Vijeća 86/278/EEZ⁷⁴;

(c) pročišćene komunalne otpadne vode treba ponovno upotrijebiti u skladu s Uredbom (EU) 2020/741;

(d) prihvatne vode se upotrebljavaju za zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju kako je definirana u članku 2. točki 1. Direktive (EU) 2020/2184;

(e) onečišćenje otpadnih voda koje nisu iz kućanstava i ispuštaju se u sabirni sustav ili uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda predstavlja rizik za rad tog sustava ili uređaja.

3. Posebna odobrenja iz stavka 1. moraju ispunjavati zahtjeve utvrđene u Prilogu I. dijelu C. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s postupkom iz članka 27. radi izmjene Priloga I. dijela C radi njegove prilagodbe tehničkom i znanstvenom napretku u području zaštite okoliša.

⁷⁴ Direktiva Vijeća 86/278/EEZ od 12. lipnja 1986. o zaštiti okoliša, posebno tla, kod upotrebe mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u poljoprivredi (SL L 181, 4.7.1986., str. 6.).

↓ 1137/2008 stavak 1. točka 4.2.
Priloga (prilagođeno)
⇒ novo

~~43. Propisi i posebno~~ Posebna ~~ovlaštenje~~ odobrenja iz stavka 1. preispituju se i prema potrebi usklađuju ~~⇒ barem svakih šest godina~~ ~~u redovitim vremenskim razmacima.~~

Članak 15.12.

Ponovna uporaba vode i ispuštanje komunalnih otpadnih voda

~~1. Pročišćene otpadne vode ponovno će se koristiti kad god je moguće. Putovi odlaganja moraju biti takvi da se minimaliziraju štetni utjecaji na okoliš.~~

↓ novo

1. Države članice sustavno promiču ponovnu uporabu pročišćenih otpadnih voda iz svih uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda. Ako se pročišćene otpadne vode ponovno upotrebljavaju za poljoprivredno navodnjavanje, one moraju biti u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EU) 2020/741.

↓ 1137/2008 stavak 1. točka 4.2.
Priloga (prilagođeno)
⇒ novo

~~2. Nadležne institucije ili odgovarajuća tijela~~ Države članice ~~⇒ osiguravajuće~~ da odlaganje otpadnih voda ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda podliježe ~~prethodnim propisima i/ili posebnom ovlaštenju~~ odobrenju . Takvim se odobrenjem osigurava ispunjavanje zahtjeva utvrđenih u Prilogu I. dijelu B.

↓ 1137/2008 članak 1. i točka 4.2.
Priloga

~~3. Prethodni propisi i/ili posebna ovlaštenja za ispuštanje iz postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, doneseni na temelju stavka 2., za ispuštanja u slatke vode i estuarije u slučaju aglomeracija od 2 000 do 10 000 stanovnika, odnosno za sva ispuštanja u slučaju aglomeracija od 10 000 stanovnika sadrže uvjete za ispunjenje odgovarajućih zahtjeva iz Priloga I. dijela B. Navedene zahtjeve može izmijeniti Komisija. Te se mjere, namijenjene izmjenama elemenata ove Direktive koji nisu ključni, donose u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 18. stavka 3.~~

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)
⇒ novo

~~34. Propisi i/ili ovlaštenje~~ Posebna odobrenja iz stavka 2. preispituju se barem svakih šest godina i po potrebi usklađuju ~~u redovitim vremenskim razmacima.~~

Članak 16.13.

⊗ Biorazgradive otpadne vode koje nisu iz kućanstava ⊗

~~1. Države članice će osigurati da do 31. prosinca 2000. biorazgradive industrijske otpadne vode iz uređaja koja pripadaju u industrijske sektore navedene u Prilogu III. i koje ne ulaze u uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda prije ispuštanja u prihvatne vode, prije ispuštanja budu u skladu s uvjetima utvrđenima u prethodnim propisima i/ili posebnom ovlaštenju od strane nadležne institucije ili odgovarajućeg tijela, vezano uz sva ispuštanja iz postrojenja koja 4 000 p.e. ili više.~~

~~2. Do 31. prosinca 1993. nadležna institucija ili odgovarajuće tijelo svake države članice utvrdit će zahtjeve koji odgovaraju prirodi pojedine industrijske grane za ispuštanje tih otpadnih voda.~~

~~3. Komisija će provesti usporedbu zahtjeva država članica do 31. prosinca 1994. Objavit će rezultate u izvještaju i ako je potrebno dati odgovarajući prijedlog.~~

↓ novo

Države članice utvrđuju zahtjeve za ispuštanje biorazgradivih otpadnih voda koje nisu iz kućanstava koji su primjereni prirodi predmetne industrije i kojima se osigurava barem ista razina zaštite okoliša kao i zahtjevima utvrđenima u Prilogu I. dijelu B.

Zahtjevi navedeni u stavku 1. primjenjuju se samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) otpadne vode potječu iz uređaja koji pročišćavaju opterećenje od 4 000 p.e. i više, a pripadaju industrijskim sektorima navedenima u Prilogu IV. i u kojima se ne obavlja nijedna od aktivnosti navedenih u Prilogu I. Direktivi 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁷⁵;
- (b) otpadne vode ne ulaze u uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda prije ispuštanja u prihvatne vode („izravno ispuštanje”).

Članak 17.

Nadzor komunalnih otpadnih voda

1. Države članice prate prisutnost sljedećih parametara javnog zdravlja u komunalnim otpadnim vodama:

- (a) virusa SARS-CoV-2 i njegove varijante;
- (b) virusa dječje paralize;
- (c) virusa gripe;
- (d) novih patogena;
- (e) kontaminanata koji predstavljaju sve veću opasnost;
- (f) svih drugih parametara javnog zdravlja koje nacionalna nadležna tijela smatraju relevantnima.

⁷⁵ Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

2. Države članice za potrebe stavka 1. uspostavljaju nacionalni sustav za trajnu suradnju i koordinaciju tijela nadležnih za javno zdravlje i tijela nadležnih za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u odnosu na:

- (a) utvrđivanje drugih parametara javnog zdravlja osim onih iz stavka 1. koje treba pratiti u komunalnim otpadnim vodama;
- (b) određivanje lokacije i učestalosti uzorkovanja i analize komunalnih otpadnih voda za svaki parametar javnog zdravlja utvrđen u skladu sa stavkom 1., uzimajući u obzir dostupne zdravstvene podatke i potrebe u pogledu podataka o javnom zdravlju i, prema potrebi, lokalne epidemiološke situacije;
- (c) organiziranje odgovarajućeg i pravodobnog priopćavanja rezultata praćenja tijelima nadležnim za javno zdravlje i platformama Unije, ako su takve platforme dostupne.

3. Ako tijelo nadležno za javno zdravlje u državi članici proglasi izvanredno javnozdravstveno stanje zbog virusa SARS-CoV-2, prisutnost virusa SARS-CoV-2 i njegovih varijanti prati se u komunalnim otpadnim vodama za barem 70 % nacionalne populacije, a najmanje jedan uzorak tjedno uzima se za aglomeracije s p.e. od 100 000 i više. To se praćenje nastavlja sve dok to nadležno tijelo ne proglasi da je završilo izvanredno javnozdravstveno stanje zbog virusa SARS-CoV-2.

Kako bi utvrdilo je li došlo do izvanrednog javnozdravstvenog stanja, nadležno tijelo uzima u obzir procjene Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti, odluke Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) donesene u skladu s međunarodnim zdravstvenim propisima i odlukama Komisije donesenima na temelju članka 23. stavka 1. Uredbe.../... Europskog parlamenta i Vijeća⁷⁶.

4. Za aglomeracije s p.e. od 100 000 i više države članice do 1. siječnja 2025. osiguravaju praćenje antimikrobne rezistencije barem dvaput godišnje na ulazima i izlazima iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i, prema potrebi, u sabirnim sustavima.

Komisija donosi provedbene akte u skladu s postupkom iz članka 28. kako bi osigurala ujednačenu primjenu ove Direktive utvrđivanjem usklađene metodologije za mjerenje antimikrobne rezistencije u komunalnim otpadnim vodama.

5. Rezultati praćenja iz ovog članka dostavljaju se u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkom (g).

Članak 18.

Procjena i kontrola rizika

1. Države članice do [Ured za publikacije: unijeti datum = posljednji dan druge godine nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] utvrđuju rizike za okoliš i zdravlje ljudi uzrokovane ispuštanjem komunalnih otpadnih voda te barem one povezane sa sljedećim:

- (a) kvalitetom vodnog tijela koje se upotrebljava za zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju kako je definirana u članku 2. točki 1. Direktive (EU) 2020/2184;
- (b) kvalitetom vode za kupanje obuhvaćene područjem primjene Direktive 2006/7/EZ;
- (c) dobrim ekološkim stanjem vodnog tijela kako je definirano u članku 2. točki 22. Direktive 2000/60/EZ;

⁷⁶ + Ured za publikacije: unijeti u tekst broj Uredbe iz dokumenta PE-CONS 40/22 (2020/0322(COD)), a u bilješku broj, datum, naslov i upućivanje na SL za tu uredbu.

(d) kvalitetom vodnog tijela u kojem se obavljaju aktivnosti akvakulture kako su definirane u članku 4. točki 25. Uredbe (EU) br. 1380/2013.

2. Ako su utvrđeni rizici u skladu sa stavkom 1., države članice donose odgovarajuće mjere za njihovo rješavanje, koje prema potrebi uključuju sljedeće mjere:

(a) uspostavljanje sabirnih sustava u skladu s člankom 3. za aglomeracije s p.e. manjim od 1 000;

(b) primjenu sekundarnog pročišćavanja u skladu s člankom 6. na ispuštanja komunalnih otpadnih voda iz aglomeracija s p.e. manjim od 1 000;

(c) primjenu tercijarnog pročišćavanja u skladu s člankom 7. na ispuštanja komunalnih otpadnih voda iz aglomeracija s p.e. manjim od 10 000;

(d) primjenu kvartarnog pročišćavanja u skladu s člankom 8. na ispuštanja komunalnih otpadnih voda iz aglomeracija s p.e. manjim od 10 000;

(e) uspostavljanjem integriranih planova upravljanja komunalnim otpadnim vodama u skladu s člankom 5. za aglomeracije s p.e. manjim od 10 000 i donošenjem mjera iz Priloga V.;

(f) primjenom strožih zahtjeva za pročišćavanje prikupljenih komunalnih otpadnih voda od zahtjeva utvrđenih u Prilogu I. dijelu B.

3. Utvrđivanje rizika u skladu sa stavkom 1. ovog članka preispituje se svakih pet godina. Sažetak utvrđenih rizika zajedno s opisom mjera donesenih u skladu sa stavkom 2. ovog članka uključuje se u nacionalne programe provedbe iz članka 23. i dostavlja Komisiji na zahtjev.

Članak 19.

Pristup sanitarnim uvjetima

Države članice poduzimaju sve potrebne mjere za poboljšanje sanitarnih uvjeta za sve, posebno za ranjive i marginalizirane skupine.

U tu svrhu države članice do 31. prosinca 2027.:

(a) identificiraju kategorije osoba bez pristupa ili s ograničenim pristupom sanitarnim objektima, uključujući ranjive i marginalizirane skupine, te navode razloge za taj nedostatak pristupa;

(b) procjenjuju mogućnosti za poboljšanje pristupa sanitarnim objektima za kategorije osoba iz točke (a);

(c) za sve aglomeracije s p.e. od 10 000 i više potiču uspostavu dovoljnog broja sanitarnih objekata u javnim prostorima koji su besplatno i, posebno za žene, sigurno dostupni.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)

Članak ~~20.14~~

☒ Mulj ☒

~~1. Mulj nastao pročišćavanjem otpadnih voda ponovno će se koristiti kad god je moguće. Putovi odlaganja moraju biti takvi da se minimaliziraju štetni utjecaji na okoliš.~~

~~2. Nadležne institucije ili odgovarajuća tijela osigurat će da prije 31. prosinca 1998. odlaganje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda podliježe općim pravilima ili registraciji ili ovlaštenju.~~

~~3. Države članice će osigurati da do 31. prosinca 1998. odlaganje mulja u površinske vode izbacivanjem iz brodova, ispuštanjem iz cjevovoda ili drugim načinima postupno prestane.~~

~~4. Do ukidanja načina odlaganja navedenih u stavku 3., države članice će osigurati da se ukupna količina toksičnih, trajnih ili bionakupljajućih materijala u mulju koji se odlaže u površinske vode odobri za odlaganje i postupno smanjuje.~~

↓ novo

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su postupci gospodarenja muljem u skladu s hijerarhijom otpada predviđenom u članku 4. Direktive 2008/98/EZ. Takvim se postupcima moraju u najvećoj mogućoj mjeri povećati prevencija, ponovna uporaba i recikliranje resursa te na najmanju moguću mjeru svesti štetni utjecaji na okoliš.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s postupkom iz članka 27. radi dopune ove Direktive utvrđivanjem minimalnih stopa ponovne uporabe i recikliranja fosfora i dušika iz mulja kako bi se uzele u obzir dostupne tehnologije za uporabu fosfora i dušika u mulju.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)

⇒ novo

Članak 21.15.

☒ Praćenje ☒

1. ☒ Države članice osiguravaju da ☒ ~~N~~nadležne institucije ~~ili odgovarajuća tijela~~ prate:

(a) ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda radi provjere pridržavanja zahtjeva iz Priloga I. dijela B u skladu s ~~kontrolnim postupcima~~ ⇒ metodama za praćenje i procjenu rezultata ☒ utvrđenima u Prilogu I. dijelu D, ⇒ ; to praćenje uključuje opterećenja i koncentracije parametara navedenih u Prilogu I. dijelu B.; ☒

(b) količine, i sastav ⇒ i odredište ☒ mulja ~~koji se odlaže u površinske vode.~~

↓ novo

(c) odredište pročišćenih komunalnih otpadnih voda, uključujući udio ponovno upotrijebljene vode;

(d) proizvedene stakleničke plinove i energiju koja se upotrebljava i proizvodi u uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda za p.e. veći od 10 000.

↓ 91/271/EEZ

~~2. Nadležne institucije ili odgovarajuća tijela prate vode koje se ispuštaju iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i usmjeravaju ispuštanja opisana u članku 13. u slučajevima kad se može očekivati da će prihvatni okoliš biti pod značajnim utjecajem.~~

~~3. U slučaju ispuštanja koje je u skladu s odredbama članka 6. i u slučaju odlaganja u površinske vode, države članice prate i provode sve druge bitne studije radi provjere da ispuštanje ili odlaganje nema štetan utjecaj na okoliš.~~

~~4. Podaci koje prikupljaju nadležne institucije ili odgovarajuća tijela u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. zadržat će se u državi članici i dati na raspolaganje Komisiji u roku od šest mjeseci od primitka zahtjeva.~~

↓ 1137/2008 članak 1. i točka 4.2.
Priloga

~~5. Komisija može propisati smjernice za nadzor iz stavaka 1., 2. i 3. u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom predviđenim u članku 18. stavku 2.~~

↓ novo

2. Za sve aglomeracije s p.e. od 10 000 i više, države članice osiguravaju da nadležna tijela prate koncentraciju i opterećenja onečišćujućih tvari nastalih prelijevanjem oborinskih voda i gradskim površinskim otjecanjem u vodna tijela.

3. Za sve aglomeracije s p.e. većim od 10 000, države članice na ulazima i izlazima uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda prate koncentraciju i opterećenja u komunalnim otpadnim vodama za sljedeće elemente:

(a) onečišćujuće tvari navedene u:

i. prilogima VIII. i X. Direktivi 2000/60/EZ, Prilogu Direktivi 2008/105/EZ, Prilogu I. Direktivi 2006/118/EZ i Prilogu II. dijelu B Direktivi 2006/118/EZ;

ii. Prilogu Odluci br. 2455/2001/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁷⁷;

iii. Prilogu II. Uredbi (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁷⁸;

iv. prilogima I. i II. Direktivi 86/278/EEZ.

(b) parametre navedene u Prilogu III. dijelu B Direktivi (EU) 2020/2184 ako se komunalne otpadne vode ispuštaju u području sliva iz članka 8. te direktive;

(c) prisutnost mikroplastike.

Za sve aglomeracije s p.e. većim od 10 000 države članice prate prisutnost mikroplastike u mulju.

⁷⁷ Odluka br. 2455/2001/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2001. o popisu prioriternih tvari u području vodne politike i o izmjeni Direktive 2000/60/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 331, 15.12.2001., str. 1.).

⁷⁸ Uredba (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o osnivanju Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari i o izmjeni direktiva Vijeća 91/689/EEZ i 96/61/EZ (Tekst značajan za EGP), SL L 33, 4.2.2006., str. 1.).

Učestalost praćenja iz prvog i drugog podstavka je sljedeća:

- (a) barem dva uzorka godišnje s najviše šest mjeseci između uzimanja uzoraka za aglomeracije s p.e. od 100 000 i više;
- (b) barem jedan uzorak svake dvije godine za aglomeracije s p.e. od 10 000 do 100 000.

Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata u skladu s postupkom iz članka 28. kako bi osigurala ujednačenu primjenu ove Direktive utvrđivanjem metodologije za mjerenje mikroplastike u komunalnim otpadnim vodama i mulju.

↓ 91/271/EEZ

~~Članak 16.~~

~~Bez utjecaja na primjenu odredaba Direktive Vijeća 90/313/EEZ od 7. lipnja 1990. o slobodi pristupa informacijama o okolišu⁷⁹, države članice osiguravaju da svake dvije godine odgovarajuće institucije ili tijela objavljuju izvještaje o stanju odlaganja komunalnih otpadnih voda i mulja na njihovim područjima. Te izvještaje države članice prenose Komisiji čim ih objave.~~

↓ novo

Članak 22.

Informacije o praćenju provedbe

1. Države članice uz pomoć Europske agencije za okoliš (EEA):

- (a) do 31. prosinca 2025. uspostavljaju skup podataka koji sadržava informacije prikupljene u skladu s člankom 21., uključujući informacije o parametrima iz članka 21. stavka 1. točke (a) i rezultate ispitivanja s obzirom na kriterije za usklađenost uzoraka u skladu s vrijednostima parametara utvrđene u u Prilogu I. dijelu D. te zatim taj skup podataka ažuriraju svake godine;
- (b) do 31. prosinca 2025. uspostavljaju skup podataka u kojem se navodi postotak komunalnih otpadnih voda koje se prikupljaju i pročišćavaju u skladu s člankom 3. te zatim taj skup podataka ažuriraju svake godine;
- (c) do 31. prosinca 2025. uspostavljaju skup podataka koji sadržava informacije o mjerama poduzetima za provedbu članka 4. stavka 4. i o postotku opterećenja komunalnih otpadnih voda iz aglomeracija s p.e. većim od 2 000 koji se pročišćava u pojedinačnim sustavima te zatim taj skup podataka ažuriraju svake godine;
- (d) do 31. prosinca 2025. uspostavljaju skup podataka koji sadržava informacije o broju prikupljenih uzoraka i broju uzoraka uzetih u skladu s Prilogom I. dijelom D koji nisu u skladu s parametarskim vrijednostima;
- (e) do 31. prosinca 2025. uspostavljaju skup podataka koji sadržava informacije o emisijama stakleničkih plinova s raščlambom po različitim plinovima i o ukupnoj potrošenoj energiji i energiji iz obnovljivih izvora koju je proizveo svaki uređaj za

⁷⁹

~~SL L 158, 23.6.1990., str. 56.~~

pročišćavanje komunalnih otpadnih voda s p.e. od 10 000 i više, kao i izračun postotka ostvarenja ciljeva iz članka 11. stavka 2. te zatim taj skup podataka ažuriraju svake godine;

(f) do 31. prosinca 2025. uspostavljaju skup podataka koji sadržava informacije o mjerama poduzetima u skladu s točkom 3. Priloga V. te zatim taj skup podataka ažuriraju svake godine;

(g) do 31. prosinca 2025. uspostavljaju skup podataka koji sadržava rezultate praćenja iz članka 17. stavaka 1. i 4. te zatim taj skup podataka ažuriraju svake godine;

(h) do 31. prosinca 2025. uspostavljaju skup podataka koji sadržava popis područja osjetljivih na eutrofikaciju u skladu s člankom 7. stavkom 2. te zatim taj skup podataka ažuriraju svakih pet godina;

(i) do 31. prosinca 2030. uspostavljaju skup podataka koji sadržava popis područja u kojima koncentracija ili akumulacija mikroonečišćujućih tvari predstavlja rizik za zdravlje ljudi ili okoliš u skladu s člankom 8. stavkom 2. te zatim taj skup podataka ažuriraju svakih pet godina;

(j) do 12. siječnja 2029. uspostavljaju skup podataka koji sadržava informacije o mjerama poduzetima za poboljšanje pristupa sanitarnim uvjetima u skladu s člankom 19., uključujući informacije o udjelu stanovništva koje ima pristup sanitarnim objektima te zatim taj skup podataka ažuriraju svakih šest godina.

2. Države članice osiguravaju da Komisija i EEA imaju stalan pristup skupovima podataka iz stavka 1.

3. Informacije koje države članice dostavljaju u skladu s člankom 5. Uredbe (EZ) br. 166/2006 uzimaju se u obzir za izvješćivanje koje se zahtijeva na temelju ovog članka.

Kad je riječ o informacijama iz stavka 1., EEA omogućuje javnosti pristup relevantnim podacima putem Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari uspostavljenog na temelju Uredbe (EZ) br. 166/2006.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata kojima se utvrđuje format informacija koje treba dostaviti u skladu sa stavkom 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 28. stavka 2.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)
⇒ novo

Članak ~~23.17~~

☒ Nacionalni program provedbe ☒

1. Države članice ⇒ do [Ured za publikacije: unijeti datum = posljednji dan 23. mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive], ← ~~će do 31. prosinca 1993. utvrđuju~~ ☒ nacionalni program provedbe ☒ ~~program za primjenu~~ ove Direktive.

↓ novo

Ti programi moraju uključivati:

a) procjenu razine provedbe članaka od 3. do 8.;

b) utvrđivanje i planiranje ulaganja potrebnih za provedbu ove Direktive za svaku aglomeraciju, uključujući okvirnu financijsku procjenu i određivanje prioriteta tih ulaganja s obzirom na veličinu aglomeracije i utjecaj nepročišćenih komunalnih otpadnih voda na okoliš;

c) procjenu ulaganja potrebnih za obnovu postojeće infrastrukture za komunalne otpadne vode, uključujući sabirne sustave, na temelju njihove starosti i trajanja razdoblja amortizacije;

d) utvrđivanje ili barem naznaku potencijalnih izvora javnog financiranja, ako je to potrebno kako bi se dopunile korisničke naknade.

↓ 2013/64/EU članak 1. stavak 5.
točka (a) (prilagođeno)

~~Odstupajući od prvog podstavka, Francuska s obzirom na Mayotte uspostavlja program za provedbu ove Direktive do 30. lipnja 2014.~~

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)

~~2. Države članice će do 30. lipnja 1994. dati Komisiji podatke o programu.~~

↓ 2013/64/EU članak 1. stavak 5.
točka (b) (prilagođeno)

~~Odstupajući od prvog podstavka, Francuska s obzirom na Mayotte Komisiji dostavlja informacije o programu do 31. prosinca 2014.~~

↓ novo

2. Do ...[Ured za publikacije: unijeti datum = posljednji dan 35. mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] države članice Komisiji podnose svoje nacionalne programe provedbe, osim ako na temelju rezultata praćenja iz članka 21. dokažu da su u skladu s člancima od 3. do 8.

↓ 91/271/EEZ

~~3. Prema potrebi, države članice će svake dvije godine do 30. lipnja dostaviti Komisiji ažurirane podatke iz stavka 2.~~

↓ novo

3. Države članice ažuriraju svoje nacionalne programe provedbe barem svakih pet godina. Dostavljaju ih Komisiji do 31. prosinca, osim ako mogu dokazati da su u skladu s člancima od 3. do 8.

↓ 1137/2008 članak 1. i točka 4.2.
Priloga

~~4. Komisija utvrđuje, u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom predviđenim u članku 18. stavku 2., metode i obrasce koje je potrebno donijeti za potrebe izvještavanja o nacionalnim programima. Sve izmjene navedenih mjera i oblika donose se u skladu s tim postupkom.~~

↓ novo

4. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata kojima se utvrđuju metode i formati za podnošenje nacionalnih provedbenih programa. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 28. stavka 2.

↓ 91/271/EEZ

~~5. Komisija će svake dvije godine preispitati i procijeniti primljene podatke u skladu s gornjim stavcima 2. i 3. i objaviti izvještaj o tome.~~

↓ novo

Članak 24.

Informiranje javnosti

1. Države članice dužne su se pobrinuti da su primjerene i ažurirane informacije o prikupljanju i pročišćavanju komunalnih otpadnih voda u svakoj aglomeraciji dostupne javnosti na internetu i na način prilagođen korisnicima. Te informacije uključuju barem podatke navedene u Prilogu VI.

Informacije iz stavka 1. na obrazložen zahtjev pružaju se i drugim sredstvima.

2. Države članice ujedno su se dužne pobrinuti da sve osobe povezane sa sabirnim sustavima redovito i barem jednom godišnje u najprimjerenijem obliku, među ostalim na računu ili putem pametnih aplikacija, a da to ne moraju zatražiti, dobivaju sljedeće informacije:

(a) informacije o usklađenosti prikupljanja i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda s člancima 3., 4., 6., 7. i 8., uključujući usporedbu stvarnih ispuštanja onečišćujućih tvari u prihvatne vode s graničnim vrijednostima utvrđenima u tablicama 1., 2. i 3. Priloga I.;

(b) količinu ili procijenjenu količinu prikupljenih i pročišćenih komunalnih otpadnih voda po godini ili obračunskom razdoblju za kućanstvo ili povezani subjekt izraženu u kubičnim metrima, zajedno s godišnjim kretanjima i cijenom prikupljanja i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda za kućanstvo (trošak po litri i kubičnom metru);

(c) usporedbu godišnje količine prikupljenih i pročišćenih komunalnih otpadnih voda za kućanstvo i naznaku prosječne količine po kućanstvu u predmetnoj aglomeraciji;

(d) poveznicu na internetski sadržaj iz stavka 1.

3. Komisija može donijeti delegirane akte u skladu s postupkom utvrđenim u članku 27. radi izmjene stavka 2. i Priloga VI. ažuriranjem informacija koje treba pružiti javnosti na internetu

i osobama povezanim sa sustavima za prikupljanje kako bi se ti zahtjevi prilagodili tehničkom napretku i dostupnosti podataka u tom području.

4. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se određuju format i metode predstavljanja informacija koje treba dostaviti u skladu sa stavcima 1. i 2. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 28. stavka 2.

Članak 25.

Pristup pravosuđu

1. Države članice osiguravaju da, u skladu s predmetnim nacionalnim pravim sustavom, pripadnici zainteresirane javnosti imaju pristup postupku preispitivanja pred sudom ili drugim zakonski utemeljenim neovisnim i nepristranim tijelom kako bi osporili materijalnu ili postupovnu zakonitost odluke, postupka ili propusta podložno člancima 6., 7. ili 8. ove Direktive ako je ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:

(a) dovoljno su zainteresirani;

(b) mogu dokazati povredu prava, ako upravno postupovno pravo države članice to zahtijeva kao preduvjet.

Postupak preispitivanja mora biti pošten, pravičan i pravodoban i ne smije biti preskup te mora osiguravati odgovarajuće i djelotvorne mehanizme pravne zaštite, uključujući prema potrebi mjere zabrane.

2. Države članice određuju u kojoj se fazi odluke, postupci ili propusti iz stavka 1. mogu osporavati.

Članak 26.

Naknada štete

1. Države članice osiguravaju da, ako je šteta za zdravlje ljudi nastala kao posljedica povrede nacionalnih mjera donesenih u skladu s ovom Direktivom, oštećeni pojedinci imaju pravo zatražiti i dobiti naknadu za tu štetu od relevantnih fizičkih ili pravnih osoba i, prema potrebi, od relevantnih nadležnih tijela odgovornih za povredu.

2. Države članice osiguravaju da, kao dio zainteresirane javnosti, nevladine organizacije koje promiču zaštitu zdravlja ljudi ili okoliša i koje ispunjavaju sve zahtjeve prema nacionalnom pravu mogu zastupati oštećene pojedince i pokretati kolektivne tužbe za naknadu štete. Države članice osiguravaju da oštećeni pojedinci i nevladine organizacije iz ovog stavka ne mogu dvaput podnijeti zahtjev u vezi s povredom koja je dovela do štete.

3. Države članice osiguravaju da se nacionalna pravila i postupci koji se odnose na zahtjeve za naknadu štete oblikuju i primjenjuju tako da ne onemogućuju niti pretjerano otežavaju ostvarivanje prava na naknadu štete prouzročene povredom u skladu sa stavkom 1.

4. U slučaju zahtjeva za naknadu štete u skladu sa stavkom 1. koji je potkrijepljen dokazima na temelju kojih se može pretpostaviti uzročno-posljedična veza između štete i povrede, države članice osiguravaju da je osoba odgovorna za povredu dužna dokazati da povreda nije prouzročila štetu niti joj pridonijela.

5. Države članice osiguravaju da rokovi zastare za pokretanje postupaka za naknadu štete iz stavka 1. nisu kraći od pet godina. Takvi rokovi ne počinju teći prije nego je povreda prestala i prije nego osoba koja traži naknadu uvidi da je pretrpjela štetu zbog povrede u skladu sa stavkom 1.

Članak 27.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 4. stavka 3., članka 6. stavka 3., članka 7. stavka 4., članka 8. stavka 5., članka 14. stavka 3., članka 20. stavka 2. i članka 24. stavka 3. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od [Ured za publikacije, unijeti datum = datum stupanja na snagu ove Direktive]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Delegiranje ovlasti iz članka 4. stavka 3., članka 6. stavka 3., članka 7. stavka 4., članka 8. stavka 5., članka 14. stavka 3., članka 20. stavka 2. i članka 24. stavka 3. u svakom trenutku mogu opozvati Europski parlament ili Vijeće. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 4. stavka 3., članka 6. stavka 3., članka 7. stavka 4., članka 8. stavka 5., članka 14. stavka 3., članka 20. stavka 2. i članka 24. stavka 3. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

↓ 1882/2003 članak 3. i Prilog III.
točka 21. (prilagođeno)

Članak 28. ~~18.~~

⊗ Odbor ⊗

1. Komisiji pomaže Odbor ⊗ za prilagodbu znanstvenom i tehničkom napretku i provedbu Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda ⊗ .

↓ 1137/2008 članak 1. i točka 4.2.
Priloga

~~2. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članci 5 i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe članka 8. te Odluke.~~

~~Razdoblje utvrđeno člankom 5. stavkom 6. Odluke 1999/468/EZ je tri mjeseca.~~

~~3. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članak 5. a stavci 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe članka 8. te Odluke.~~

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 29.

Sankcije

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Prema potrebi uključuju novčane kazne razmjerne prometu pravne osobe ili dohotku fizičke osobe koja je počinila kršenje, uzimajući u obzir posebnosti malih i srednjih poduzeća.

2. Države članice osiguravaju da se sankcijama utvrđenima na temelju ovog članka, prema potrebi, na odgovarajući način uzima u obzir sljedeće:

(a) vrsta, ozbiljnost i razmjer povrede;

(b) je li povreda namjerna ili nenamjerna;

(c) stanovništvo ili okoliš zahvaćeni povredom, imajući na umu utjecaj povrede na cilj postizanja visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša.

3. Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o tim pravilima i mjerama iz stavka 1. te o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 30.

Evaluacija

1. Komisija do 31. prosinca 2030. i do 31. prosinca 2040. provodi evaluaciju ove Direktive na temelju sljedećih elemenata:

(a) iskustva stečenog u provedbi ove Direktive;

(b) skupova podataka iz članka 22. stavka 1.;

(c) relevantnih znanstvenih, analitičkih i epidemioloških podataka, uključujući rezultate istraživačkih projekata koje financira Unija;

(d) preporuka SZO-a, ako postoje;

(e) analize moguće potrebe za prilagodbom popisa proizvoda obuhvaćenih proširenom odgovornošću proizvođača u odnosu na razvoj raspona proizvoda stavljenih na tržište, poboljšanog znanja o prisutnosti mikroonečišćujućih tvari u otpadnim vodama i njihovim učincima na javno zdravlje i okoliš te podataka koji proizlaze iz novih obveza praćenja mikroonečišćujućih tvari u ulazima i izlazima u uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda.

Komisija dostavlja izvješće o glavnim zaključcima evaluacije iz prvog podstavka Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija.

2. Države članice Komisiji dostavljaju sve potrebne informacije za izradu izvješća iz stavka 1. drugog podstavka.

Članak 31.

Preispitivanje

Komisija svakih pet godina Europskom parlamentu i Vijeću predstavlja izvješće o provedbi ove Direktive zajedno s, ovisno o procjeni Komisije, odgovarajućim zakonskim prijedlozima.

Članak 32.

Stavljanje izvan snage i prijelazne odredbe

1. Direktiva 91/271/EZ, kako je izmijenjena aktima navedenima u dijelu A Priloga VII. ovoj Direktivi, stavlja se izvan snage s učinkom od [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan dan 24. mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo direktiva navedenih u dijelu B Priloga VII. ovoj Direktivi.

↓ novo

2. Članak 3. stavak 1. i članak 6. stavak 1. primjenjuju se od 31. prosinca 2027. za Mayotte.

3. Članak 5. Direktive Vijeća 91/271/EZ nastavlja se primjenjivati do 31. prosinca 2035. za ispuštanja komunalnih otpadnih voda koja se pročišćavaju u uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koji pročišćavaju opterećenje od 100 000 p.e. i više i koji do 31. prosinca 2030. ne moraju ispunjavati zahtjeve iz članka 7. stavka 1.

Članak 5. Direktive Vijeća 91/271/EZ nastavlja se primjenjivati do 31. prosinca 2040. za ispuštanja komunalnih otpadnih voda iz aglomeracija s p.e. od 10 000 do 100 000 koje do 31. prosinca 2035. ne moraju ispunjavati zahtjeve iz članka 7. stavka 3.

4. Upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga VIII.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)

⇒ novo

Članak ~~33.19~~

☒ Prenosnje ☒

1. Države članice donose potrebne zakone i druge propise kako bi se uskladili s ☒ člancima [...] i prilogima [...] [upućivanje na članke i priloge koji su znatno izmijenjeni u odnosu na direktive stavljene izvan snage] do [Ured za publikacije: unijeti datum = posljednji dan 23. mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] ☒ ~~odredbama ove Direktive do 30. lipnja 1993. One će o tome odmah obavijestiti Komisiju~~ ☒ odmah dostavljaju tekst tih odredaba ☒.

~~22.~~ Kada države članice ~~donesu~~ donose te mjere iz stavka 1., te će mjere prilikom njihove službene objave ~~sadržavati uputu~~ , one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili ~~će se uz njih navesti takva uputa~~ se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljenu izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. ~~Načine tog upućivanja predviđet će~~ Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave .

~~23.~~ Države članice ~~će~~ Komisiji dostavljaju ~~iti~~ tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje ~~usvoje~~ donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 34.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članci [...] i prilozi [...] [upućivanje na članke i priloge koji su **nepromijenjeni** u usporedbi s Direktivom stavljenom izvan snage] primjenjuju se od [...] [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan dan 24. mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive].

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)

Članak ~~35.20.~~

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik

Bruxelles, 26.10.2022.
COM(2022) 541 final

ANNEXES 1 to 8

PRILOZI

Prijedlogu

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (preinaka)

{SEC(2022) 541 final} - {SWD(2022) 541 final} - {SWD(2022) 544 final}

PRILOG 1.

ZAHTJEVI ZA KOMUNALNE OTPADNE VODE

A. *SABIRNI SUSTAVI*¹

Sabirni sustavi moraju ispunjavati zahtjeve pročišćavanja otpadnih voda.

Konstrukcija, izgradnja i održavanje sabirnih sustava mora se provoditi u skladu s najboljim tehničkim spoznajama bez uzrokovanja prekomjernih troškova, osobito u pogledu ~~glave~~:

- zapremine i svojstava komunalnih otpadnih voda,
- sprečavanja istjecanja,
- ograničenja onečišćenja prihvatnih voda zbog prelijevanja ~~u slučaju oluja~~
 oborinskih voda .

B. *ISPUŠTANJE IZ UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE KOMUNALNIH OTPADNIH VODA U PRIHVATNE VODE*²

1. Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda moraju se osmisлити ili modificirati tako da se prije ispuštanja u prihvatne vode mogu dobiti ogleđni uzorci ulaznih otpadnih voda ili pročišćene vode koja otječe.

2. Ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda podvrgnutih pročišćavanju u skladu s člancima ~~6.4. i 7.5.~~ ⇒ i 8. ⇐ moraju ispunjavati zahtjeve utvrđene u tablici 1.

3. Ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda iz članka 7. stavaka 1. i 3. te članka 8. u skladu s tim člancima ~~u osjetljiva područja koja podliježu eutrofikaciji navedena u Prilogu II. dijelu A točki (a)~~ moraju uz zahtjeve iz točke 2. ~~osim toga~~ ispunjavati i zahtjeve prikazane u tablici 2. ovog Priloga.

4. Ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda iz članka 8. stavka 1. uvrštena na popis iz članka 8. stavka 2., osim zahtjeva iz točaka 2. i 3., moraju ispunjavati i zahtjeve iz tablice 3.

¹ ~~Uzimajući u obzir da u praksi nije moguće izgraditi sabirne sustave i uređaje za pročišćavanje na način da se sve otpadne vode mogu pročišćavati u situacijama poput neuobičajeno obilnih kiša, države članice će odlučiti o mjerama za ograničenje onečišćenja iz prelijeva zbog oluja. Te se mjere mogu temeljiti na brzini razrjeđivanja ili kapacitetu u odnosu na protok tijekom suhog vremena ili se može utvrditi određeni prihvatljivi broj prelijeva kroz godinu.~~

² ~~Uzimajući u obzir da u praksi nije moguće izgraditi sabirne sustave i uređaje za pročišćavanje na način da se sve otpadne vode mogu pročišćavati u situacijama poput neuobičajeno obilnih kiša, države članice će odlučiti o mjerama za ograničenje onečišćenja iz prelijeva zbog oluja. Te se mjere mogu temeljiti na brzini razrjeđivanja ili kapacitetu u odnosu na protok tijekom suhog vremena ili se može utvrditi određeni prihvatljivi broj prelijeva kroz godinu.~~

5. Odobrenja za ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u kojima se upotrebljava plastični supstrat uključuju obvezu trajnog praćenja i sprečavanja svih nenamjernih ispuštanja supstrata u okoliš.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)
⇒ novo

64. Stroži zahtjevi od onih prikazanih utvrđenih u tablicama 1. i/ili tablici 2. i 3. primjenjuju se kada je potrebno osigurati da prihvatne vode zadovoljavaju ispunjavaju zahtjeve utvrđene u direktivama 2000/60/EZ, 2008/56/EZ, 2008/105/EZ i 2006/7/EZ sve druge bitne Direktive.

75. Točke ispuštanja komunalnih otpadnih voda će se izabrati, ako je ikako moguće, tako da se minimaliziraju učinci na prihvatne vode.

C. POSEBNA ODOBRENJA ZA ISPUŠTANJE OTPADNIH VODA KOJE NISU IZ KUĆANSTAVA
 ~~INDUSTRIJSKE OTPADNE VODE~~

~~Industrijske otpadne vode koje ulaze u sabirne sustave i uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda podliježu onakvom prethodnom pročišćavanju kakvo je potrebno da bi se:~~

~~zaštitilo zdravlje radnika koji rade u sabirnim sustavima i uređajima za pročišćavanje;~~

~~osiguralo da se ne oštete sabirni sustavi, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda i s njima povezana oprema;~~

~~osiguralo da se ne ometa rad uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i obradu mulja;~~

~~osiguralo da ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje ne utječu štetno na okoliš ili sprečavaju da prihvatne vode zadovoljavaju druge direktive Zajednice;~~

~~osiguralo da se mulj može sigurno odlagati na ekološki prihvatljiv način.~~

↓ novo

1. Posebnim odobrenjem iz članka 14. osigurava se da:

- (a) onečišćivači iz otpadnih voda koje nisu iz kućanstava ne ometaju rad uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, ne oštećuju sabirne sustave, uređaje za pročišćavanje otpadnih voda i pripadajuću opremu te da ne sprečavaju ponovnu uporabu pročišćene vode i uporabu mulja;
- (b) onečišćivači iz otpadnih voda koje nisu iz kućanstava ne štete zdravlju osoblja koje radi u sabirnim sustavima i uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda;
- (c) se količina onečišćivača iz otpadnih voda koje nisu iz kućanstava može smanjiti u uređaju za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda;
- (d) ako uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda pročišćava ispuštanja iz uređaja koji ima dozvolu iz članka 4. Direktive 2010/75/EU, opterećenje onečišćivačima iz ispuštanja tog uređaja ne prelazi opterećenje onečišćivačima koje bi se isпустило da su ispuštanja izravno ispuštena iz uređaja i da ispunjavaju granične vrijednosti emisija utvrđene u skladu s člankom 15.

stavkom 3. te direktive i sve dodatne mjere poduzete u skladu s člankom 18. te direktive;

- (e) opterećenje onečišivačima nastalo ispuštanjima iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda ne narušava dobro ekološko stanje ili potencijal ili dobro kemijsko stanje prihvatnog vodnog tijela i ne sprečava to vodno tijelo u postizanju takvog stanja, u skladu s ciljevima utvrđenima u članku 4. Direktive 2000/60/EZ.

2. Posebno odobrenje uključuje prilog u kojem je dokumentirano ispunjavanje svih uvjeta utvrđenih u točki 1. Odredbe posebnih odobrenja ažuriraju se u slučajevima u kojima se značajno promijene svojstva otpadnih voda koje nisu iz kućanstava, uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda ili prihvatnog vodnog tijela, kako bi se osiguralo da su ti uvjeti i dalje ispunjeni.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)
⇒ novo

D. ~~REFERENTNE~~ MMETODE ZA PRAĆENJE I PROCJENU REZULTATA

1. Države članice osiguravaju da se primijeni metoda praćenja koja ispunjava zahtjeve iz točaka od 2. do 5. odgovara barem niže opisanoj razini zahtjeva.

Metode različite od onih navedenih u ~~stavcima~~ točkama 2., 3. i 4. mogu se koristiti pod uvjetom da se može dokazati da se dobivaju ekvivalentni rezultati.

Države članice dostavljaju Komisiji sve bitne podatke o primijenjenoj metodi praćenja . ~~Ako Komisija smatra da zahtjevi iz stavaka 2., 3. i 4. nisu zadovoljeni, dostavlja odgovarajući prijedlog Vijeću.~~

2. Uzorci razmjerni protoku ili na osnovi vremena kroz 24-satno razdoblje prikupljaju se na istoj dobro određenoj točki na izlazu i, prema potrebi, na ulazu u uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda radi praćenja pridržavanja zahtjeva za ispuštene otpadne vode utvrđenih u ovoj Direktivi. ⇒ Međutim, svi uzorci na osnovi vremena koji se upotrebljavaju za praćenje mikroonečišivača moraju biti 48-satni uzorci. ⇐

Primjenjivat će se dobra međunarodna laboratorijska praksa usmjerena na minimaliziranje degradacije uzoraka između prikupljanja i analize.

3. Minimalni godišnji broj uzoraka utvrđuje se prema veličini uređaja za pročišćavanje i prikuplja u redovnim vremenskim razmacima tijekom godine:

— 2000 ⇒ od 1000 ⇐ do 9 999 p.e.:	12 uzoraka u prvoj godini; četiri uzorka u sljedećim godinama, ako se može dokazati da je voda tijekom prve godine u skladu s odredbama ove Direktive; ako jedan od četiri uzorka nije u skladu, 12 uzoraka mora se uzeti u sljedećoj godini. ⇒ Jedan uzorak mjesečno ⇐
— od 10 000 do 49 999 p. e.:	⇒ Dva uzorka mjesečno Za mikroonečišivače jedan uzorak mjesečno ⇐ 12 uzoraka.
— od 50 000 ⇒ do 99 999 ⇐ p.e. iii	⇒ Jedan uzorak tjedno Za mikroonečišivače dva uzorka tjedno ⇐ 24 uzorka.

više:	
⇒ — 100 000 p.e. ili više: ⇐	⇒ Jedan uzorak dnevno Za mikroonečišivače dva uzorka tjedno ⇐

4. Smatra se da su obrađene otpadne vode u skladu s odgovarajućim parametrima ako, za svaki pojedini parametar uzet pojedinačno, uzorci vode pokazuju da je u skladu s odgovarajućom parametarskom vrijednošću na sljedeći način:

(a) za parametre utvrđene u tablici 1. i članku 2. stavku 7., maksimalan broj uzoraka koji smiju ne udovoljavati zahtjevima, izraženo u koncentracijama i/ili smanjenjima postotaka u tablici 1. i članku 2. stavku 7., utvrđen je u tablici 4.3.;

(b) za parametre iz tablice 1. izražene u koncentracijama, uzorci koji nisu u skladu, a uzeti su u normalnim radnim uvjetima, ne smiju odstupati od parametarskih vrijednosti za više od 100 %; ⇐ osim za parametar ukupnih suspendiranih krutih tvari, te se za te ⇐ Za parametarske vrijednosti u koncentraciji vezano uz ukupne suspendirane krute tvari mogu se prihvatiti odstupanja do 150 %;

(c) za ~~one~~ parametre utvrđene u tablici 2. godišnji prosjek uzoraka za svaki parametar mora biti u skladu s odgovarajućim parametarskim vrijednostima ☒ utvrđenima u toj tablici ☒ . ⇐ Jedan ili oba parametra mogu se primijeniti ovisno o lokalnoj situaciji. Primjenjuju se vrijednosti za koncentraciju ili za najmanji dopušteni postotak smanjenja; ⇐

↓ novo

(d) za parametre utvrđene u tablici 3. svaki uzeti uzorak mora biti u skladu s parametarskim vrijednostima navedenima u toj tablici.

↓ 91/271/EEZ

⇒ novo

5. ⇐ Uzorci se uzimaju tako da odgovaraju onečišćenju nastalom tijekom suhih vremenskih uvjeta. ⇐ Ekstremne vrijednosti za kvalitetu predmetne vode neće se uzeti u obzir ako su rezultat neuobičajenih situacija poput obilne kiše.

↓ novo

6. Analize o ispuštanjima iz laguna mogu se provesti na filtriranim uzorcima; međutim koncentracija ukupnih suspendiranih krutih tvari u nefiltriranim uzorcima vode iz takvih ispuštanja ne smije biti viša od 150 mg/l.

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)

⇒ novo

Tablica 1.: Zahtjevi za ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u skladu s člankom ~~6.4. i 5.~~ Direktive. Primjenjuju se vrijednosti za koncentraciju ili za postotak smanjenja.

Parametri	Koncentracija	Minimalni postotak smanjenja ¹	Referentna metoda mjerenja
Biokemijska potražnja za kisikom (BPK5 na 20 °C) bez nitrifikacije ² ☒ (vidjeti napomenu 1.) ☒	25 mg/l O ₂	70-90 40 temeljem članka 4. stavka 2.	Homogenizirani, nefiltrirani, nedekantirani uzorak. Utvrđeni otopljeni kisik prije i nakon petodnevnice inkubacije na 20 °C ± 1 °C, u potpunoj tami. Dodatak inhibitora nitrifikacije
Kemijska potražnja za kisikom (KPK) ☒ (vidjeti napomenu 2.) ☒	125 mg/l O ₂	75	Homogenizirani, nefiltrirani, nedekantirani uzorak Kalij dikromat
⇒ Ukupni organski ugljik (vidjeti napomenu 2.) ⇐	⇒ 37 mg/l ⇐	⇒ 75 ⇐	⇒ EN 1484 ⇐
Ukupne suspendirane krute tvari	35 mg/l ³ ☒ (vidjeti napomenu 3.) ☒ 35 temeljem članka 4. stavka 2. (više od 10 000 p.e.) 60 temeljem članka 4. stavka 2. (2 000-10 000 p.e.)	90 ⁴ ☒ (vidjeti napomenu 3.) ☒ 90 temeljem članka 4. stavka 2. (više od 10 000 p.e.) 70 temeljem članka 4. stavka 2. (2 000-10 000 p.e.)	– Filtriranje oglednog uzorka kroz 0,45 µm membranu filtra. Sušenje na 105 °C i vaganje – Centrifugiranje oglednog uzorka (najmanje pet minuta uz srednje ubrzanje od 2 800 do 3 200 g), sušenje na 105 °C i vaganje

¹ Smanjenje u odnosu na opterećenje vode koja utječe.

² ~~Parametar se može zamijeniti drugim parametrom: ukupni organski ugljik (UOU) ili ukupna potražnja za kisikom (UPK) ako se može uspostaviti odnos između BPK5 i zamjenskog parametra.~~

³ ~~Ovaj zahtjev nije obavezan.~~

⁴ ~~Ovaj zahtjev nije obavezan.~~

↓ novo

Napomena 1.: Parametar se može zamijeniti drugim parametrom: ukupni organski ugljik (UOU) ili ukupna potražnja za kisikom (UPK) ako se može uspostaviti odnos između BPK5 i zamjenskog parametra.

Napomena 2.: Države članice moraju izmjeriti kemijsku potražnju za kisikom (KPK) ili ukupni organski ugljik.

Napomena 3.: Ovaj zahtjev nije obvezan.

↓ 91/271/EEZ

~~Analize o ispuštanjima iz laguna mogu se provesti na filtriranim uzorcima; međutim koncentracija ukupnih suspendiranih krutih tvari u nefiltriranim uzorcima vode ne smije biti viša od 150 mg/l.~~

↓ 98/15/EZ članak 1. Prilog (prilagođeno)
→₁ 98/15/EZ članak 1. i Prilog izmijenjen Ispravkom, SL L 189, 17.7.2015., str. 41.
→₂ 98/15/EZ članak 1. i Prilog izmijenjen Ispravkom, SL L 139, 2.6.1999., str. 34.

⇒ novo

Tablica 2.:

→₁ Zahtjevi za ☒ tercijarno pročišćavanje ☒ ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda ⇒ iz članka 7. stavaka 1. i 3. ← u osjetljiva područja koja su podložna eutrofikaciji kako je utvrđeno u Prilogu II. dijelu A točki (a). ← Jedan ili oba parametra mogu se primijeniti ovisno o lokalnoj situaciji. Primjenjuju se vrijednosti za koncentraciju ili za postotak smanjenja.

Parametri	Koncentracija	Minimalni postotak smanjenja ⁷ ☒ (vidjeti napomenu 1.) ☒	Referentna metoda mjerenja
Ukupni fosfor	2 mg/l (10 000 – 100 000 p.e.) ← 1 mg/l (više od 100 000 p.e.) ⇒ 0,5 mg/L ⇐	80 ⇒ 90 ⇐	Molekularna apsorpcijska spektrofotometrija
Ukupni dušik ⁸	15 mg/l (10 000 – 100 000 p.e.)⁹ 10 mg/l (više od 100 000 p.e.)¹⁰ ⇒ 6 mg/L ⇐	70-80 ⇒ 85 ⇐	Molekularna apsorpcijska spektrofotometrija

↓ novo

Napomena 1.: Pri izračunu minimalnog postotka smanjenja ne uzima se u obzir prirodno zadržavanje dušika.

⁷ Smanjenje u odnosu na opterećenje vode koja utječe.

⁸ Ukupni dušik znači zbroj ukupnog Kjeldahl dušika (organski i amonijski dušik), nitrat dušik i nitrit dušik.

⁹ Ove vrijednosti za koncentraciju su godišnje srednje vrijednosti navedene u Prilogu I. stavku D.4. točki (e). Međutim, uvjeti za dušik mogu se provjeriti pomoću dnevnih prosjeka ako se dokaže u skladu s Prilogom I. stavkom D.1. da je dobivena ista razina zaštite. U tom slučaju, dnevni prosjek ne smije biti viši od 20 mg/l ukupnog dušika za sve uzorke kada je temperatura iz vode koja istječe u biološkom reaktoru viša ili jednaka 12 °C. Uvjeti glede temperature mogu se zamijeniti ograničenjem vremena rada radi uzimanja u obzir regionalnih klimatskih uvjeta.

¹⁰ Ove vrijednosti za koncentraciju su godišnje srednje vrijednosti navedene u Prilogu I. stavku D.4. točki (e). Međutim, uvjeti za dušik mogu se provjeriti pomoću dnevnih prosjeka ako se dokaže u skladu s Prilogom I. stavkom D.1. da je dobivena ista razina zaštite. U tom slučaju, dnevni prosjek ne smije biti viši od 20 mg/l ukupnog dušika za sve uzorke kada je temperatura iz vode koja istječe u biološkom reaktoru viša ili jednaka 12 °C. Uvjeti glede temperature mogu se zamijeniti ograničenjem vremena rada radi uzimanja u obzir regionalnih klimatskih uvjeta.

Tablica 3.: Zahtjevi za kvartarno pročišćavanje ispuštanja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda iz članka 8. stavaka 1. i 3.

Pokazatelji	Minimalni postotak uklanjanja
Tvari koje mogu onečistiti vodu čak i u niskim koncentracijama (vidjeti napomenu 1.)	80 % (vidjeti napomenu 2.)

Napomena 1.: Mjeri se koncentracija organskih tvari iz točaka (a) i (b).

(a) kategorija 1. (tvari koje se mogu lako pročistiti):

- i. amisulprid (CAS br. 71675-85-9);
- ii. karbamazepin (CAS br. 298-46-4);
- iii. citalopram (CAS br. 59729-33-8);
- iv. klaritromicin (CAS br. 81103-11-9);
- v. diklofenak (CAS br. 15307-86-5);
- vi. – hidroklortiazid (CAS br. 58-93-5);
- vii. metoprolol (CAS br. 37350-58-6);
- viii. – venlafaksin (CAS br. 93413-69-5);

(b) kategorija 2. (tvari koje se mogu lako zbrinuti):

- i. benzotriazol (CAS br. 95-14-7);
- ii. kandesartan (CAS br. 139481-59-7);
- iii. irbesartan (CAS br. 138402-11-6);
- iv. mješavina 4-metilbenzotriazola (CAS br. 29878-31-7) i 6-metil-benzotriazola (CAS br. 136-85-6).

Napomena 2.: Postotak uklanjanja izračunava se za najmanje šest tvari. Broj tvari u kategoriji 1. dvostruko je veći od broja tvari u kategoriji 2. Ako se u dovoljnoj koncentraciji može izmjeriti manje od šest tvari, nadležno tijelo određuje druge tvari za izračun minimalnog postotka uklanjanja, ako je to potrebno. Prosjek postotaka uklanjanja svih tvari korištenih u izračunu koristi se kako bi se procijenilo je li postignut potreban minimalni postotak uklanjanja od 80 %.

↓ 91/271/EEZ

Tablica ~~4.3~~

Nizovi uzoraka uzeti u bilo kojoj	Maksimalni dopušteni broj uzoraka koji ne
-----------------------------------	---

godini	zadovoljavaju
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4
41-53	5
54-67	6
68-81	7
82-95	8
96-110	9
111-125	10
126-140	11
141-155	12
156-171	13
172-187	14
188-203	15
204-219	16
220-235	17
236-251	18
252-268	19
269-284	20
285-300	21
301-317	22
318-334	23
335-350	24
351-365	25

↓ 91/271/EEZ (prilagođeno)

PRILOG 2.

⊗ PODRUČJA OSJETLJIVA NA EUTROFIKACIJU ⊗

~~MJERILA ZA UTVRĐIVANJE OSJETLJIVIH I MANJE OSJETLJIVIH PODRUČJA~~

~~A. OSJETLJIVA PODRUČJA~~

↓ novo

1. Područja koja se nalaze u slivovima Baltičkog mora, Crnog mora, dijelovima sliva Sjevernog mora za koje je utvrđeno da su osjetljivi na eutrofikaciju na temelju Direktive 2008/56/EZ i dijelovima sliva Jadranskog mora za koje je utvrđeno da su osjetljivi na eutrofikaciju na temelju Direktive 2008/56/EZ.

↓ 91/271/EEZ

⇒ novo

~~Vodena masa se mora utvrditi kao osjetljivo područje ako ulazi u jednu od sljedećih skupina:~~

~~2.(a)~~ ~~P~~rirodna slatkovodna jezera, ostale mase slatke vode, estuariji i obalne vode koje se utvrde eutrofičnima ili koje bi u bliskoj budućnosti mogle postati eutrofične ako se ne poduzme zaštitna mjera.

Sljedeći elementi ~~možu se uzeti~~ ⇒ uzimaju se ⇐ u obzir pri razmatranju koja bi se hranjiva tvar trebala smanjiti daljnjim pročišćavanjem:

~~(a)i~~ jezera i potoci koji se ulijevaju u jezera/spremnike/zatvorene zaljeve s lošom razmjenom vode, zbog čega može doći do akumuliranja. U tim područjima treba uključiti i uklanjanje fosfora osim ako se može dokazati da uklanjanje neće imati nikakvog učinka na razinu eutrofikacije. Ako se vrše ispuštanja iz većih aglomeracija, može se razmotriti i uklanjanje dušika;

~~(b)ii~~ estuariji, zaljevi i druge obalne vode s lošom razmjenom vode ili koji dobivaju velike količine hranjivih tvari. Ispuštanja iz malih aglomeracija obično su od manje važnosti u tim područjima, ali je za velike aglomeracije potrebno uključiti uklanjanje fosfora i/ili dušika osim ako se može pokazati da uklanjanje ne bi imalo utjecaja na razinu eutrofikacije;

~~3.(b)~~ ~~P~~ovršinske slatke vode namijenjene dobivanju vode za piće koja bi mogla sadržavati višu koncentraciju nitrata od one navedene u odgovarajućim odredbama Direktive (EU) 2020/2184 ~~Direktive Vijeća 75/440/EEZ od 16. lipnja 1975. o kvaliteti površinske vode namijenjene dobivanju vode za piće u državama članicama~~¹¹ ako se ne poduzme ⇒ zaštitna ⇐ mjera;

~~4.(c)~~ ~~P~~odručja na kojima je potrebno daljnje pročišćavanje osim onog utvrđenog u članku ~~4.~~ ⇒ 7. ⇐ ove Direktive ⇒ radi usklađivanja s ostalim aktima Unije u području zaštite okoliša, uključujući posebno vodna tijela obuhvaćena Direktivom

¹¹ ~~SL L 194, 25.7.1975., str. 26., kako je izmijenjena Direktivom 79/869/EEZ (SL L 271, 29.10.1979., str. 44.);~~

2000/60/EZ za koja je prisutan rizik nemogućnosti održavanja ili ostvarivanja dobrog ekološkog stanja ili potencijala ↩, kako bi se zadovoljile direktive Vijeća.

↓ novo

5. Sva ostala područja za koja su države članice utvrdile da su osjetljiva na eutrofikaciju.

↓ 91/271/EEZ

~~B.~~ MANJE OSJETLJIVA PODRUČJA

~~Morske vodene mase ili područja mogu se utvrditi kao manje osjetljiva područja ako ispuštanje otpadnih voda ne šteti okolišu kao posljedica morfologije, hidrologije ili posebnih hidrauličkih uvjeta koji postoje u tom području.~~

~~Pri utvrđivanju manje osjetljivih područja, države članice će uzeti u obzir rizik da bi se ispušteno opterećenje moglo prenijeti na okolna područja gdje može uzrokovati štetne učinke na okoliš. Države članice će priznati prisutnost osjetljivih područja izvan svoje državne nadležnosti.~~

~~Sljedeći elementi uzimaju se u obzir pri utvrđivanju manje osjetljivih područja:~~

~~otvoreni zaljevi, estuariji i druge obalne vode s dobrom razmjenom vode i koje ne podliježu eutrofikaciji ili gubitku kisika ili za koje se smatra da nije vjerojatno da bi mogle postati eutrofične ili razviti gubitak kisika zbog ispuštanja komunalnih otpadnih voda.~~

PRILOG 3.

**POPIS PROIZVODA OBUHVAĆENIH PROŠIRENOM ODGOVORNOŠĆU
PROIZVOĐAČA**

1. Lijekovi za humanu primjenu obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹².
2. Kozmetički proizvodi obuhvaćeni područjem primjene Uredbe (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o kozmetičkim proizvodima¹³.

¹² Direktiva 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu primjenu (*SL L 311, 28.11.2001., str. 67.–128.*).

¹³ Uredba (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o kozmetičkim proizvodima (*SL L 342, 22.12.2009., str. 59.–209.*).

PRILOG 4.3
INDUSTRIJSKI SEKTORI

1. Prerada mlijeka
2. Proizvodnja voća i povrća
3. Proizvodnja i punjenje bezalkoholnih pića
4. Prerada krumpira
5. Mesna industrija
6. Pivovare
7. Proizvodnja alkohola i alkoholnih pića
8. Proizvodnja krmiva iz biljnih proizvoda
9. Proizvodnja želatine i ljepila iz kože i kostiju
10. Postrojenja za proizvodnju alkoholnih pića od slada
11. Prerada ribe

PRILOG 5.**SADRŽAJ INTEGRIRANIH PLANOVA UPRAVLJANJA KOMUNALNIM
OTPADNIM VODAMA**

1. analiza početnog stanja u području odvodnje uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda predmetne aglomeracije, uključujući barem sljedeće:

(a) detaljan opis mreže sabirnih sustava, kapaciteta zadržavanja komunalnih otpadnih voda i gradskog površinskog otjecanja te postojećih kapaciteta za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u slučaju padalina;

(b) dinamičku analizu tokova gradskog površinskog otjecanja i komunalnih otpadnih voda u slučaju padalina na temelju hidroloških modela, hidrauličkih modela i modela kvalitete vode u kojima se uzimaju u obzir najsuvremenije klimatske projekcije i uključujući procjenu opterećenja onečišćenjem ispuštanjem u prihvatne vode u slučaju padalina;

2. ciljevi za smanjenje onečišćenja zbog prelijevanja oborinskih voda i gradskog površinskog otjecanja, uključujući sljedeće:

(a) okvirni cilj da prelijevanje oborinskih voda ne iznosi više od 1 % godišnjeg prikupljenog opterećenja komunalnih otpadnih voda, izračunano u suhim vremenskim uvjetima.

Taj se indikativni cilj ostvaruje do:

i. 31. prosinca 2035. za sve aglomeracije s p.e. od 100 000 i više;

ii. 31. prosinca 2040. za aglomeracije s p.e. od 10 000 i više, utvrđene u skladu s člankom 5. stavkom 2.;

(b) postupno uklanjanje ispuštanja nepročišćenog gradskog površinskog otjecanja putem odvojenih sabirnih mreža, osim ako se može dokazati da ta ispuštanja ne utječu negativno na kvalitetu prihvatnih voda;

3. mjere koje treba poduzeti za postizanje ciljeva iz točke 2. popraćene jasnim utvrđivanjem uključenih sudionika i njihovih odgovornosti u provedbi integriranog plana.

4. Pri procjeni mjera koje treba poduzeti u skladu s točkom 3. države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela razmotre barem sljedeće:

(a) kao prvo, preventivne mjere čiji je cilj izbjegavanje ulaska neonečišćenih padalina u sabirne sustave, uključujući mjere kojima se promiče prirodno zadržavanje vode ili prikupljanje padalina te mjere za povećanje zelenih površina ili ograničavanje nepropusnih površina u aglomeracijama;

(b) kao drugo, mjere za bolje upravljanje i optimizaciju upotrebe postojeće infrastrukture, uključujući sabirne sustave, kapacitete skladištenja, uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda kako bi se osiguralo prikupljanje i pročišćavanje onečišćenih padalina te smanjivanje na najmanju moguću mjeru ispuštanja nepročišćenih komunalnih otpadnih voda u prihvatne vode;

(c) naposljetku, ako je to potrebno za postizanje ciljeva iz točke 2., dodatne mjere ublažavanja, uključujući prilagodbu infrastrukture za prikupljanje, skladištenje i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda ili uvođenje nove infrastrukture s prioritetom zelene infrastrukture

kao što su zarasli jarci, močvarna područja za pročišćavanje i skladišna vodna tijela projektirana za potporu bioraznolikosti. Prema potrebi, ponovna uporaba vode razmatra se u kontekstu razvoja integriranih planova upravljanja komunalnim otpadnim vodama iz članka 5.

PRILOG 6.

INFORMACIJE ZA JAVNOST

1. Nadležno tijelo i operatori odgovorni za usluge prikupljanja i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda, uključujući informacije o vlasničkoj strukturi operatora i njihove podatke za kontakt.

2. Ukupno opterećenje komunalnih otpadnih voda izraženo u ekvivalentima stanovništva (p.e.) nastalo u aglomeraciji, s pojedinostima o udjelu tog opterećenja (u %) koje:

(a) je prikupljeno i pročišćeno u uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda;

(b) je pročišćeno u registriranim pojedinačnim sustavima;

(c) nije prikupljeno ni pročišćeno.

3. Prema potrebi, obrazloženje zašto se određeno opterećenje komunalnih otpadnih voda ne prikuplja ili pročišćava.

4. Informacije o kvaliteti komunalnih otpadnih voda ispuštenih iz aglomeracije u svako prihvatno vodno tijelo, uključujući sljedeće elemente:

(a) prosječne godišnje koncentracije i opterećenje onečišćivačima obuhvaćenima člankom 21. koje ispušta svaki uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda;

(b) procjenu opterećenja ispuštanja iz pojedinačnih sustava za parametre iz tablica 1. i 2. Priloga I.;

(c) procjenu opterećenja ispuštanja iz kombiniranih kanalizacijskih i odvojenih kanalizacijskih sustava za odvodnju gradskog površinskog otjecanja i prelijevanja oborinskih voda za parametre iz tablica 1. i 2. Priloga I.

5. Ukupni godišnji troškovi ulaganja i ukupni godišnji operativni troškovi, uz raščlambu troškova prikupljanja i pročišćavanja, ukupnih godišnjih troškova povezanih s osobljem, energijom, potrošnim materijalom, administrativnih i drugih troškova te prosječnih godišnjih troškova ulaganja i operativnih troškova po kućanstvu i kubičnom metru prikupljenih i pročišćenih komunalnih otpadnih voda.

6. Informacije o načinu pokrivanja troškova iz točke 5. i, u slučaju povrata troškova putem tarifnog sustava, informacije o strukturi tarife po kubičnom metru prikupljenih i pročišćenih komunalnih otpadnih voda ili po kubičnom metru isporučene vode, uključujući fiksne i varijabilne troškove te raščlambu troškova prikupljanja, pročišćavanja, administracije i ostalih troškova.

7. Planovi ulaganja u infrastrukturu za prikupljanje i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda na razini aglomeracije, s predviđenim učincima na tarife za usluge zbrinjavanja komunalnih otpadnih voda te predviđene financijske i društvene koristi.

8. Za svaki uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u aglomeraciji:

(a) ukupno pročišćeno opterećenje (u p.e.) i energija potrebna za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda (u kWh ukupno i po kubičnom metru);

(b) ukupno proizvedena energija iz obnovljivih izvora (GWh/godina) za svaku godinu, uključujući raščlambu po izvoru energije;

(c) tone ekvivalenta CO₂ proizvedene ili izbjegnute godišnje zbog rada uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda.

9. Ukupne emisije stakleničkih plinova (u tonama ekvivalenta CO₂) koje su godišnje proizvedene ili izbjegnute radom infrastrukture za prikupljanje i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u svakoj aglomeraciji i, ako su dostupne, ukupne emisije stakleničkih plinova (u tonama ekvivalenta CO₂) proizvedene tijekom izgradnje tih infrastrukture.

10. Sažetak prirode i statističkih podataka o pritužbama i odgovorima operatora uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda na pitanja obuhvaćena područjem primjene ove Direktive.

PRILOG 7.

Dio A

Direktiva stavljena izvan snage
i popis njezinih naknadnih izmjena
(iz članka [19.]

Direktiva Vijeća 91/271/EEZ (SL L 135, 30.5.1991., str. 40.)	
Direktiva Komisije 98/15/EZ (SL L 67, 7.3.1998., str. 29.)	
Uredba (EZ) br. 1882/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.)	samo Prilog III. točka 21.
Uredba (EZ) br. 1137/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 21.11.2008., str. 1.)	samo Prilog točka 4.2.
Direktiva Vijeća 2013/64/EU (SL L 353, 28.12.2013., str. 8.)	samo članak 1.

Dio B

Rokovi za prenošenje u nacionalno pravo

Direktiva	Rok za prenošenje
91/271/EZ	30. lipnja 1993.
98/15/EZ	30. rujna 1998.
2013/64/EU	31. prosinca 2018. u pogledu članka 1. stavaka 1., 2. i 3. 30. lipnja 2014. u pogledu članka 1. stavka 5. točke (a) 31. prosinca 2014. u pogledu članka 1. stavka 5. točke (b)

PRILOG 8.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 91/271/EZ	Ova Direktiva
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2. uvodni tekst	Članak 2. uvodni tekst
Članak 2. točke od 1. do 4.	Članak 2. točke od 1. do 4.
–	Članak 2. točke 5. i 6.
Članak 2. točka 5.	Članak 2. točka 7.
–	Članak 2. točke 8. i 9.
Članak 2. točka 6.	Članak 2. točka 10.
Članak 2. točka 8.	Članak 2. točka 11.
–	Članak 2. točke 12. i 13.
Članak 2. točka 10.	Članak 2. točka 14.
Članak 2. točka 11.	Članak 2. točka 15.
–	Članak 2. točke od 16. do 23.
Članak 3. stavak 1.	Članak 3. stavak 1.
–	Članak 3. stavak 2.
Članak 3. stavak 2.	Članak 3. stavak 3.
Članak 3. stavak 1. treći podstavak	Članak 4. stavak 1.
–	Članak 4. stavak 2.
–	Članak 4. stavak 3.
–	Članak 4. stavak 4.
–	Članak 4. stavak 5.
–	Članak 5.
Članak 4. stavak 1.	Članak 6. stavak 1.
–	Članak 6. stavak 2.
–	Članak 6. stavak 3.
Članak 4. stavak 4.	Članak 6. stavak 4.
–	Članak 7. stavak 1.
–	Članak 7. stavak 2.
Članak 5. stavak 2.	Članak 7. stavak 3.
–	Članak 7. stavak 4.

Članak 5. stavak 4.
Članak 5. stavak 5.
Članak 5. stavak 7.
–
–
–
–
Članak 9.
–
Članak 10.
Članak 11. stavak 1.
–
–
Članak 11. stavak 3.
–
Članak 12. stavak 2.
Članak 12. stavak 3.
–
–
–
–
–
–
Članak 15. stavak 1.
–
–
–
–
Članak 17. stavak 1.
–
–
–
–
–
–
–
–
–
Članak 18.

Članak 7. stavak 5.
Članak 7. stavak 6.
Članak 7. stavak 7.
Članak 8.
Članak 9.
Članak 10.
Članak 11.
Članak 12. stavak 1.
Članak 12. stavak 2.
Članak 13.
Članak 14. stavak 1.
Članak 14. stavak 2.
Članak 14. stavak 3.
Članak 14. stavak 4.
Članak 15. stavak 1.
Članak 15. stavak 2.
Članak 15. stavak 3.
Članak 16.
Članak 17.
Članak 18.
Članak 19.
Članak 20.
Članak 21. stavak 1.
Članak 21. stavak 2.
Članak 21. stavak 3.
Članak 22.
Članak 23. stavak 1.
Članak 23. stavak 2.
Članak 23. stavak 3.
Članak 23. stavak 4.
Članak 24.
Članak 25.
Članak 26.
Članak 27.
Članak 28.

–	Članak 29.
–	Članak 30.
–	Članak 31.
–	Članak 32.
Članak 19.	Članak 33.
–	Članak 34.
Članak 20.	Članak 35.
PRILOG I.	Prilog I. točka (A)
Prilog I. točka (B)	Prilog I. točka (B)
Prilog I. točka (C)	Prilog I. točka (C)
Prilog I. točka (D)	Prilog I. točka (D)
PRILOG II.	PRILOG II.
–	PRILOG III.
PRILOG III.	Prilog IV.
–	Prilog V.
–	Prilog VI.
–	Prilog VII.
–	Prilog VIII.
